

Handleiding

Weergawe 20-10-2026

Saamgestel deur

Leslie Bergh & Tim Pauw

www.bengufarm.co.za

Kopiereg voorbehou deur BenguelaSoft (Pty) Ltd

Geen deel van hierdie dokument mag gedupliseer, gereproduseer of gepubliseer word in enige vorm sonder die skriftelike toestemming van die uitgewer nie.

AFDELING A – HOE OM TE BEGIN:

1. Wat behels die BenguFarm sagteware	5
2. Hoe om die handleiding te gebruik	5
3. Diere Identifikasie en Nommering	5
4. Installeer BenguFarm	6
5. Maak BenguFarm vir die Eerste Keer Oop	8
6. Registreer BenguFarm	8
7. Hoofskerm en Algemene Funksies	9
7.1. Boodskappe wanneer BenguFarm Oopmaak	9
7.2. Hoofskerm	9
7.3. Kies Diere Skerm	12
7.4. Algemene Funksies – Alle Skerms	13
7.5. Verslae en Aantekenlyste	13
8. Opstellings	13
8.1. Kudde Opstellings	14
8.2. Groepe – Lamseisoene, Kampe, Bestuursgroepe, Uitskot- en Verkoopgroepe	17
8.3. Kontakte	19
8.4. Ander Opstellings	19
9. Skep 'n Tweede Kudde en Wissel tussen Kuddes	19
10. Vertoon Opstellings – Hoofskerm en Ander	20
11. Stap-vir-Stap Hulp Funksie	21
12. Trek Dierdata in van Eksterne Bronne	22
13. Skep Dierrekords per Hand	24
14. Aflaai en Intrek van Logix (of Intergis) Data	25
14.1. Algemeen	26
14.2. Aflaai van Logix (of Intergis) Data	26
14.3. Intrek van Logix (of Intergis) Data	27
15. Aankope – Diere en Semen van KI Ramme	27
16. Koppel diere aan 'n kamp of groep en skuif diere	28
17. Kontroleer of alle Diere op Rekord is	29
18. Verander of Verwyder Data	29
19. Rugsteun en Herstel van die Databasis	30
20. Synchronisasie van Data tussen Rekenaars	31

AFDELING B – BASIESE FUNKSIES:

21. Basiese Stappe van Data-aantekening	33
22. Synchronisasie van Ovulasie	33
23. Dekkings en Inteel Berekenings vir Beplande Parings	33
24. Stuur Dekkings	35
25. Dragtigheidsondersoeke	36
26. Lammings/Lammers gebore (insluitende aborsies, doodgebore lammers, ens.)	36
27. Stuur Geboortekennisgewings	38
28. Intrek van Rekenaarnommers	39
29. Ouerskapbepalings en ander DNA Dienste	39
30. Inentings, Doserings, Dip en Aanvullings	40
31. Gewigte	41
31.1. Algemeen	41
31.2. Gewigte vir Prestasietoetsing	41
31.3. Algemene en Voerkraalgewigte	43
32. Wol- of Sybokhaar Data, Bouvorm- en Wolpunte	43
33. Stuur Wol/Sybokhaar Data na Woltoetsburo	43
34. Stuur Prestasietoetsdata (Gewigte en/of Wol/Sybokhaardata)	44
35. Intrek van Diensverskaffer Berekenende Prestasietoetsdata	45
36. Intrek van Wol- of Sybokhaar Toetsresultate ontvang vanaf WTB, OFDA, CMW of BKB	45
37. Intrek van Teelwaardes	46

38. Seleksies en Keurings/Inspeksies	47
39. Verkope, Vrektes en Uitskotte	48
40. Stuur Oordragte en Kansellaries	49
41. Verskuif Diere na 'n Ander Kudde	50
42. Opgradeer die Program	50
43. Hernu die Program se Registrasie	51

AFDELING C – ADDISIONELE EN GEVORDERDE FUNKSIES:

Lêer

44. Herbereken Opsommende Data	53
45. Herbereken Verwagte Lamdatums	53
46. Herbereken Outomatiese Dagboekinskrywings	53
47. Herbereken Inteelpersentasies	53
48. Soek Duplikaat Diere	53
49. Verander ID Nommers en/of -Name	53
50. Administratiewe Funksies	53
51. Foutopsporing en Probleemoplossing	54

Diere

52. Notas	54
53. Voorkoms Opmerkings	54
54. Familielyne	54
55. DNA Geverifiëerde Ouerskappe	55
56. Soek Dier	55
57. Verwyder Elektroniese ID Nommers (EIDs) van Onaktiewe Diere	55
58. Ken 'n Elektroniese ID Nommer (EID) aan 'n Ander Dier Toe	55
59. Elektroniese ID Nr (EID) geskiedenis	55
60. Skandeer en Soek EID	55
61. Verander Telers, Eienaars en/of Standplase	55

Reproduksie

62. Bengufarm GENETICS Telingsbestuur Module	55
63. Semen Toetse/Teelgeskiktheid Toetse	56
64. Onbekende Lammings	56
65. Opdateer Geboortedata van moeder-gekoppelde lammers	56
66. Semenvoorraad	56
67. Embriospoelings, -Inplantings en Embriovoorraad	56

Produksie

68. Mates en Punte	56
69. Melkdata	56

Verskuiwings

70. Verskuif Diere na 'n Ander Plek	57
71. Naspeurbaarheid	57

Gesondheid

72. Toetse vir Siektes en Parasiete	57
73. Siektes Siektes, Beserings en Behandelings	57
74. Entstowwe, Doseer-, Dipmiddels en Aanvullings Voorraad	58
75. Medisyne Voorraad	58

Voeding

76. Voer-en Lek Voorraad	58
77. Voer en Lek Uitgesit per Kamp	58

Ander Data

78. Fotos en Dokumente	58
79. Dagboek en Bestuurskalender	58
80. Prosedures	59
81. Algemene Kudde Uitgawes en Inkomste	59
82. Reënval	59
83. Diverse Voorrade	59
84. Kamp Aktiwiteite	59
85. Diere Gesien	60

86. Versekering	60
87. Toekennings	60
88. Inspeksie Puntings	60
89. Kudde Aktiwiteite	60
Verslae	
90. My Dierdata Verslae	60
91. Kudde Ontleding	61
Data Stuur/Trek In	
92. Stuur Elektroniese EID Leser Lêers	62
93. Voerinnames intrek vanaf voerstelsel	62
94. Stuur Kommersiële Diere se Data na SA Stamboek	62
95. Sinchroniseer BenguFarm MOBILE	63
96. My Diervelde	63
Opsies	
97. Besigtig en Opdateer My Rekeningbesonderhede	63
98. Aksie Sleutels	63
99. Maak Databasis Leeg	63
Toevoegings	
100. Voerkraal Bestuurder	63
Hulp	
101. Teamviewer Afstand Ondersteuning	64
102. Vinnige Skakels	64
 BYLAES:	
Bylaag A – Opsomming van Basiese Take in BenguFarm SHEEP & GOATS	65
Bylaag B – Intrek van CSV-formaat / Excel Data	68
Bylaag C –Tru-Test XR500 Skaal Data Uitruiling	73
Bylaag D – Agrident/Aliflex EID Lesers Data Uitruiling	75
Bylaag E – Tru-Test EID Lesers Data Uitruiling	79
Bylaag F – Berekenings in BenguFarm SHEEP & GOATS	80
Bylaag G – Embrio Spoelings en -Inplantings	86
Bylaag H – Kontakbesonderhede en Opleiding	88

AFDELING A – HOE OM TE BEGIN:

1. Wat behels die BenguFarm-SHEEP & GOATS sagteware?:

1.1 Tipes inligting waarvoor BenguFarm voorsiening maak:

BenguFarm SHEEP & GOATS is 'n alles-in-een op-die-plaas skaap- en bokbestuur inligtingstelsel. Dit is ontwikkel vir maklike en doeltreffende rekordhouding van 'n inventaris van diere, verskuiwings van diere, evaluering van reproduksie, produksie en voorkoms vir gebruik in seleksie en teling, dag-tot-dag bestuur, voorraadregisters, uitgawes en inkomste, bemarking en kudde ontleding. Watter inligting uit BenguFarm benodig word, sal natuurlik bepaal watter data aanteken moet word om die betrokke inligting te kan kry.

1.2 BenguFarm Mobile toepassing ("App"):

BenguFarm MOBILE is 'n toepassing ("app") wat addisioneel aangekoop kan word. Dit is beskikbaar is vir Android en Apple iOS bedryfstelsels om te gebruik op 'n slimfoon of tablet. BenguFarm MOBILE kan gebruik word om alle belangrike data onmiddellik vas te lê terwyl daar met die diere gewerk word. Data wat aangeteken kan word, sluit in nuwe diere (registrasie), sinchronisasie van ovulasie, dekkings, dragtigheidsondersoeke, sementoetse, lammings, gewigte, algemene notas, inentings, kamp-/groepverskuiwings, voer en lek uitgesit, woldata, toetse vir siektes, siektes, behandelings, inspeksies, diere gesien ("sightings"), metings en punte, prosedures, verkope en vrektes, kamp aktiwiteite asook reënval.

Die inligting wat aangeteken is op BenguFarm MOBILE word dan gesinchroniseer met die BenguFarm databasis op die PC/skootrekenaar(s). Sinchronisasie van data kan deur middel van Wi-Fi of Internet ("cloud") koppeling gedoen word, afhangende van watter metode beskikbaar is en watter metode die gebruiker verkies.

Sien die **BenguFarm MOBILE handleiding** vir instruksies om data tussen BenguFarm MOBILE en BenguFarm SHEEP & GOATS te sinkroniseer.

2. Hoe om die handleiding te gebruik:

Afdeling A van die handleiding verduidelik wat gedoen moet word wanneer begin word met BenguFarm SHEEP & GOATS. **Afdeling B** van die handleiding verduidelik die rekordhouding en funksies wat nodig is vir die basiese gebruik van BenguFarm SHEEP & GOATS. Die items in die handleiding is basies in volgorde gelys soos wat dit in die praktyk gedoen sal word. **Afdeling C** van die handleiding verduidelik addisionele / gevorderde funksies.

Die stappe om BenguFarm SHEEP & GOATS reg te kry vir vedere gebruik is as volg:

1. Nummer alle diere met 'n unieke ID Nommer. (sien paragraaf 3).
2. Installeer en registreer BenguFarm SHEEP & GOATS (sien paragraaf 4, 5 en 6).
3. Doen die nodige opstellings (kuddes, lamseisoene, kampe, bestuursgroepe). (sien paragraaf 8).
4. Trek dierrekords in en/of skep per hand. (sien paragraaf 12 en 13).
5. Voeg data by:
 - a. Teken aankoopdata aan. (sien paragraaf 15).
 - b. Merk teel- en KI ramme as Teel/KI ramme en vir Sigbaar vir Reproduksie in alle kuddes. (sien paragraaf 12 of 13).
 - c. Koppel diere aan kampe en/of bestuursgroepe. (sien paragraaf 16).
6. Kontroleer dat alle diere op rekord en korrek is. (sien paragraaf 17).

Sekere funksies in BenguFarm SHEEP & GOATS is slegs van toepassing op kuddes wat lid is van SA Stamboek se Logix Kleinvee en/of prestasietoetsing doen deur die LNR se Nasionale Kleinvee-aantekening en -verbeteringskema en/of lid is van 'n telersgenootskap wat die Breedplan stelsel gebruik vir registrasie, prestasietoetsing en teelwaardes. Waar van toepassing, word hierdie funksies so aangedui in die onderskeie afdelings.

3. Diere Identifikasie en Nommering:

Individuele identifikasie:

Individuele identifikasie van diere is natuurlik die basis van rekordhouding. Die mees algemene **metode van identifikasie** is 'n plastiese oorplaatjie met die diere se unieke nommer daarop. Die verkeerde lees en/of neerskryf van oorplaatjie nommers is egter 'n algemene bron van foutiewe dierrekords. Elektroniese identifikasie is 'n metode wat vinnig veld wen, hoofsaaklik omdat die lees van 'n Elektroniese ID Nr (EID)

met behulp van 'n EID leser, vinnig en akkuraat is. BenguFarm intergreer ten volle met elektroniese identifikasie stelsels – gesels met jou BenguFarm agent of besoek bengufarm.co.za vir meer inligting.

Ons beveel sterk aan dat minstens twee wyses van individuele identifikasie gebruik word, vir die eenvoudige rede dat indien die een verlore gaan (bv. 'n plastiese oorplaatjie wat uitskeur of afbreek), die dier steeds geïdentifiseer kan word en die historiese rekords dus nie verlore gaan nie. Die identifikasie metode vir **registreerde (stoet) diere** word voorgeskryf deur die betrokke telersgenootskap. Dit bestaan gewoonlik uit 'n permanente (primêre) metode (bv. tatoeëer) en 'n sekondêre metode (bv. oorplaatjie of oorknippe en/of elektroniese ID), afhangende van die betrokke ras. Die individuele identifikasie metode vir **kommersiële (nie-stoet) diere** word nie voorgeskryf nie, maar een van die volgende opsies word aanbeveel:

- Tatoeëer + oorplaatjie (VID) **of**
- Elektroniese ID (EID) + oorplaatjie **of**
- Oorplaatjie + staal oorplaatjie **of**
- Tatoeëer + elektroniese ID (EID).

Lammers behoort so gou prakties moontlik na geboorte gemerk te word met minstens een van bogenoemde metodes, gewoonlik 'n plastiese oorplaatjie of oorknippe en/of elektroniese ID. Wanneer lammers gespeen word, behoort hulle dan ook met 'n tweede metode gemerk te word, bv. tatoeëer. Dit word ten sterkste ontmoedig om by geboorte lammers met 'n tydelike ID Nommer in BenguFarm aan te teken en dan later, bv. wanneer hulle gespeen word en besluit word watter gehou gaan word, daardie lammers se ID Nommers te verander, aangesien dit onnodige ekstra werk skep en verwarring kan veroorsaak.

Indien Elektroniese IDs (EIDs) gebruik word, sien Bylae C, D en E van hierdie handleiding vir belangrike instruksies, veral met betrekking tot die hergebruik van EIDs.

ID Nommer formaat:

Die nommer formaat vir **registreerde (stoet) diere** word voorgeskryf deur die betrokke telersgenootskap. Die internasionale ID Nommer format is die betrokke kudde se Kuddekenmerk (bv. ABC) + Jaar van Geboorte (bv. 19 vir 2019) + Volgnommer (bv. 1 vir die eerste lam gebore in die jaar). In hierdie voorbeeld sal die dier se ID Nommer ABC191 wees. In BenguFarm behoort dit ABC190001 wees. Die voorafgaande nulle by die volgnommer is vir sortering doeleindes. Die nommer format vir **kommersiële (nie-stoet) diere** word nie voorgeskryf nie, maar ons beveel aan dat die ID Nommer bestaan uit die betrokke kudde se Brandmerk (opsioneel) + Jaar van Geboorte (bv. 19 vir 2019) + Volgnommer (bv. 1 vir die eerste lam gebore in die jaar). Die meeste kommersiële boere gebruik net die jaar van geboorte plus 'n volgnommer. In bogenoemde voorbeeld sal die dier se ID Nommer 191 wees. In BenguFarm sal dit 1901 of 19001 of 190001 wees, afhangende van hoeveel lammers verwag word per jaar.

Dit is baie belangrik dat daar in BenguFarm SHEEP & GOATS **geen duplikaat nommers** mag wees nie, aangesien dit talle probleme veroorsaak. Verkieslik moet verskillende ID Nommers vir diere in verskillende kuddes op dieselfde databasis gebruik word, byvoorbeeld stoetdiere se volgnummers 1 – 499 en kommersiële diere se volgnummers 501 - 999. 'n Ander opsie is om in BenguFarm 'n letter vooraan die nommer te sit wat die kudde aandui, bv. **M**191 vir die eerste Merinolam van 2019 en **D**191 vir die eerste Dormerlam van 2019. **Let wel:** Gebruik twee (nie slegs een nie) karakters vir die jaar van geboorte (bv. 19 in plaas van 9 vir diere gebore in 2019) om te verhoed dat daar duplikaat nommers oor die lang termyn in die BenguFarm databasis ontstaan. **Sien paragraaf 8, ID Metodes en Nommering, vir opstellings van verstek metodes en formate in BenguFarm.**

Alternatiewe nommers:

Die ID Nr (ook genoem die visuele ID of VID) is die primêre nommer van 'n dier in die program. Diere word op hierdie nommer opgesoek en gesorteer. BenguFarm maak egter ook voorsiening vir, waar van toepassing, die rekordhouding van ander nommers, naamlik: Elektroniese ID Nr (EID), Naspeurbaarheidsnommer, Rekenaar nommer (slegs stoet), Dier ID [amptelik] (slegs stoet), Dier Naam (slegs stoet), DNA Nommer (gewoonlik slegs stoet), Genomiese Nommer (gewoonlik slegs stoet), Biobanknommer (slegs stoet), Skaalnommer en Lotnommer. **Om 'n dier op 'n ander nommer op te soek**, gaan na Diere > Soek Dier.

4. Installeer BenguFarm:

BenguFarm is die oorkoepelende sagteware produk met verskeie modules, naamlik SHEEP & GOATS, BEEF, GAME, PIGS en GENETICS. In BenguFarm kan aparte databasisse vir die onderskeie modules opgestel word. Die module wat gebruik word vir die bestuur van vleis- & wolskape en vleis- &

sybokhaarbokke word BenguFarm SHEEP & GOATS genoem. U installeer dus BenguFarm, waarna 'n skaap databasis(se) geregistreer word vir die SHEEP & GOATS module.

Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies om BenguFarm af te laai en te installeer, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm > BenguFarm Installation - **Step 1: Download and Install**. Onthou om die BenguFarm-ondersteuningskanaalskakel as 'n gunsteling te stoor vir toekomstige gebruik vir hulp met ander aspekte/funksies in Benguram.

Om die program van die Internet af te laai en te installeer:

- Gaan na www.bengufarm.co.za > Downloads > Software. Volg die instruksies op die skerm om die volgende sagteware af te laai en te installeer:
 - Crystal Reports Run-Time for .NET Framework (32-bit) (derdeparty sagteware wat gebruik word vir die skep van verslae); en
 - BenguFarm Installer 19 Augustus 2026 of nuwer weergawe. **Nota:** Indien jy 'n sekuriteitswaarskuwing kry, kies "More Info > "Run" of "Allow" of "Run Anyway".
 - As jy 'n boodskap kry dat die Microsoft .Net Framework nie geïnstalleer is nie:
 - Tik 'Features' in die Windows-soekbalk en kies 'Skakel Windows-funksies aan of af'.
 - Kies (maak 'n kolletjie langs) ".Net Framework 4.8 Advanced Services".
 - Klik nou OK. .Net 4.8 sal geïnstalleer word.
 - Jy sal gevra word hoe om voort te gaan. Kies om Windows toe te laat om die .Net Framework af te laai en te installeer.
 - Installeer en configureer Microsoft SQL Server 2025:
 - BenguFarm gebruik Microsoft SQL Server 2025 vir sy databasis(se).
 - Die aanvanklike opstelskerm sal vertoon word wanneer BenguFarm die eerste keer oopgemaak word.
 - Klik op 'Wysig SQL Server-instellings'. Hier configureer jy SQL Server om vir BenguFarm te sê waar die SQL Server geleë is. In 'n kantoor netwerk kan jy kies om die BenguFarm-databasis(se) op 'n bediener te huisves. In so 'n geval sal Microsoft SQL Server op die bediener geïnstalleer word en jy moet die besonderhede verskaf van waar SQL Server op u kantoor netwerk geleë is.
 - Klik op 'Installeer SQL Server' as Microsoft SQL Server nie geïnstalleer is nie en jy dit op die rekenaar waarop jy tans werk wil installeer. Jy sal 'n skerm sien waar jy moet kies watter tipe SQL Server jy wil installeer.

Vir rekenaars met 8 GB en minder RAM word dit aanbeveel om SQL Server LocalDB te gebruik. Kliënte wat virtuele Windows op hul Apple Mac gebruik, MOET SQL Server LocalDB installeer. As jy 'n slegs Windows-rekenaar met meer as 8 GB RAM het, word dit aanbeveel om 'n SQL Server-instansie te installeer. Kies die SQL Server-tipe en klik op installeer. Volg die instruksies en/of aanwysings op die skerm. As jy in 'n kantoor werk met BenguFarm-databasis(se) wat op 'n netwerk gedeel word, sal SQL Server op die bediener geïnstalleer moet word en nie op jou rekenaar nie. In so 'n geval, moenie SQL Server installeer nie en kontak jou BenguFarm-agent vir hulp.

Sodra dit geïnstalleer is, voltooi die konfigurasië:

- Klik op 'Toets Verbinding' om seker te maak jou konfigurasië is korrek. Jy behoort 'n 'Verbinding Slaag' bevestigingsboodskap te kry as die konfigurasië korrek is.
 - Klik op 'Stoor' om die SQL Server-konfigurasië te stoor.
 - Jy kan nou voortgaan om die Aanvanklike Opstelling-venster te voltooi.
 - Alternatiewelik, klik op 'Herstel 'n Rugsteun' as jy op 'n nuwe rekenaar installeer en data vanaf 'n rugsteun van 'n bestaande installasie van BenguFarm wil herstel. Indien jy die opsionele BenguFarm GENETICS Telingsbestuur module saam met BenguFarm SHEEP & GOATS gekoop het, moet die BenguFarm (TM) GENETICS Setup 19 Augustus 2026 of nuwer weergawe ook afgelaai en geïnstalleer word.
- Gaan na Downloads > Updates en laai die nuutste weergawe van die BenguFarm sagteware af en installeer dit. Indien Windows die opsie "Discard" of "Keep" gee wanneer jy die opdateringslêer begin aflaai, kies "Keep" en dan "Keep Anyway". As jou rekenaar jou steeds nie toelaat om die lêer af te laai nie, deaktiveer jou rekenaar se antivirus tydelik en probeer weer. Sodra die aflaai voltooi is, moet die selfonttrekkende zip-lêer uitgevoer word. Kies "Run" in die dialoog "Download Complete". (Die aflaai voltooi dialoog word deur die webblaaier vertoon sodra die lêer aflaai voltooi is). Windows kan moontlik 'n sekuriteitswaarskuwing gee en die gebruiker vra of die lêer "Run" opdrag uitgevoer moet word of nie. Kies "More Info" en/of "Run" / "Run Anyway" om die opdateringslêer te laat loop.

5. Maak BenguFarm vir die eerste keer oop:

Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies om die aanvanklike opstellings te doen, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm > BenguFarm Installation – **Step 2: Enter Initial Settings.**

Dubbel klik op die BenguFarm program logo op Windows se hoofskerm. 'n Boodskap "Do you want to allow this app (BenguFarm)..." sal vertoon. Klik "Yes". BenguFarm sal nou oopmaak en die "Welkom in BenguFarm" skerm vertoon. Op hierdie skerm moet jy die volgende invoer:

- **Taal:** Kies die taal waarin jy verkies om op die program te werk. (Jy kan dit enige tyd verander indien nodig).
- **Geregistreerde Gebruiker Naam:** Dit word op die BenguFarm CD verwelkoming epos aangedui. (Bv. Vetskaap Boerdery BK). Maak asseblief seker dat dit korrek is, aangesien jy dit nie later self kan verander nie. (Hierdie naam sal aan die onderkant van alle BenguFarm SHEEP & GOATS verslae vertoon word).
- **Primêre kudde:** Merk "Primêre Kudde (bv. Stoetkudde) wat ek op BenguFarm wil bestuur".
 - By **Module**, kies "Sheep & Goats".
 - By **Ras/Spesie**, kies die betrokke ras.
 - By **Kudde Naam/Beskrywing**, vul die naam van jou kudde, of primêre kudde indien jy meer as een kudde het, (bv. Mooiskaap Merino Stoet) in.
 - **Basiese (nie-stoet) Program Uitleg:** Merk hierdie opsie indien die skerm, verslae en velde wat slegs op stoetkuddes van toepassing is, afgeskakel moet word. Hierdie opsie moet dus gemerk word indien dit 'n kommersiële (nie-stoet) kudde is.
- **Sekondêre kudde:** Merk "Sekondêre Kudde (bv. Kommersiële kudde) wat ek op BenguFarm wil bestuur" slegs indien 'n tweede kudde van toepassing is.
 - By **Module**, kies "Sheep & Goats".
 - By **Ras/Spesie**, kies die betrokke ras.
 - By **Kudde Naam/Beskrywing**, vul die naam van die betrokke kudde (bv. Mooiskaap Kommersiël) in.
- Merk die opsie by **Skep die Onderskeie Kuddes in dieselfde Databasis**. Indien jy twyfel oor hierdie opsie, lees die instruksies in paragraaf 9 vir die skep van addisionele kuddes voordat jy besluit oor die opsie "Skep die Onderskeie Kuddes in dieselfde Databasis".
- Klik op "Aanvaar hierdie Opstellings".

6. Registreer BenguFarm SHEEP & GOATS:

Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies om BenguFarm te registreer, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm > BenguFarm Installation – **Step 3: Register or Renew Registration.**

Daar sal nou 'n skerm verskyn wat jou waarsku dat die program registrasie verval het/nog nie gedoen is nie en dat jy die program slegs vyf dae kan oopmaak sonder om te registreer. Indien jy onmiddellik wil registreer, klik op "Registreer/Hernu Registrasie Nou". Op die Registrasieskerm by "BenguFarm Module (Spesie)", kies "Sheep". **Om te registreer**, kontak asseblief vir Philna Moulich by 051 4100 910 of stuur vir haar 'n e-pos na registration@benguelasoft.co.za. Verskaf aan haar die volgende besonderhede:

- Jou geregistreerde BenguFarm SHEEP & GOATS gebruiker naam (soos ingevul op die bestelvorm) en rekeningnommer (soos aangedui in die Welkom e-pos van BenguelaSoft),
- Die Rekenaar Identifikasie Kode (kode links bo-aan die registrasie skerm),
- Die aantal kuddes waarvoor jy die program wil registreer.

Vul by Rekeningnommer jou BenguFarm rekeningnommer (BPU....) in, by Toegang die toegangskode wat Philna vir jou sal gee en klik dan op Verander Kliënt Rekeningnommer. Vul nou by Registrasie Kode die registrasiekode en by Toegang die toegangskode in wat Philna vir jou sal gee en klik dan op Registreer/Herregistreer.

Vir na-ure registrasies, kontak asseblief Mnr. Leslie Bergh (082 801 2026) of Mnr. Johan de Jager (083 305 1042) en verskaf bogenoemde besonderhede.

BenguFarm agente maak gebruik van **Teamviewer sagteware vir afstand (Internet) ondersteuning**. Teamviewer kan, indien geïnstalleer, vanuit BenguFarm oopgemaak word deur op die hoofskerm te gaan na Hulp > Teamviewer Afstand Ondersteuning. Indien nie geïnstalleer, kan Teamviewer afgelaai en geïnstalleer word by www.bengufarm.co.za > Downloads > Software > Teamviewer Remote Support Software.

Let wel:

- Indien BenguFarm op meer as een rekenaar geïnstalleer is, moet bogenoemde registrasieproses vir elke rekenaar gevolg word.
- Indien jy die opsionele BenguFarm GENETICS Telingsbestuur module saam met BenguFarm SHEEP & GOATS gekoop het, moet jy BenguFarm GENETICS ook registreer. Om BenguFarm GENETICS te registreer, gaan in BenguFarm SHEEP & GOATS na Reproduksie > BenguFarm GENETICS Telingsbestuur Module en volg bogenoemde registrasie stappe.

7. Hoofskerm en algemene funksies:

7.1 Boodskappe wanneer BenguFarm oopmaak:

- **"Do you want to allow this app (BenguFarm) from an unknown publisher..."**. Hierdie is 'n Windows boodskap omdat dit nie BenguFarm program herken as 'n geregistreerde ontwikkelaar nie. Klik "Yes" om voort te gaan om BenguFarm oop te maak.
- **"Dit word aanbeveel dat u die datastrukture van tyd tot tyd toets. Wil u die datastrukture nou toets?"** Hierdie funksie kyk of daar nie enige ontbrekende, foutiewe of korrupte data in die databasis is nie. Die proses is relatief vining – dit neem gewoonlik nie langer as ongeveer 10 sekondes nie. Klik "Ja" om die funksie uit te voer.
- **"Die diergetalle vir hierdie maand is nog nie gestoor nie. Wil u nou die diergetalle bereken en stoor?"** Hierdie boodskap sal verskyn volgens die opstellings by Opstellings > Kuddes > Herinneraars > "Herinner Interval om Diergetalle te Bereken". Die verstek opsie is Maandeliks. Klik "Ja" om die getalle te stoor. Om 'n verslag van gestoorde diergetalle te skep, gaan na Verslae > Dier Lyste en Getalle > Diergetalle en -Waardes. Regs bo-aan die skerm by Laai Gestoorde Getalle kies die betrokke datum en klik Laai.
- **"Dit is [#] dae sedert u laas die opsommende inligting herbereken het. Wil u nou die opsommende inligting herbereken?"** Hierdie funksie herbereken die opsommende data vir alle diere in die betrokke kudde in BenguFarm. Let asseblief op dat hierdie funksie in 'n groot databasis 'n hele paar minute kan neem om uit te voer. Hierdie boodskap sal verskyn volgens die opstellings by Opstellings > Kuddes > Herinneraars > "Herinner om opsommende inligting te bereken". Die verstek opsie is om elke 30 dae te herinner. Klik "Ja" om die opsommende inligting te herbereken.
- **"Daar is laas op [datum] 'n rugsteun van hierdie databasis gemaak. Wil u nou 'n rugsteun maak?"** Hierdie boodskap sal verskyn wanneer BenguFarm *toegemaak* word volgens die opstellings by Opstellings > Kuddes > Herinneraars > "Herinner om Rugsteun van Databasis te maak". Die verstek opsie is om elke 7 dae te herinner. Klik "Ja" om die Rugsteun en Herstel skerm oop te maak.
- **"Dit wil voorkom of die diere se teelwaardes nie op datum is nie. Wil u nou die nuwe teelwaardes intrek?"** Hierdie boodskap is slegs van toepassing op stoetkuddes en sal verskyn volgens die opstellings by Opstellings > Kuddes > Herinneraars > "Herinner om nuutste Teelwaardes af te laai". Die verstek opsie is om elke maand te herinner. Klik "Ja" om die nuutste teelwaardes in te trek.

7.2 Hoofskerm:

- **Om die taal te verander** in BenguFarm, gaan na Opsies > Verander Taal.
- **Toegang tot alle invoerskerms, verslae en data stuur/intrek funksies** word op die hoofskerm verkry deur die menu aan die bokant van die skerm of deur die ooreenstemmende ikone.
- **Die grootste gedeelte van die hoofskerm word gebruik om diere se data te vertoon. Daar is twee opsies, naamlik die Kudde Uitleg en die Dier Uitleg.**
- **Om te wissel tussen hierdie twee hoofskerm vertoon opsies**, klik aan die linkerkant van die skerm op Kudde Uitleg of Dier Uitleg.
 - **Algemeen:**
 - Die diere wat in die **lys van diere** op die hoofskerm verskyn, word bepaal deur die **algemene filters** Aktief / Onaktief / Manlik / Vroulik aan- of af te skakel. Die Groep Filter (regs van die Vroulik filter) of die Kies Diere skerm (die ikoon) kan gebruik word as addisionele filter.
 - **Aktiewe diere** is diere wat lewendig en in die betrokke kudde is. **Onaktiewe diere** is diere wat nie lewend in die betrokke kudde is nie, byvoorbeeld diere wat verkoop of dood is asook diere wat nooit in die kudde was nie, maar wat voorkom in die stamboom of nageslag van diere wat wel in die kudde is.
 - Diere se nommers word volgens **geslag op verskillende agtergrondkleure vertoon:**
 - Vroulik – Pienk
 - Manlik – Blou
 - Geslag Onseker – Rooi

- Gekastreer – Oranje
 - **Om die nuutste/opgedateerde data te sien**, klik op die Verfris Skerm ikoon.
 - **Let wel:** Indien diere na of van 'n groep geskuif word terwyl daardie groep met die groepfilter gekies is, sal die diere in die betrokke groep eers opgedateer vertoon word nadat die groepfilter afgeskakel is (Geen Groep Filter) en die betrokke groep weer gefilter word.
- **Kudde Uitleg:** Hierdie uitleg word gebruik om sekere belangrike data van 'n groep diere (tipies alle diere in die kudde) in tabel uitleg te vertoon. Vir stap-vir-stap hulp, gaan in die hoofmenu na **Hulp** > Hulp met Hoofskerm > Kudde Uitleg.
- **Om die nuutste/opgedateerde data te sien**, klik op Verfris Skerm.
 - **Om data in kolomme volledig te vertoon**, klik op Outo Wydte.
 - **Om te kies watter data vertoon moet word**, klik op Vertoon Opsies onderaan die skerm en kies die betrokke afdelings of velde.
 - **Om sekere data van diere te verlig** "highlight" (bv. ooie met 'n gemiddelde interlamperiode van meer as 400 dae) asook rangorde waardes op te stel vir die gekose kriteria, klik op die Stel Kuddeuitleg Verligting en Rangwaarde Op (ikoon met klein blokkies met verskillende kleure). Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig. **Let wel:** Indien Aktiveer Verligting en Rangwaardes gemerk is, word die veld OEL (Ouderdom Eerste Lamming) van ooie wat ouer as 18 maande is en nog nie 'n lam op rekord het nie, outomaties rooi verlig. Die kolomme ID Nr, Vader en Moeder word ook outomaties onderskeidelik groen, blou en pienk verlig. Onder die afdeling Dragtigheid sal die Verwagte Lamdatum outomaties rooi verlig word indien dit reeds meer as twee weke verby daardie datum is. **Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies**, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm > Herd Layout: Highlighting – **Highlight Values and Rank Values**.
 - **Om kolomme te vertoon vir Inentings, Doserings & Aanvullings, Siekte Toetse** (bv. Johnie se siekte), **Eienskappe** (bv. kondisiepunt, algemene voorkoms punt), **Prosedures** (bv. kastreer, sterte afgesit) **en/of Addisionele Gewigte**, klik op die Stel My Kolomme Op om te Vertoon (ikoon heel bo). **Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies**, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm > Herd Layout: Display My Columns – **Adding User Defined Columns**.
 - Om 'n nuwe uitleg op te stel, klik op Voeg Uitleg By (regs bo) en in die Naam van Uitleg (links bo), gee dit 'n naam (bv. Inentings, Doserings en Aanvullings) en klik Stoor.
 - Om 'n kolom by te voeg op hierdie uitleg, klik Voeg Kolom By (links onder). By Tipe Data, kies die betrokke tipe data (bv. Inentings/Doserings/Aanvullings), by Item, kies die betrokke data (bv. RB51 Entstof), by Vertoon, kies bv. Datum en by Filter, kies bv. Laaste. Klik Stoor.
 - Op die hoofskerm se Kudde Uitleg by Vertoon Opsies merk die bokkie langs Vertoon My Kolomme en die die betrokke uitleg.
 - Na bogenoemde opstelling sal My Kolomme op die Kudde Uitleg net regs van die Gewig Indekse afdeling vertoon.
 - Om 'n spesifieke skeernommer se data te vertoon onder die Wol afdeling, kies die Vertoon Spesifieke Skeer Nr en kies die betrokke skeernommer.
 - **Om die keuse van kolomme en verligting te stoor as die verstek opsies vir die betrokke kudde**, klik op Stoor Opsies as Kudde Verstek onder die hofie Stoor/Laai Uitleg. Die gestoorde opsies sal outomaties gelaai word wanneer die hudde die volgende keer oopgemaak word.
 - **Om 'n uitleg te stoor vir hergebruik**, gee dit 'n naam by Stoor Uitleg As onder die hofie Stoor/Laai Uitleg en klik op die Stoor ikoon.
 - **Om 'n gestoorde uitleg te laai**, kies by Laai Gestoorde Uitleg die betrokke uitleg en klik op die Laai ikoon.
 - **Let wel:** Bestuursgroepe kolom: Indien 'n dier aan meer as een bestuursgroep gekoppel is, sal slegs een van die betrokke groepe vertoon word.

- **Om 'n verslag te skep van die data wat op die Kudde Uitleg vertoon word**, klik op Vertoon Verslag. **Let wel:** Alle kolomme en alle diere wat vertoon word, sal ingesluit word in die verslag. Om slegs sekere kolomme in te sluit in die verslag, klik op Vertoon Opsies en kies slegs die benodigde kolomme. Om slegs sekere diere in te sluit in die verslag, kies die betrokke diere deur middel van die filters bo-aan die skerm.
 - **Om 'n spesifieke dier (of moeder of vader) se data in die Dier Uitleg hoofskerm uitleg te sien**, klik op die betrokke dier se ID Nommer. Om terug te gaan na die betrokke dier in die Kudde Uitleg, klik op die Kudde Uitleg skakel.
 - **Om rekords te groepeer**, klik op die kolomopskrif en hou die muisknoppe in. Beweeg nou met die muis na die oop gedeelte aan die bokant van die verslag waar daar staan "Trek 'n kolomopskrif hiernatoe om volgens daardie kolom te sorteer" en los die muisknoppe. Die kolomnaam sal nou in hierdie oop gedeelte vertoon word. Rekords kan op meer as een kolomwaardes groepeer word. Om die groepering te verwyder, regs klik op die kolomopskrif en kies "UnGroup". **Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies om rekords te groepeer, sorter, filter en te kies**, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm > Main Screen: Herd Layout – **Define Views, Sort, Filter, Group & Select**.
 - **Om rekords te sorteer**, klik op die betrokke kolom se opskrif. Om in die omgekeerde volgorde te sorteer, klik 'n tweede keer op die betrokke kolom se opskrif. Om volgens verskeie kolomme gelyktydig te sorteer, hou die SHIFT sleutel op die sleutelbord in en klik op die betrokke kolomopskrifte.
 - **Om rekords te filter**, klik aan die regterkant van 'n kolomopskrif op die filter knoppe. 'n Lys met al die waardes wat in daardie kolom voorkom sal vertoon word. Om slegs rekords te vertoon wat 'n spesifieke waarde het, klik op daardie waarde. Daar kan ook op "(Custom)" geklik word. 'n Skerm sal oopmaak waar byvoorbeeld gekies kan word om om alle rekords te vertoon met 'n waarde groter as 'n sekere waarde. Let op dat meer as een kolom op 'n slag gefilter kan word. Om 'n spesifieke kolom se filter af te haal, klik op "(All)" by die filter opsies van die betrokke kolom. Om alle kolomfilters af te skakel, klik links onderaan die hoofskerm op die X.
 - **Om 'n kolom tydelik te skuif na 'n ander posisie in die tabel**, klik op die betrokke kolom se opskrif en sleep ("drag") dit tot waar dit geplaas moet word en los ("drop") dit. Wanneer die betrokke skerm toegemaak en weer oopgemaak word, sal só 'n kolom weer op die oorspronklike plek vertoon word.
 - **Om 'n kolom tydelik te verwyder vanaf die skerm**, klik op die betrokke kolom se opskrif en sleep ("drag") dit weg totdat dit 'n groot kruis vertoon en los ("drop") dit. Wanneer die skerm of program toegemaak en weer oopgemaak word, sal só 'n kolom weer vertoon word.
 - **Om sekere data** (bv. Natuurlike Dekkings, Kunsmatige Inseminasies / Laparoskopieë, Verander Diere (Tabel Uitleg) of Verkope, Vrektes en Uitskotte) **aan te teken vir 'n groep diere**, merk die betrokke diere in die "K" kolom en kies die betrokke aantekenskerms uit die menu aan die bokant van die skerm of klik die ooreenstemmende ikoon.
 - **Om diere te koppel aan of te skuif na 'n kamp of groep**, merk die betrokke diere in die "K" kolom en klik op Koppel Diere aan Groep.
 - **Om diere in die My Verslae skerm te vertoon**, merk die betrokke diere in die "K" kolom en klik op Vertoon in My Verslae.
 - **Om die data op die skerm te kopieër na die rekenaar se "Clipboard"**, klik op Kopieër na Clipboard.
- **Dier Uitleg:** Hierdie opsie bestaan uit vertoonvensters wat gebruik word om die data van 'n enkele dier te vertoon. Daar is verskeie vertoonvensters beskikbaar waarmee data van die dier wat links bo-aan die hoofskerm gekies is (natuurlik eers wanneer diere reeds in die BenguFarm databasis is), vertoon word. Daar is byvoorbeeld vertoonvensters vir algemene data, geboortedata, reproduksie- en nageslaggemiddeldes, stambome, fotos, ens. Vir stap-vir-stap hulp, gaan in die hoofmenu na **Hulp** > Hulp met Hoofskerm > Dier Uitleg.
- Die vertoonvensters is in vier groepe of subskerms ingedeel. Jy kan een vertoonvenster per groep op 'n slag kies om te vertoon. Klik bloot op die skakel van die betrokke vertoonvenster aan die onderkant van die betrokke groep.
 - **Om vertoonvensters wat nie gebruik word nie te verberg**, klik op die "Vertoon" menu en onder die hofie Kies Hoofskerm Opkykskerms verwyder die regmerkies langs die betrokke vertoonvenster. **Vir 'n video met stap-vir-stap**

instruksies om vertoonvensters aan of af te skakel, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm > Main Screen - Herd Layout – **Customise Data to be Displayed**.

- **Om 'n verslag te skep van die data wat in 'n vertoon skerm vertoon word**, klik op die drukker ikoon in die regterkanste boonste hoek van die betrokke vertoonvenster. Vir verdere vertoon opstellings, sien paragraaf 10.
- **Om 'n dier te kies** (wat reeds in die BenguFarm databasis is) om op die hoofskerm te vertoon, klik op die pienk of blou blokkie links bo-aan die hoofskerm of druk Ctrl+Z op die sleutelbord. Die dier kan uit die lys gekies word of die ID Nr kan bloot ingetik word. Die pyltjies links en regs word gebruik om na die vorige en volgende diere en in die lys te beweeg.
- **Om subskerms te vergroot of verklein**, gaan met die wyser op die bruin lyn tussen die subskerms en sleep en los ("drag and drop") tot die verlangde grootte.
- **Wenk: Om die Kudde Uitleg** (in plaas van die Dier Uitleg), **te kies as die verstek uitleg vir die hoofskerm**, gaan na Vertoon en klik die opsie Gebruik Kudde Uitleg as verstek Hoofskerm Uitleg.
- **Vir verdere hulp met die gebruik van die hoofskerm**, gaan na Hulp > Hulp met die Hoofskerm.
- **Wenk: Indien 'n dier(e) wat jy verwag in die dierlys moet wees nie gekry word nie**, kontroleer die volgende:
 - Indien jy meer as een kudde op BenguFarm het, maak seker jy soek die dier in die regte kudde. Soek die dier ook in die ander kuddes. Kyk ook in die ALL kudde of die dier nie per abuis in die ALL kudde (d.w.s. nie in 'n spesifieke kudde) is nie
 - Indien jy die dier op die hoofskerm se Kudde Uitleg soek, maak seker die diere op ID Nommer gesorteer. Indien nie, klik op die ID Nr se kolomopskrif om te sorteer op ID Nr.
 - Indien jy die dier op die hoofskerm se Kudde Uitleg soek en die dier waarna jy soek pas bygevoeg, maak seker jy het die hoofskerm verfris.
 - Is die korrekte algemene dierfilters gekies? Indien slegs aktiewe diere gelys word, kontroleer of die dier nie miskien onaktief is nie.
 - Kyk of daar nie 'n groepfilter gekies is wat die dier uitsluit nie.
 - Indien 'n groepfilter op die hoofskerm se Kudde Uitleg reeds gekies is en 'n dier(e) by daardie groep gevoeg is, moet die groepfilter ontkies word en weer gekies word voordat die dier in daardie groep vertoon sal word.
 - Kyk of daar nie 'n kolomfilter(s) gekies is op die hoofskerm se Kudde Uitleg wat die dier uitsluit nie. Kyk links onderaan die skerm vir aktiewe kolomfilters.
 - Is die nommerformaat van die betrokke dier korrek? (bv. A210001, A 210001, A21001).

7.3 Kies Diere skerm:

- Die **Kies Diere skerm** word oral in BenguFarm gebruik om diere te kies vir data aantekening óf vir insluiting in 'n verslag. Die gebruiker kan diere met die hand kies (regterkant van die skerm) of diere kies wat aan 'n groep(e) gekoppel is en/of aan 'n filter(s) (linkerkant van die skerm) se kriteria voldoen. Indien diere met die Kies Diere per Hand gedeelte gekies word, kan die vinnige kies knoppies ("quick select buttons") links onderaan die skerm gebruik word: Regmerkies = Kies alle diere, Kruisies = Kies geen diere, Horisontale weerligstraal = Kies alle rekords van eerste tot laaste gekose rekords, Pyle wat links en regs wys = Keer seleksie om. Hierdie vinnige kies knoppies kom oral in die program voor waar diere per hand gekies kan word. Die Kies Diere skerm maak oop wanneer die gebruiker klik op die ikoon in 'n aanteken- of verslag skerm. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.

7.4 Algemene Funksies – Alle skerms:

- **Om 'n skerm oop te maak, moet alle ander skerms eers toegemaak word.** Indien 'n skerm verklein (minise) is, kan 'n ander skerm nie oopgemaak word nie.
- **BenguFarm kan slegs toegemaak word indien al die skerms toe is.**
- **Om vinnig 'n dier op die hoofskerm of ander kieslys te vind**, maak die betrokke lys oop en tik die dier se ID Nommer in te tik. Dieselfde geld om vinnig 'n item te vind in enige tipe kieslys.
- **Geslag aanduiding op skerms:** Die kolomopskrif is Manlik. Manlike diere het 'n regmerkies, vroulike diere nie.
- **Die algemene dierfilters** (Aktief / Onaktief / Manlik / Vroulik) word op alle skerms waar diere gekies kan word, bo-aan die betrokke skerm vertoon as vier blokkies. Die beskrywing van elke betrokke filter kan vertoon word deur met die wyser ("pointer") oor die betrokke blokkie te beweeg.
- Op alle aantekeningsskerms is **velde wat verpligtend/belangrik is om te voltooi op 'n geel agtergrond**. Velde met 'n wit agtergrond is opsioneel.

- **Om van een veld/kolom na die volgende te gaan** waar data ingevul moet word, gebruik die "Tab" of die "→" sleutels.
- **Om na die volgende of vorige lyn in 'n kolom te gaan** waar data ingevul moet word, gebruik die "↓" en die "↑" sleutels.
- **Numeriese velde (bv. gewig, prys) MOET 'n waarde in hê (0 of ander).**
- **Om 'n datum met behulp van die kalender te kies**, kies eers die jaar, dan die maand en klik dan op die dag.
- **Om bestaande data te wysig of te verwyder**, sien paragraaf 18.
- **Om rekords op 'n skerm te sorteer of te filter asook om 'n kolom tydelik te skuif na 'n ander posisie in die tabel of tydelik te verwyder vanaf 'n skerm**, sien die instruksies hierbo by Hoofskerm > Kudde Uitleg.
- **Die volledige beskrywing van 'n kolomopskrif** kan vertoon word deur met die wyser ("pointer") oor die betrokke kolomopskrif te beweeg.
- **Om diere te kies vir multi-verandering of verwydering**, merk die K (Kies) kolom en verander die betrokke data bo-aan die skerm in die Multi Verander / Voeg Nuwe By deel van die skerm.
- Dit word aanbeveel dat **kostes en pryse sonder BTW** aangeteken word.
- **Om 'n nuwe rekord te skep by Opstellings**, klik op die "+" regs onderaan die skerm. Om 'n rekord te verwyder, klik op die "-" regs onder-aan die skerm.
- 'n **Stap-vir-stap Hulp funksie** is beskikbaar op die meeste skerms bo aan die regterkant van die skerm. Probeer dit gerus – jy sal verbaas wees hoe maklik dit werk.

7.5 Verslae en Aantekenlyste:

- Alle verslae kan geskep word via die **Verslae menu item**.
- Verslae met "(aantekenlys)" agter die verslagnaam is verslae met sekere blanko kolomme in die verslag. Die doel hiermee is om die betrokke verslag (aantekenlys) te **druk en na die kraal/drukgang/skaal te neem om data op aan te teken**, bv. 'n Weeglys waarop gewigte aangeteken kan word. Dit is natuurlik slegs van toepassing indien data-aantekening nie direk op die Mobile toep gedoen word nie. Die voordele om gedrukte aantekenlyste te gebruik is:
 - Diere is gesorteer, wat dit maklik maak om die data later in BenguFarm aan te teken;
 - Kan maklik kontroleer of alle diere gedoen is;
 - Alle benodigde info is op die aantekenlys gedruk;
 - Mors nie tyd om diere se ID Nommers neer te skyf nie;
 - Foute met identifikasie van diere kan maklik opgespoor word.
- Die toepaslike verslae word onder die betrokke paragraaf in hierdie handleiding gelys. Sien byvoorbeeld die Dragtigheidsondersoeke paragraaf waar die verslae van toepassing op dragtigheidsondersoeke gelys word.
- Sekere verslae (bv. Dekbare Jong Ooie en Ooie; Dekkings en Dragtighede; Inentings, Doserings, Dip en Aanvullings; Siekte Toetse en Gewigte en Toenames) het 'n "**Vertoon Werksblad**" opsie. Die doel met hierdie opsie is om diere op hierdie skerm te kan kies om te koppel aan 'n kamp of groep.
- Wanneer 'n verslag geskep word (Vertoon Verslag), is daar altyd opsies om die verslag te Druk of the Eksporteer. Met die eksporteer opsie kan 'n **verslag gestoor word in verskillende formate, bv. pdf of Excel** of die verslag kan direk uit BenguFarm ge-epos word aan 'n kontak. **Let wel:** Die direkte stuur per e-pos werk, vir sekere tegniese redes, nie altyd nie. Indien jy 'n probleem ondervind met hierdie opsie, kontak jou BenguFarm agent vir hulp om die SMTP Direkte E-pos opsie op te stel [Opstellings > Kuddes > E-pos > Gebruik SMTP Direkte E-pos].
- Met die **My Verslae** funksie (Verslae > My Verslae > Dierdata) kan jy jou eie pasgemaakte verslae skep. Gebruik die Help funksie (regs bo-aan die skerm) vir stap-vir-stap instruksies.
- Op die hoofskerm se **Kudde Uitleg** kan jy die Vertoon Verslag funksie gebruik om 'n verslag van die vertoonde data te skep. Sien die paragraaf Hoofskerm > Kudde Uitleg.
- Om 'n verslag te skep waarop **diere van alle kuddes** op die betrokke databasis ingesluit is (waar van toepassing), gaan na die "ALL" kudde [Lêer > Verander Aktiewe Kudde Na > ALL].

8. Opstellings:

Wenk: Om die taal te verander in BenguFarm, gaan na Opsies > Verander Taal.

Dit is baie belangrik dat elke kudde se opstellings gedoen word *voordat* jy die program begin gebruik om te verseker dat die program korrek en optimaal funksioneer.

Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies vir die aanvanklike opstellings, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm > BenguFarm Installation – **Step 2: Entering Initial Settings**.

8.1 Kudde Opstellings:

Gaan na Opstellings > Kuddes. Voltooi/verander waar nodig die inligting onder die volgende hofies op die grys gedeelte van die skerm. **Let wel: Doen eerste die opstellings onder Algemeen, tweedens die Diensverskaffers en dan die res.** Vir die meeste opstellings is daar reeds verstek waardes of opsies gekies. Kontroleer hierdie waardes en verander dit slegs indien nodig vir jou spesifieke behoeftes.

Let wel: Velde met 'n geel agtergrond is verpligtend, m.a.w. dit moet voltooi word. Velde met 'n wit agtergrond is opsioneel.

- **Algemeen:**
 - **Naam** (verpligtend): Bv. Mooiskaap Merinos.
 - **Beskrywing** (opsioneel): Bv. Merino Stoetkudde.
 - **Eienaar**(opsioneel): Bv. Koos van der Merwe.
 - **Plaasnaam** (opsioneel): Bv. Soetwaterfontein.
 - **GNL Nommer** (opsioneel): RMIS naspeurbaarheid verstek kudde "Global Location Number".
 - **BenguFarm Module** (verpligtend): Skape.
 - **Vleisskape / Wolskape:** Kies die toepaslike opsie (slegs van toepassing op verstek verslae).
 - **Ras** (verpligtend): Bv. MER - Merino. **Hierdie opstelling is baie belangrik**, want dit beïnvloed sekere ras-spesifieke verstek opstellings. As jy dit verander, maak die program toe, weer oop en gaan dan na Lêer > Ondersteuning > Herbereken Opsommend Data vir die verandering om in werking te tree.
 - **Kuddetipe** (verpligtend): Merk Stoet of Kommersiële.
 - **Brandmerk:** Slegs van toepassing op kuddes wat gebruik maak van BKB se DSS (Decision Support Services). Kontak jou BKB DSS agent indien jy nie weet wat jou brandmerk kode is nie.
 - **KKM** (geregistreerde KuddeKenMerk of die brand letters van die kudde - verpligtend): Bv ABC.
 - **Voorvoegsel** (kuddenaam - slegs van toepassing op stoetkuddes): Bv. Mooiskaap.
 - **Genootskap Lid Nr** (slegs van toepassing op stoetkuddes en kommersiële kuddes wat registreer en/of prestasietoetsing doen deur SA Stamboek of die LNR of 'n telersgenootskap): Voltooi die nommer met voorafgaande nulle sodat dit sewe syfers is, asook die raskode agteraan, bv. 0699999MER.
 - **Maak Fakture uit Aan** (opsioneel): Vul die naam in van die persoon of besigheid aan wie fakture uitgemaak moet word, bv. Rooibeas Boerdery.
 - **BTW Nr** (opsioneel): Vul die BTW nommer in.
 - **Posadres** (opsioneel): Vul die posadres in.
 - **Poskode** (opsioneel): Bv 2500.
 - **Landkode** (opsioneel): Bv ZAR.
 - **Kontak Persoon** (verpligtend): Kliek op die kortpadknoppie heel regs (Skep outomaties kuddekantak vanaf kudde besonderhede). Kliek nou op die kortpadknoppie regs (wat lyk soos 'n rooi notaboekie) om die Kantakke skerm oop te maak en vul die ontbrekende inligting, spesifiek die naam & van, selnommer en epos adres, in. Stoor. Kies nou hierdie kontak uit die lys van kontakte. **Nota:** Die kontakbesonderhede hier ingevul (naam & van, selnommer en epos adres) sal bo-aan alle verslae gedruk word.
 - **Teler, Eienaar en Standplaas** (opsioneel): Kies die kontak wat jy hierbo opgestel het, bv. Mooiskaap Boerdery.
- **Diensverskaffers** (slegs van toepassing op alle stoetkuddes en kommersiële kuddes wat diensverskaffer berekende prestasietoetsing doen deur SA Stamboek of die LNR):
 - **Registrasie, Prestasietoetsing en Teelwaardes:** Kies die betrokke diensverskaffer van hierdie kudde by elk.
 - **Gebruik Logix Direk Lêer Oplaai Funksionaliteit** (opsioneel – slegs van toepassing op Logix gebruikersLees asseblief die nota op die skerm en sien ook paragraaf 14):
 - Aanteken Gebruikersnaam: Vul jou Logix gebruikersnaam hier in.
 - Aanteken Wagwoord: Vul jou Logix wagwoord hier in.
 - Stuur e-pos Bekragtiging van Ontvangs van Data Na: Vul jou e-pos adres hier in.
 - **E-pos adresse:**
 - Indien Registrasie en Prestasietoetsing = Stamboek gekies is hierbo, moet die E-pos Dekkings, Geboortekennissgewings, Oordragte en Kansellaries Na adres edata@studbook.co.za wees. en die E-pos Prestasietoetsdata Na adres smallstock@studbook.co.za.
 - Döhne Merino stoettelers: Vul die e-pos adres van die telersgenootskap in vir Dekkings, Geboortekennissgewings, Oordragte en Kansellaries.
 - Vleismerino en Angora stoettelers: Vul die e-pos adres van die telersgenootskap in vir Dekkings, Geboortekennissgewings, Oordragte en Kansellaries asook vir Prestasietoetsdata.

- Indien Prestasietoetsing = LNR gekies is hierbo, verander die E-pos Prestasietoetsdata adres na intergis@arc.agric.za.
- **ID Metodes en Nommering:** (Verwys paragraaf 3 vir algemene inligting oor ID metodes en nommering van diere)
 - **Verstek ID Formaat:** Die verstek ID formaat word gebruik om die formaat van die Dier ID Nr (visueel) veld in BenguFarm SHEEP & GOATS te bepaal volgens die dier se Kuddekenmerk (KKM), Jaar- en Volgnommer. Die verstek ID formaat in BenguFarm SHEEP & GOATS is HHHHYNNNN. Die HHHH dui aan daar word voorsiening gemaak vir maksimum 4 karakters vir die Kuddekenmerk of brandmerk, die YY dui aan daar word voorsiening gemaak vir maksimum 2 karakters vir die Jaar van geboorte en die NNNN dui aan daar word voorsiening gemaak vir maksimum 4 karakters vir die volgnommer. Byvoorbeeld, as die kuddekenmerk ABC is, die jaar van geboorte 2020 en die volgnommer 123 is, sal die ID Nr geskep word as ABC200123. Kommersiële kuddes gebruik normaalweg net die jaar van geboorte en volgnommer om diere te identifiseer. In so 'n geval kan die verstek ID formaat gestel word as YYNNNN of YY-NNNN.
 - **Verstek Hoof ID Metode (Permanente ID):** Vir stoetkuddes is die verstek hoof ID metode volgens die betrokke telersgenootskap se voorskrif, bv. Tatoeëer.
 - **Verstek Sub ID Metode (Visuele ID):** Vir stoetkuddes is die verstek sub ID metode volgens die betrokke telersgenootskap se voorskrif, bv. Oorplaatjie.
 - **Aparte Volgnommers vir Ooie en Ramme:** Merk hierdie opsie slegs indien (binne hierdie kudde) daar *nie* een volgnommer reeks vir ooi- en ramlammers gebruik word *nie*. By Volgnommer Metode moet die toepaslike opsie dan gekies word vir Manlik en Vroulik. Indien aaneenlopende reekse volgnommers (binne hierdie kudde) vir ooi- en ramlammers gebruik word (bv. 1-100 vir ooilammers en 101-200 vir ramlammers OF 1-100 vir ooilammers en 1-100 vir ramlammers), merk Aaneenlopende Volgnommers by albei geslagte.
 - **Pas Volgnommer Opstellings van Eerste Kudde op Alle Kuddes toe:** Kies hierdie opsie as jy twee (of meer) kuddes op dieselfde databasis het, en jy gebruik een volgnommer reeks vir albei kuddes. BenguFarm sal dan die volgende beskikbare volgnommer, ongeag die kudde, toeken wanneer nuwe lammers op die Lammingskerm aangeteken word.
 - **Outo Verwyder EID wanneer Dier Verkoop of Dood is:** Hierdie opsie moet slegs verander word na "Nee" indien EIDs NIE verwyder moet word van diere verkoop of dood is nie, bv. vir naspeurbaarheid doeleindes. Dit kan nie deur die gebruiker verander word nie. Kontak jou BenguFarm agent om hiermee te help.
 - **Skep ID Nr (Visueel) vanaf EID (Elektroniese ID Nr) waar geen ID Nr gespesifiseer is nie:** Hierdie opsie moet slegs gekies word indien *slegs* mikroskyfie/elektroniese identifikasie gebruik word en BenguFarm SHEEP & GOATS *outomaties* visuele ID Nrs moet skep vanaf die mikroskyfie/elektroniese identifikasie nommers wat ingetrek word in BenguFarm vanaf 'n elektroniese identifikasie leser of -skaal.
- **Dekking, Dragtigheid en Lamming:**
 - **Huidige Lamseisoen:** Ignoreer - sien Lamseisoen opstellings hieronder.
 - Sien Bylaag F oor hoe **Minimum Ouderdom van Jong Ooie by Eerste Dekking, Gemid. Periode van Lamming tot weer Gedek Word en Normale Periode Dragtig** gebruik word in die berekening van Verwagte Lamdatum.
 - **Sinchronisasie** (indien van toepassing): Voltooi die # Dae van Insit tot Eerste Spuit; # Dae van Insit tot Tweede Spuit; # Dae van Insit tot Uithaal en # Dae van Uithaal tot KI / Lapa.
 - **Ander velde:** Kontroleer die verstek waardes/opsies en verander slegs indien nodig.
- **Prestasietoetsing:**
 - **Maksimum Toelaatbare Ouderdomsverskil tussen Diere in dieselfde Prestasietoetsgroep:** Die verstekwaarde (60 dae) is korrek.
 - **Prestasietoetsgroepe (waar geen teelseisoene gebruik word nie):** Indien teelseisoene nie gebruik word nie, merk "Gebruik Verstek Groepe" en stel ses groepe van twee maande elk op.
 - **Weeg Lammers by Geboorte:** Merk dit indien jy normaalweg lammers weeg by geboorte.
 - **Weeg Ooie by Lamming:** Merk dit indien jy normaalweg ooie weeg by lamming.
 - **Bereken Gemiddelde Moeder Speengewigverhouding gebaseer op Individuele Diere** (m.a.w. by meerlinge word die speengewigte nie bymekaar getel nie). Ons beveel aan dat hierdie opsie AF moet wees, m.a.w. by meerlinge word die speengewigte bymekaar getel in die berekening.
 - **Prestasietoets Fases waarin Diere getoets word:** Merk die toepaslike fases waarin diere normaalweg getoets word. (Hierdie info word slegs gebruik vir outomatiese dagboekinskrywings).
 - **Bereken Algemene Nageslag GDO:** Merk hierdie opsie indien die GDO (Gemid. Daaglikse toename per dag van Ouderdom) bereken moet word vir lammers wat nie prestasiegetoets is nie. Kies die minimum en maksimum ouderdom by weging vir die gewigte wat gebruik moet word asook die geboortegewigte wat gebruik moet word in die berekening vir lammers wat nie geweeg is nie.

- **Gebruik Eie Maksimum Voorspeen en Speen Ouderdomme:** Die verstek minimum en maksimum ouderdomme vir voorspeen- (W1) en speengewigte is onderskeidelik 20-80 dae en 30-150 dae. Merk hierdie opsie slegs indien lammers normaalweg vroeg gespeen word, bv. op ongeveer 42 dae in plaas van ongeveer 100 dae ouderdom. Met hierdie opsie gemerk en laer maksimum ouderdomme gekies, sal die program vroeër weegdatums bereken.
- **E-pos:**
 - **Gebruik Windows Opgestelde E-pos Program:** Merk hierdie opsie indien jy enige *ander* e-pos program *behalwe* Microsoft Outlook gebruik, bv. Gmail.
 - **Gebruik Microsoft Outlook vir E-posse:** Merk hierdie opsie indien jy Microsoft Outlook gebruik vir e-posse.
 - **Gebruik SMTP Direkte E-pos:** Merk hierdie opsie slegs indien jou BenguFarm SHEEP & GOATS agent dit aanbeveel waar jy probleme het om e-posse vanuit BenguFarm te stuur met jou gewone e-pos program.
 - **Stuur E-pos Direk:** Moenie merk nie.
 - **Vertoon E-pos Sukses:** Hierdie opsie moet gemerk wees.
- **Verstek Gids vir Lêers:**
 - Met die installering van BenguFarm word daar outomaties 'n omslag ("folder") "BenguFarm" geskep op die rekenaar se hardeskyf (C:\BenguFarm\). In hierdie omslag word 'n subomslag "Sheep & Goats" geskep met drie subomslae, naamlik "Imports", "Exports" en "Backups" met subomslae vir jou kudde(s) in elk van hulle. Hierdie subomslae word dan outomaties as die verstek ("default") gidse ("paths") gestel in BenguFarm SHEEP & GOATS, waar data gestoor kan word. **Let wel:** Die verstek plek vir die stoor van rugsteun lêers (C:\BenguFarm\Sheep & Goats\Backups\[Kudde]) is NIE 'n veilige plek nie, aangesien die rugsteun verlore sal wees indien die rekenaar gesteel word of iets oorkom. **Dit is UITERS BELANGRIK om die rugsteun lêers op 'n VEILIGE PLEK te stoor,** byvoorbeeld 'n web ("cloud") gebaseerde plek soos Dropbox, GoogleDrive of OneDrive en/of 'n eksterne hardeskyf of geheuestokkie. Klik op die knoppie met die drie kolletjies om 'n veilige plek te kies.
 - Verstek Gids waarin Fotos Gestoor word: Moet NIE die verstek gids verander nie.
 - Konnekteer Netwerk Dryf as BenguFarm Oopmaak: **Indien jy die BenguFarm databasis op 'n netwerk wil plaas,** kontak jou BenguFarm agent of Mnr. Leslie Bergh by leslie@benguelasoft.co.za of 082 801 2026 vir instruksies hoe om dit op te stel.
- **Herinneraars:**
 - Kontroleer die verstek waardes en verander slegs indien nodig.
 - **Outo Waarsku indien opgedateerde BenguFarm CLOUD Data Beskikbaar is:** Indien hierdie opstelling gemerk is, sal BenguFarm outomaties kyk vir nuwe data wat in die CLOUD beskikbaar is wanneer daar na 'n kudde gegaan word en daarna elke 10 minute. Hierdie funksie is slegs van toepassing op die databasis waarbinne tans gewerk word. Indien daar 'n verandering aan data is, word dit uitgelig en het die gebruiker die opsie om dadelik te sinchroniseer of nie.
- **Liggaamsmates:**
 - **Ooie se Raamgrootte:** Die verstek raamgrootte is medium. Indien nodig, verander dit na klein- of grootraam. Hierdie raamgrootte word gebruik in die berekening van die ekwivalente aantal Grootvee-eenhede (GVEe).
- **Punting:**
 - Ignoreer – die verstek is korrek.
- **Ander:**
 - Kontroleer die verstek waardes en verander slegs indien nodig.
 - **Verstek groep kategorie:** Kies die groep kategorie wat die meeste gebruik sal word.
 - **Allflex APR / AWR Taak Kategorie:** Kies die Verstek opsie, *tensy* die kudde gebruik maak van BKB se DSS (Decision Support Services), in welke geval BKB – DSS gekies moet word.
 - **Laat Verkope, Vrektes en Uitskotte Rekords vir elke Kudde per Dier toe:** Merk hierdie opsie slegs indien jy meer as een kudde (op dieselfde databasis) het en jy meer as een verkooprekord per dier wil kan aanteken, bv. die dier is eers verkoop deur die teelkudde aan jou voerkraal en dan deur die voerkraal aan 'n ander instansie.
 - **Laat Data-aantekening in "ALL" Kudde Toe:** Merk hierdie opsie indien jy meer as een kudde (op dieselfde databasis) het om toe te laat dat die meeste data (dekkings, dragtighede, inentings, siektes en behandeling, gewigte en eienskappe nie vir prestasietoetsing, kamp- en groepverskuiwings, aankope, prosedures, ens.) in die ALL kudde aangeteken kan word.
 - **Interpreteer Nul Speengewig asof die dier Gespeen is:** Indien hierdie opsie NIE gemerk is nie, sal lammers met 'n nulgewig in 'n speentoets as nie gespeen nie beskou word. Ons beveel aan dat hierdie opsie NIE gemerk moet word nie.

- **Vertoon Ooi Nat/Droog Status** (Verminder progra-responsiwiteit wanneer dit met groot databasisse Gebruik word).

8.2 Groepe – Lamseisoene, kampe, bestuursgroepe en ander:

Diergetalle kategorieë:

BenguFarm koppel diere *outomaties* aan 'n Diergetalle kategorie (bv. Oilammers, Jong Ooie, 2-tand Ooie, Volwasse Ooie) op grond van die diere se ouderdom en geslag. Wanneer 'n oilam 4 maande oud word, sal haar kategorie byvoorbeeld *outomaties* verander van Oilam na Jong Ooie. Die diergetalle kategorieë word onder andere op die hoofskerm > Kudde Uitleg > Algemeen > Kategorie vertoon.

Om die kriteria vir die onderskeie diergetalle kategorieë te sien, gaan na Verslae > Dier Lyste en Getalle > Diergetalle en -waardes. Links bo-aan die skerm by Kies Metode van Berekening, klik op die opstellings kortpad knoppie (rooi notaboekie). Die Verstek Skaapgetalle metode kan nie verander word nie. Indien die Verstek Skaapgetalle metode nie aan jou behoeftes voldoen nie, kan jy jou eie metode opstel deur op Nuwe of Kopiëer te klik. Ons beveel aan dat die Kopiëer opsie gekies word, net te verander waar nodig en dan te stoor met 'n naam. Bespreek dit asseblief jou eie kriteria met jou BenguFarm SHEEP & GOATS agent om seker te maak dat die kriteria só opgestel is dat sekere diere nie uitgesluit word uit die telling nie. **Wenk:** Om *gemiddelde* belasting- en markwaardes vir die verskillende kategorieë diere aan te teken, voltooi die Markwaarde en Belastingwaarde kolomme en Stoor. Om 'n ander berekeningsmetode te kies as die verstek metode vir die betrokke kudde, gaan na Opstellings > Kuddes > Herinneraars > Verstek Diergetalle Berekeningsmetode.

Om 'n diergetalle en -waardes verslag te skep wat die aantal diere in die kudde per kategorie aandui, gaan na Verslae > Dier Lyste en Getalle > Diergetalle en -waardes. Klik op die Kamp Uitleg skakel vir die aantal diere per kategorie per kamp. Daar is twee opsies vir die verslag: Die Kategorie Uitleg lys die aantal diere per kategorie met waardes (indien opgestel) en grootvee-eenhede (GVE). Met die Kamp Uitleg word die aantal diere per kategorie per kamp gelys. **Nota:** Indien die diere in 'n kamp se # GVE meer is as die opgestelde # GVE vir die kamp, word die getal in rooi verlig (highlight“).

Eie Opgestelde Groepe:

In BenguFarm SHEEP & GOATS kan verskillende tipe groepe opgestel en diere daaraan gekoppel word. Die verskillende tipe groepe word genoem Kategorieë, bv. Lamseisoene, Kampe, Bestuursgroepe, ens. Onder elke kategorie word die betrokke groepe opgestel. Onder Lamseisoene kan daar byvoorbeeld 'n lamseisoen “Lente 2019” opgestel word om alle lammers gebore in daardie seisoen aan te koppel.

Groepe word gebruik om 'n groep diere maklik, vinnig en akkuraat te kies om data voor aan te teken (bv. om uitslae van dragtigheidsondersoeke aan te teken vir alle diere in Kamp 1) of vir insluiting in 'n verslag (bv. om 'n weeglys te skep vir alle lammers gebore in die Lente 2019 seisoen), om 'n inventaris te hê om te kontroleer of al die diere in 'n kamp of groep is, om te weet in watter kamp of groep 'n dier is, om voer-en/of lekverbruik per kamp te kan aanteken en om die weiding benutting per kamp te kan bereken.

Let wel:

- Diere kan *nie* aan 'n kategorie gekoppel word *nie*, hulle moet aan die groepe van die betrokke kategorie gekoppel word.
- Groepe in verskillende kategorieë is onafhanklik van mekaar. 'n Dier kan byvoorbeeld gelyktydig aan 'n sekere lamseisoen, kamp en bestuursgroep gekoppel wees.

Lamseisoengroepe:

- Lamseisoene word gebruik om, wanneer dekkings en dragtigheide aangeteken word, die seisoen aan te dui waarin die betrokke ooie sal lam. Wanneer dekkings aangeteken word, moet sleg die betrokke *dekreords* aan 'n lamseisoen gekoppel word, die ooie self word NIE aan die lamseisoen gekoppel nie. Wanneer lammers se geboortes aangeteken word op die Lammingskerm, sal BenguFarm, indien die lamseisoen gekies is, die lammers aan die betrokke lamseisoen koppel. Dit kan dan as groep gebruik word om die betrokke lammers te kies wanneer nodig vir wegings, inentings, ens. **Wenk:** Indien lammers vir een of ander rede nie aan 'n lamseisoen gekoppel is nie of aan 'n verkeerde lamseisoen gekoppel is, kan dit gedoen/reggestel word by Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg). Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Om 'n nuwe lamseisoen op te stel**, gaan na Opstellings > Lamseisoene en klik op die “+” (regter onderste hoek van die skerm). Dit word aanbeveel dat die jaar en eerste letter van die seisoen gebruik word vir die lamseisoen kode, byvoorbeeld:

		Lamseisoen		Dekseisoen		Lammings	
Kudde	In Gebruik	Kode	Naam	Begin Dek	Eindig Dek	Begin	End
ALL	✓	2017L	Lammers gebore 2017 Lente	15 Nov 2016	15 Feb 2017	word bereken	word bereken

Nadat die nuwe lamseisoen gestoor is, kies die **Huidige Lamseisoen** in die geel gedeelte van die skerm en klik op Stoor.

Kampgroepe:

- Kampe word gebruik om diere in BenguFarm aan te koppel sodat rekord gehou kan word van watter diere in watter kampe is of was op 'n spesifieke datum. Dit kan dan gebruik word vir voorraadopname ("stock take"). Dit word ook gebruik om die weidingbenutting per kamp te bereken en ook om voer-en/of lekverbruik per kamp te kan aanteken.
- Om 'n nuwe kamp op te stel**, gaan na Opstellings > Kampe en klik op die "+" (regter onderste hoek van die skerm), byvoorbeeld:

Kudde	In Gebruik	Toestel	Kode	Naam	Skaal ID	Grootte (ha)	Tipe Weiding	Drakrag (ha/GVE)	Totale GVE
ALL	✓	✓	UK1	Uitsig Kamp 1	UK1	25	Suur bosveld	5	5
ALL	✓	✓	UK2	Uitsig Kamp 2	UK1	32	Suur bosveld	6	5.3

Let wel:

- Die opstel van kampgroottes en drakrag per kamp is opsioneel, maar dit is belangrik om die volle voordeel van die Weidingbenutting per Kamp verslag te kry (sien die gedeelte hieronder vir meer inligting).
- Indien jy 'n voerkraal het, kan jy die onderskeie krale as "kampe" opstel in BenguFarm.
- Die kategorie Kampe op Plaas is só opgestel dat 'n dier slegs in een kamp op 'n slag kan wees. Indien 'n dier geskuif word van een kamp na 'n ander, word dit outomaties uit die vorige kamp gehaal.
- Indien van toepassing, vul in die Skaal ID veld die kamp se kode in soos dit op jou skaal se sagteware aangeteken is.

Bestuursgroepe:

- Bestuursgroepe word gebruik om diere wat saam bestuur word, ongeag in watter kamp(e) die betrokke groep is in BenguFarm 'n groep aan te koppel, byvoorbeeld Jong Ooie, Dragtige Ooie, Eerstelam Ooie en Volwasse Ooie. **Let wel:** Die werklike bestuursgroepe op die plaas dikteer hoe die bestuursgroepe in BenguFarm opgestel moet word, nie andersom nie. **Wenk:** Indien kampgroepe nie gebruik gaan word nie (bv. waar drukkeweiding toegepas word en diere kort-kort wissel tussen kampe), kan die kategorie Kampe op Plaas gebruik word ipv Bestuursgroepe vir die opstel van bestuursroepe. Die voordeel om dit só te doen, is dat rekord gehou kan word in BenguFarm van die datum en rede waarom 'n dier geskuif is na die huidige bestuursgroep, bv. nie-dragtige diere wat na 'n ander dekroep geskuif is.
- Om bestuursgroepe op te stel**, gaan na Opstellings > Groepe en Kampe. By Kies Kategorie bo links, kies Bestuursgroepe. **Let wel:** Ons beveel aan dat bestuursgroepe opgestel word dat 'n dier slegs in een bestuursgroep kan wees. Om dit te doen, merk die opsie **Slegs in een groep**. By Kies Groep/Kamp, klik op Voeg by/Verander/Verwyder Groep/Kamp. Op die klein skermie, klik op die "+" om 'n nuwe groep by te voeg. Merk die **Lam** blokkie as jy wil hê dat nuwe lammers wat op die Lammings skerm aangeteken word outomaties aan hierdie groep gekoppel moet word. Merk die **Toestel** blokkie as jy wil hê dat hierdie groep beskikbaar moet wees op jou Mobile toepassing, EID-leser en Tru-Test XR5000-skaal, waar van toepassing.
- Wenk:** By Opstellings > Kuddes > Ander > Verstek Groep Kategorie kan die groepe kategorie wat die meeste gebruik word, gekies word.

Uitskot- en Verkoopgroepe:

- Uitskot en Verkoopgroepe word gebruik om diere wat uitgeskot of verkoop moet word, in BenguFarm aan 'n groep te koppel, byvoorbeeld ooie vir moontlike uitskot, speenlammers om te verkoop, voerkraal diere om te verkoop en produksieveiling diere. Hierdie groepe stel jou in staat om, ongeag in watter kampe of bestuursgroepe diere wat uitgeskot of verkoop moet word is, te kan kies. Diere gekoppel aan

'n uitskot- of verkoopgroep, bly dus steeds in hul betrokke kamp- of bestuursgroep, tot tyd en wyl hulle verkoop is.

- Die kategorie Uitskot- en Verkoopgroepe se verstek opstelling is dat 'n dier in meer as een uitskot- of verkoopgroep op 'n slag kan wees. Om dit te verander sodat 'n dier slegs in een uitskot- of verkoopgroep op 'n slag kan wees, gaan na Opstellings > Groepe en Kampe > Kies Kategorie > Voeg By/Verander/Verwyder Kategorieë > merk die opsie Slegs in Een Groep langs die Uitskot- en Verkoopgroepe > Stoor > Gaan Uit.

Sien paragraaf 16 vir hoe om diere aan 'n kamp of groep te koppel en te skuif.

Filtergroepe:

'n Filtergroep is 'n groep diere soos gekies deur 'n sekere stel kriteria. Hierdie kriteria kan opgestel en gestoor word in die My Dierdata Verslae [sien Verslae > My Verslae > Dierdata > Selekteer Diere (Kriteria)]. Jy kan byvoorbeeld kriteria opstel om alle aktiewe vroulike diere wat gebore is in 'n bepaalde jaar en nog nie gelam het nie te lys. Hierdie kriteria kan dan gestoor word vir latere gebruik. Diere kan deur middel van gestoorde filtergroepe gekies word op die Kies Diere skerm, op die hoofskerm > Kudde Uitleg > Groepfilter asook in die My Dierdata verslae. **Let wel:** Dit is belangrik om daarop te let dat 'n filter groep nie as 'n spesifieke keuse van diere gestoor word êrens in die databasis nie. Die diere in die groep word bepaal deur die toepaslike gestoorde kriteria vir die filter op die tydstop wanneer die filter groep gekies word.

8.3 Kontakte:

Om kontakte vir persone of besighede op te stel wat verskeie plekke in die program gebruik gaan word (bv. Eienaar, Bestuurder, Insemineerder, Kopers, Veeartse, Konsultante, Inspekteurs, ens.), gaan na Opstellings > Kontakte, klik op die "+" (regter onderste hoek van die skerm) om 'n nuwe Kontak rekord te skep. **Let wel:** Die Besigheid veld (persoon of besigheid se naam) is die veld wat vertoon gaan word en is die enigste verpligte veld om te voltooi.

8.4 Ander Opstellings:

Al die ander lys te verstek items wat reeds in die betrokke lys ingesluit is. Jy kan nie hierdie verstek items verander of verwyder nie, maar, waar nodig, kan jy addisionele items byvoeg deur te klik op die "+" aan die regter onderkant van die skerm. Die Medisyne lys is die een lys wat uitgebrei sal moet word met jou eie lys van medisynes. **Wenk:** By sekere opstellings (bv. Lamseisoene; Kampe; Entstowwe, Doseermiddels & Aanvullings; Medisynes, Siektes, Beserings & Parasiete, Verkope, Vrektes & Uitskotte) is daar 'n "In Gebruik" kolom. Items wat by In Gebruik gemerk is, word in die betrokke kieslys bo-aan die lys vertoon en die res daaronder om dit makliker te maak om 'n item te kies. By sekere items is daar ook 'n "Toestel" kolom. Items wat nie by Toestel gemerk is nie, word verberg in die betrokke kieslys op die Mobile toepassing ("app") en op die EID leser sodat die kieslys korter is.

9. Skep 'n tweede kudde en wissel tussen kuddes: (indien van toepassing)

- BenguFarm SHEEP & GOATS maak voorsiening dat meer as een kudde in die program opgestel kan word, sonder addisionele kostes, mits al die diere natuurlik aan een eienaar behoort. **'n Groep diere word as 'n ander kudde opgestel indien die ras en/of kudde tipe (stoet of kommersieel) verskil.**
 - **Telers wat stoet- en kommersiële diere het, word aanbeveel om aparte kuddes in BenguFarm op te stel,** aangesien dit die vergelyking van jou stoetkudde se diere op BenguFarm met die diere op Logix/by die Genootskap vergemaklik, asook die stuur van data soos dekkings, geboortes, gewigte, woldata, verkope en vrektes na Logix/die Genootskap, omdat jy nie hoef uit te soek watter diere se data gestuur moet word nie. Omdat die meeste data (uitgesonderd Gewigte- en Woldata vir Prestasietoetsing, Lammings asook Verkope en Vrektes) in die ALL kudde kan aanteken (mits jy by Opstellings > Kuddes > Ander die opsie Laat Data-aantekening in "ALL" Kudde Toe gemerk het), bemoeilik twee aparte kuddes nie die aantekening van data wesenslik nie.
 - **Stoettelers wat meer as een stoetkudde het waar die ras, telersgenootskap IID Nommer, kuddekenmerk, voorvoegsel en/of ID Nommer formaat verskil, moet ook verskillende kuddes opstel.**
 - **Telers wat meer as een kommersiële kudde het wat apart bestuur word (bv. op versillende plase), behoort ook aparte kuddes op te stel.**
- Verskillende kuddes kan óf op dieselfde databasis geskep word, of op aparte databasisse.
 - Indien diere gedeel word tussen kuddes (bv. ramme wat in twee kuddes gebruik word) en/of diere van tyd tot tyd tussen kuddes skuif (bv. kommersieel ooie wat goedgekeur is vir opgradering en na die stoetkudde toe oorskuif of afgekeurde jong ooie wat terugskuif na die

kommersieele kudde) en/of indien embrios wat uit ooie in een kudde (bv. stoet) gespoel is in ooie in die ander kudde (bv. kommersieel) ingeplant word, beveel ons aan dat die kuddes op *dieselfde* databasis geskep word. Die skep van 'n tweede kudde op dieselfde databasis het ook die voordeel dat sekere opstellings (bv. Kampe en Lamseisoene) nie vir albei kuddes apart opgestel hoef te word nie en dat daar nie van elke kudde 'n aparte gerugsteun gemaak hoef te word nie. Mits by Opstellings > Kuddes > Ander die opsie Laat Data-aantekening in "ALL" Kudde Toe gemerk is, kan die meeste data-aantekening, waar van toepassing, in die ALL kudde gedoen word. Dit het ook die voordeel dat, deur middel van die "ALL" kudde opsie, verslae en aantekenlyste geskep kan word wat alle diere, ongeag kudde, insluit.

- Die enigste geval waar ons aanbeveel dat kuddes op *aparte* databasisse geskep word, is indien die versillende kuddes se rekordhouding in BenguFarm deur verskillende persone gedoen gaan word, bv. die bestuurder van plaas A hou die rekord van plaas A se kudde(s) op sy rekenaar en die bestuurder van plaas B hou die rekord van plaas B se kudde(s) op sy rekenaar. Dit het dan die voordeel dat elke bestuurder onafhanklik van die ander bestuurder(s) kan werk op BenguFarm en dat van elke plaas se BenguFarm data 'n aparte databasis rugsteun gemaak kan word en byvoorbeeld op die eienaar se rekenaar herstel word sonder om die ander plaas(e) se data te oorskryf.
- **Indien jy onseker is watter opsie om te kies of meer inligting oor die opstelling van kuddes benodig, bespreek dit asseblief met jou BenguFarm SHEEP & GOATS agent.**
- **Om 'n tweede kudde op *dieselfde* databasis te skep**, gaan na Opstellings > Kuddes > Algemeen en klik op die "+" onder-aan die skerm. Vul 'n naam in (bv. Kommersiële Kudde), kies die Ras en doen die res van die opstellings vir die kudde. Klik op Stoor en Gaan Uit. **Let wel:** Sekere algemene kudde-opstellings sal outomaties ingevul word indien dit reeds by die eerste kudde wat geskep is ingevul is. **Dit word dus aanbeveel dat die eerste kudde se Algemeen opstellings eers gedoen word (sien paragraaf 8) voordat die addisionele kudde geskep word. Maak seker die Ras veld word voltooi vir elke kudde – dit is baie belangrik.**
- **Om 'n tweede kudde op 'n *aparte* databasis te skep**, gaan na Opsies > Databasisse. Klik op + Voeg Nuwe By, kies die spesie (Skape) en vul 'n naam vir die databasis in (bv. Kommersiële Kudde) in die veld Databasis Beskrywing. Klik Aanvaar, Stoor en Gaan Uit.
- Indien die boodskap "**Maksimum aantal kuddes / databasisse oorskry...**" vertoon word, kontak asseblief vir Philna Moulich by 051 4100 910 of stuur vir haar 'n e-pos na registration@benguelasoft.co.za om 'n addisionele kudde en/of databasis te registreer.
- **Om tussen kuddes te wissel** in BenguFarm SHEEP & GOATS, gaan na Lêer > Verander Aktiewe Kudde Na. Klik op Lys Alle en Selekteer, kies die betrokke kudde uit die lys en klik Aktiveer.
- **Let wel:** Indien meer as een kudde op dieselfde databasis geskep is, skep BenguFarm SHEEP & GOATS outomaties 'n **ALL "kudde"**. Wanneer in die ALL "kudde" ingegaan word, kan diere van alle kuddes op die betrokke databasis in BenguFarm gesien word en kan alle verslae geskep word met alle diere op die betrokke databasis. **Indien by Opstellings > Kuddes > Ander die opsie Laat Data-aantekening in "ALL" Kudde Toe gemerk is, kan die meeste data in die ALL kudde aangeteken word.** Daar is egter sekere aantekenskerms (bv. Voeg Diere By Wizard, Lammings, Gewigte vir Prestasietoetsing, Woldata vir Prestasietoetsing, Verkope, Vrektes en Uitskotte) wat nie beskikbaar is om in die ALL kudde te gebruik nie, aangesien hulle kudde-spesifieke opstellings in die agtergrond gebruik.
 - Indien twee (of meer) kuddes op dieselfde databasis geskep word, poog om **nie dieselfde ID Nommers** vir diere in die twee kuddes te gebruik nie, om verwarring met identifikasie te voorkom indien in die ALL "kudde" gewerk word. Indien een reeks nommers vir *alle* diere gebruik word, ongeag die kudde waarin hulle is, gaan na Opstellings > Kuddes > ID Metodes en Nommering en merk die opsie Pas Volgnommer Opstellings van Eerste Kudde op Alle Kuddes Toe.
- **Om diere tussen kuddes te skuif**, sien paragraaf 41.
- **Wenk:** Indien daar meer as een DATABASIS in BenguFarm is, kan 'n verstek databasis waarin die program moet oopmaak gekies word deur te gaan na Opsie > Databasisse > merk die toepaslike databasis > met die ↑ aan die regterkant beweeg daardie databasis na bo > Stoor. Indien daar meer as een KUDDE in dieselfde databasis in BenguFarm is, kan 'n verstek kudde nie gekies word om op oop te maak nie, BenguFarm sal oopmaak in die kudde waarin gewerk is toe BenguFarm toegemaak is.

10. Vertoon opstellings – Hoofskerm en ander:

Die doel met die Vertoon opsies is om BenguFarm pas te maak vir jou spesifieke behoeftes deur sekere skerms en sekere velde op sommige skerms wat nie gebruik word nie, te verberg ("hide"). Dit is veral handig vir **kommersiële (nie-stoet) telers** om funksies en skerms wat nie gebruik word nie, te verberg.

Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies om vertoonvensters aan of af te skakel, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: [youtube.com/@BenguFarm](https://www.youtube.com/@BenguFarm) > Main Screen - Herd Layout – **Customise Data to be Displayed**.

Om jou BenguFarm SHEEP & GOATS op hierdie wyse pas te maak vir jou spesifieke behoeftes en meer gebruikersvriendelik te maak, gaan na die Vertoon menu item:

- **Om die Kudde Uitleg**, in plaas van die Dier Uitleg, **te kies as die verstek uitleg vir die hoofskerm**, gaan na Vertoon en klik op Gebruik Kudde Uitleg as verstek Hoofskerm Uitleg.
- **Om velde wat op die hoofskerm Kudde Uitleg vertoon word te kies of te verberg**, gaan op die Kudde Uitleg na Vertoon Opsies. Om keuse van velde as die verstek opsies vir die betrokke kudde te stoor, klik op Stoor Opsies as Kudde Verstek. Sien paragraaf 7.2 afdeling Kudde Uitleg vir verdere vertoon opsies wat beskikbaar is op die Kudde Uitleg.
- **Om funksies en velde wat slegs op stoetkuddes van toepassing is te verberg** (of wat tans verberg word te vertoon) **op die Hoofskerm, Lammingskerm en Voeg By & Verander Diere skerm**, gaan na Vertoon > Kies Velde wat op Hoofskerm Opkykskerms Vertoon Word, klik die opsie Merk Verstek Kommersieel Veld Keuses en Stoor.
- **Om funksies en verslae in die menu op die Hoofskerm en/of velde op die Lammingskerm en Voeg By & Verander Diere skerm wat nie gebruik word nie te verberg** (of wat tans verberg word te vertoon), gaan na Vertoon > Verander Items wat Vertoon word in Program. Maak 'n regmerk in die blokkie in die geel area langs "Vertoon slegs die gemerkte Funksies en/of Velde...". Klik op die "+" langs Hoof Skerm Funksies, Voeg By en Verander Diere skerm en Lammingskerm om die funksies en/of velde te kontroleer en, indien nodig, te verander wat jy vertoon wil hê. Klik op Stoor. **Let wel:** Funksies en/of velde wat hierdie wyse verberg word, sal van toepassing wees op alle kuddes in die betrokke databasis.
- **Om die opkykskerms ("view windows") op die Dier Uitleg van die hoofskerm wat nie gebruik word nie te verberg** (of wat tans verberg word te vertoon), gaan na Vertoon en onder die opsie Kies Hoofskerm Dier Uitleg Opkykskerms verwyder die regmerk voor die betrokke opkykskerms. [Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig]. **Let wel:** Opkykskerms wat op hierdie wyse verberg word, sal slegs van toepassing wees op die betrokke kudde. Indien dit van toepassing moet wees op alle kuddes in die betrokke databasis, merk die opsie Pas toe op Alle Kuddes in hierdie Databasis en klik Stoor.
- **Om spesifieke velde op sekere opkykskerms** (Algemeen, Geboorte, Laaste Dekking, Reproduksie & Nageslaggemiddeldes, Prestasietoetsdata en Teelwaardes) op die Dier Uitleg van die hoofskerm **wat nie gebruik word nie te verberg** (of wat tans verberg word te vertoon), gaan na Vertoon > Kies Velde wat op Hoofskerm Opkykskerms Vertoon Word. Klik op die betrokke opkykskerm (bv. Algemeen) en haal die regmerkies af by die velde wat jy nie gebruik nie. Doen dieselfde vir die ander opkykskerms. Wanneer klaar is, klik Stoor. **Let wel:** Velde op opkykskerms wat op hierdie wyse verberg word, sal slegs van toepassing wees op die betrokke kudde. Indien dit van toepassing moet wees op alle kuddes in die betrokke databasis, merk die opsie Pas toe op Alle Kuddes in hierdie Databasis en klik Stoor.
- **Om spesifieke velde op die Nageslag opkykskerm wat nie gebruik word nie te verberg** (of wat tans verberg word te vertoon), gaan na Vertoon > Kies Velde wat op Nageslag Opkykskerm Vertoon Word. Haal die regmerkies af by die velde wat jy nie gebruik nie en klik Gaan Uit. **Let wel:** Velde op die Nageslag opkykskerm wat op hierdie wyse verberg word, sal van toepassing wees op alle kuddes in alle databasisse van alle modules, waar van toepassing. Sekere velde wat nie van toepassing is op die spesifieke BenguFarm module nie, sal outomaties verberg word.

Wenk: Om 'n spesifieke dier (bv. jou gunsteling teelram) te kies wat by verstek op die hoofskerm se Dier Uitleg vertoon moet word wanneer jy BenguFarm SHEEP & GOATS oopmaak, gaan na: Opstellings > Kuddes > Ander > Dier om te Vertoon wanneer BenguFarm SHEEP & GOATS Oopmaak.

11. Stap-vir-stap hulp funksie:

'n **Stap-vir-stap Hulp funksie** is beskikbaar op die meeste skerms. Hierdie funksie het ten doel om die gebruiker stapsgewys deur die funksionering van elke skerm te neem. **Ons beveel aan dat jy hierdie stap-vir-stap Hulp funksies gebruik totdat jy vertrou is met die betrokke skerm.** Die Help funksie word geaktiveer deur op die "**Hulp**" knoppie op die betrokke skerm te klik. Kies dan die betrokke funksie wat jy wil uitvoer en volg die stap-vir-stap instruksies. Let op die flikkerende pyltjie op een van die hoeke van die hulpskerm. Hierdie pyltjie dui aan waar op die skerm data ingevoer/funksie geaktiveer moet word. Klik op die ">>" knoppie om na die volgende stap gegaan. Klik op die "<<" knoppie om na die vorige stap terug te gaan. Om die Hulpskerm toe te maak, klik op die "X" knoppie.

Klik op die hoofskerm op die "Hulp" knoppie om jou te help met sekere basiese funksies in BenguFarm SHEEP & GOATS, naamlik Algemeen, Hantering van verskillende Kuddes, Kudde Uitleg en Dier

Uitleg. Die nuttigste weergawe van die betrokke BenguFarm handleiding kan ook hier afgelaai en oopgemaak word.

12. Trek dierdata in van eksterne bronne: (indien van toepassing)

- BenguFarm is nou gereed dat dierrekords ingetrek of per hand ingelees kan word. Die eerste keuse is natuurlik om data vanaf een of ander elektroniese lêer(s) in te trek, indien sodanige lêer(s) beskikbaar is. Indien sodanige lêer(s) (sien hieronder) nie beskikbaar is nie, moet die data per hand ingelees word. Sien paragraaf 13 vir instruksies hiervoor.
- Afhangende wat se data beskikbaar is, kan data van een (of in gevalle waar nodig van meer as een) van die volgende bronne ingetrek word. Kontak asseblief jou BenguFarm agent indien jy enige hulp benodig met die intrek van data.
- **Let wel:**
 - **Maak seker jy is in die regte kudde** waar die data ingetrek moet word.
 - Indien jy Shepherd of Stoetmeester en Logix/Intergis data wil intrek, moet jy eers die Shepherd/Stoetmeester data intrek en daarna die Logix/Intergis data.
 - Vir stoettelers is die aangewese opsie om data verkry van Logix (SA Stamboek) **of** van die betrokke telersgenootskap (waar van toepassing) in te trek.
- **Om Shepherd data in te trek:**

Indien BenguFarm op dieselfde rekenaar geïnstalleer is as waar Shepherd geïnstalleer is, kan die Shepherd data *direk* ingetrek word in BenguFarm. Indien dit op 'n ander rekenaar is, kontak jou BenguFarm agent vir hulp. Om die data self in te trek:

 - Gaan na Data Stuur/Trek In > Trek In > Databasis > Shepherd Skaap Data.
 - Op hierdie skerm moet die Shepherd Firebird databasis wat ingetrek moet word, gespesifiseer word. Soek die Shepherd lêer op jou rekenaar by C:\Shepherd\Shepherd.fdb (Firebird Data Base).
 - Wanneer gekies, klik op "Trek In".
 - Op die Koppel Shepherd Bouvorm en Wol Eienskappe skerm: Maak 'n merkie in die tweede kolom teenoor die kode vir Bouvorm en kies die stadium toe dit aangeteken is in die Geneem Met kolom. Indien van toepassing, maak ook 'n merkie in die derde kolom teenoor die kode vir Bouvorm en kies die stadium toe dit aangeteken is in die Geneem Met kolom. Afhangende van grootte van die Shepherd databasis, kan die intrek 'n aansienlike tyd neem om te voltooi.
 - **Nota:** In BenguFarm is daar slegs twee verstek ("default") Status kategorieë, naamlik Aktief (dier lewendig in die betrokke kudde) en Onaktief (dier dood, verkoop, uit kudde). In Shepherd is daar baie "status" kodes wat in BenguFarm ingetrek word in die Status veld (sien Opstellings > Status). Slegs die IS (In Stoet) kode word as aktiewe diere (diere tans op die plaas, bv. In Kudde, Nog nie Gekeur, ens.) ingetrek (sien kolom "Lewendig"). Alle diere met ander kodes word as Onaktief ingetrek. Om die status van diere wat as Onaktief in BenguFarm ingetrek is (bv. IK – In Kudde) te verander na Aktief, gaan na Opstellings > Status, merk al die kodes wat in Shepherd gebruik was vir "aktiewe" diere in die "Lewendig" kolom en klik Stoor.
 - Terloops, wanneer 'n dier uit die kudde gaan (bv. dood of verkoop) beveel ons aan dat dit in BenguFarm altyd aangeteken word by Verskuiwings > Verkope, Vrektes en Uitskotte. Op daardie skerm kan die rede waarom die dier uit die kudde is in die "Rede" veld aangeteken word. Die verstek status in die "Status" veld is Nie-aktief.
- **Om Mobile Livestock (Skaap) Data in te trek:**
 - **Let wel:** Hierdie funksie is bedoel om data in 'n *leë* databasis in te trek. Indien daar reeds data in jou BenguFarm SHEEP & GOATS databasis is sal die bestaande data van 'n dier oorskryf word met dit wat in die Mobile Livestock lêer is. Diere met dieselfde ID Nr as diere wat reeds bestaan, sal nie gedupliseer word nie en inligting soos gewigte wat reeds bestaan sal ook nie gedupliseer word nie.
 - Gaan na Data Stuur/Trek In > Trek In > Databasis > Mobile Livestock Data.
 - Op hierdie skerm moet die Mobile Livestock Firebird databasis wat ingetrek moet word, gespesifiseer word. Soek die Mobile Livestock lêer op jou rekenaar by C:\MobileLivestock\Database\ DatabaseABC.MLD (Firebird Data Base).
 - Wanneer gekies, klik op "Trek In".
- **Om Stoetmeester skaapdata en SA Vleismerino data in te trek:**
 - **Let wel:**
 - Die lêer wat vanaf die SA Vleismerino Telersgenootskap ontvang is moet eers hernoem word na "SP1hoof.dbf" (Dbase Data File). Dit is baie belangrik.
 - Hierdie funksie is bedoel om data in 'n *leë* databasis in te trek. Indien daar reeds data in jou BenguFarm SHEEP & GOATS databasis is sal die bestaande data van 'n dier oorskryf word met dit wat in die Stoetmeester/SA Vleismerino lêer is. Diere met dieselfde ID Nr as diere wat reeds bestaan, sal nie gedupliseer word nie en inligting soos gewigte wat reeds bestaan sal ook nie gedupliseer word nie.

- Gaan na Data Stuur/Trek In > Trek In > Databasis > Skaap DBF Data.
- Klik op Soek en kies die gids (folder/directory) waar die Stoetmeester skaap SM3/Vleismerino lêer lê. **Let wel:** Jy kies die gids ("folder/directory") waar die leer is, jy kan met ander woorde NIE die lêer kies nie, BenguFarm sal outomaties die leer kies. Dit is waarom dit so belangrik is dat die Vleismerino lêer 'n spesifieke naam (SP1hoof.dbf) moet hê.
- Klik op "Trek In".
- **Om Döhne Merino Genootskap data in te trek**, gaan na Data Stuur/Trek In > Trek In > Databasis > Döhne Merino Genootskap. **Let wel:** Hierdie funksie trek nuwe diere in en dateer bestaande diere se data, bv. ouerskappe en woldata, op.
- **Om Logix data in te trek**, sien paragraaf 14.
- **Om diere aangeteken op die Agrident/Aliflex APR500 / APR600 / APR450 / APR650 of AWR300 EID leser** (aangeteken met die Registrasie taak) **in te trek**, sien Bylaag D. **Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies**, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm > Uploading of Tasks to EID Reader - **Agrident APR 500, 600, 650 & AWR300**.
- **Om diere aangeteken op die Tru-Test SRS2/SRSi/XRS2/XRS2i EID Lesers** (aangeteken met die Registrasie taak) **in te trek**, sien Bylaag E. **Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies**, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm > **Tru-Test EID Reader Integration – SRS2/XRS2/XRS2i**. **Om diere aangeteken op die Tru-Test XR5000 skaal in te trek**, sien Bylaag C. **Vir videos met stap-vir-stap instruksies om die XR5000 skaal op te stel om met BenguFarm te integreer**, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm:
 - Tru-Test XR5000 Integration – **Setting up Scale Field Links**.
 - Tru-Test XR5000 Integration: **Adding, Updating and Deleting Animals**.
 - Tru-Test XR5000 Integration: **Drafting**.
- **Om data van 'n ander BenguFarm SHEEP & GOATS gebruiker in te trek: Indien diere gekoop is by 'n mede BenguFarm gebruiker**, kan die verkoper 'n BenguFarm Dieroordraglêer met die betrokke diere se data skep [Data Stuur/Trek In > Stuur > BenguFarm Dieroordraglêer] en daardie lêer vir die koper stuur. **Om hierdie lêer in te trek**, gaan na Data Stuur/Trek In > Trek In > Databasis > BenguFarm Dieroordraglêer. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig. **Let wel:**
 - Maak seker jy is in die regte kudde waar die data ingetrek moet word.
 - Indien 'n dier(e) met dieselfde ID Nommer in 'n ander kudde(s) bestaan, maak seker die opsie Soek Slegs in Geselekteerde Kudde gemerk is.
 - Onder die Bestaande hofie, kontroleer of die Status van die diere wat ingetrek moet word korrek is en verander waar nodig voordat die data ingetrek word.
- **Om data wat op Excel aangeteken is in te trek**, sien Bylaag B of kontak jou BenguFarm SHEEP & GOATS agent indien verdere hulp benodig word.
- **Om Stamboek teelwaardes in te trek**, sien paragraaf 37.
- **Om die algemene data van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Algemeen opkykskerm of gaan op die Kudde Uitleg na die Algemeen, Identifikasie en Geboorte afdelings.
- **Nadat die dierdata ingetrek is, kan die volgende data bygevoeg word, waar beskikbaar:**
 - **Om aankoopdata** (bv. datum gekoop, aankoopprys, van wie gekoop, ens.) **aan te teken**, sien paragraaf 15. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
 - **Om diere aan kampgroepe te koppel**, sien paragraaf 16. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
 - **Om jou teelramme en KI-ramme te merk as teel/KI-ramme**, gaan na Diere > Voeg by en Verander (Enkel dier uitleg) > Algemeen, merk ("highlight") die betrokke ram, maak 'n regmerk in die veld "Teel/KI Ram" en klik Stoor. Ramme gemerk as 'n teelram word apart in die kategorie "Teelramme" gelys op die hoofskerm se Kudde Uitleg in die Kategorie kolom asook in die Diergetalle en -waardes verslag. Die teelramme word ook bo-aan die lys van ramme gelys wanneer dekkings aangeteken word.
 - **Indien 'n ram gebruik word in meer as een kudde** (bv. stoet en kommersieel) **wat op dieselfde databasis is**, gaan na Diere > Voeg By en Verander Diere (Enkel Dier Uitleg) > Algemene Data en merk die veld "Sigbaar vir Reproduksie in Alle Kuddes" en klik Stoor. 'n Ram wat só gemerk is sal in die ander kudde(s) op die Dekkings skerm beskikbaar wees in die lys van ramme om te kies as die ram en by Lammings om te kies as die vader van 'n lam. Die ram sal egter nie in die ander kudde(s) gelys word as 'n aktiewe dier in die kuddelys nie.
 - **Indien daar vroulike diere in die kudde is wat reeds gelam het, maar die eerste lamming nie op rekord is in BenguFarm nie**, gaan na Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg) en merk die veld "Eerste Lam nie op Rekord nie". Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
 - **Om die gemiddelde belasting- en markwaardes** vir verskillende kategorieë diere aan te teken, gaan na Verslae > Dier Lyste en Getalle > Diergetalle en -waardes. Kies Berekeningsmetode

links bo-aan die skerm en klik op die kortpadknoppie Stel Op en Verander Berekeningsmetodes vir Diergetalle, voltooi die Markwaarde en Belastingwaarde kolomme en klik Stoor.

- **Om die boekwaarde en markwaarde van *individuele diere*** aan te teken, gaan na Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg). Gebruik die Hulp funksie indien nodig. **Let wel:** Wanneer aankoopdata van diere aangeteken word (Verskuiwings > Aankope), sal die aankoopprys outomaties ook as die boekwaarde van die dier opgeneem word, mits daar nie reeds 'n boekwaarde vir die dier aangeteken was nie.

13. Skep dierrekords per hand: (indien van toepassing)

- Indien die dierdata van alle diere in die kudde nie ingetrek kon word nie (verwys paragraaf 12), moet dit per hand geskep word. Vir hierdie doel word aanbeveel dat die **Voeg Diere By Wizard** skerm (Diere > Voeg Diere By Wizard) gebruik word om vinnig en maklik dierrekords te skep. [Die Voeg By en Verander Diere (Enkel Dier Uitleg) skerm kan ook gebruik word, maar die Voeg Diere By Wizard werk die maklikste vir die skep van nuwe dier rekords]. **Gebruik asseblief die lamming skerm (Reproduksie > Lamming) om lammings aan te teken.**
- Op die Voeg Diere By Wizard skerm, kies by "Wat wil jy doen?" die opsie wat van toepassing is op jou kudde en beskikbare data, byvoorbeeld Voeg 'n Nuwe Dier by: Beperkte Data – Kommersiële Dier en volg die aanwysings.
- Die **minimum data** wat benodig word per dier is die ID Nr, Geslag, Ras, Geboortedatum, Status (Akief = Lewendig/In kudde, Onaktief = Dood/Nie in kudde) en Geregistreerd of Kommersiël. [**Let wel:** Indien die presiese geboortedatum onbekend is, kies 'n benaderde datum, byvoorbeeld 01 Okt 2014 vir diere gebore gedurende 2014 en merk die Geboortedatum Onseker ("?) blokkie].
- Indien jy reeds op hierdie skerm die **diere wil koppel aan 'n kamp**, moet die kampe eers opgestel word. (Sien paragraaf 16 van hierdie handleiding). Indien Dier in Geen Kamp gekies word by Kamp, sal dit wat by verstek ingevul is by Datum in Kamp en Rede nie gestoor word nie, so laat dit onveranderd.
- Die velde Kuddekenmerk (indien van toepassing) en Jaar (van geboorte) sal outomaties voltooi word. **Sodra die Volgnommer voltooi word, sal die program outomaties die ID Nr (Visueel) skep** in die formaat soos opgestel by Opstellings > Kuddes > ID-Metodes en Nommering > Verstek ID Formaat. (Sien paragraaf 8 van hierdie handleiding). Indien nodig, kan die verstek ID Nr verander word.
- **Begin by die oudste diere** en werk deur na die jonger diere. Indien jy die **moeder en/of vader** van 'n dier ook wil aanteken, skep eers 'n dierrekord vir die betrokke ouer(s) en wanneer jy dan die dier skep, kies jy die ouer(s) deur op die kieslys (dropdown) langs die betrokke ouer veld te klik en die ouer te kies. Indien die betrokke vader of moeder nie in die kudde is nie, skep hom/haar dan met Status as Onaktief.
- **Om die algemene data van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Algemeen opkykskerm of gaan op die Kudde Uitleg na die Algemeen, Identifikasie en Geboorte afdelings.
- **Om 'n dierrekord te verander (of te verwyder)**, sien paragraaf 18.
- **Nadat die basiese dierinligting geskep is, kan die volgende data bygevoeg word, waar beskikbaar:**
 - **Indien die aankoopdata** (bv. datum gekoop, aankoopprys, van wie gekoop) **nie reeds op die Voeg Diere By Wizard skerm aangeteken is nie**, kan dit op die Aankope skerm aangeteken word. Sien paragraaf 15. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
 - **Om gewigte aan te teken**, sien paragraaf 31.
 - **Om jou teelramme en KI-ramme te merk as teel/KI-ramme**, gaan na Diere > Voeg by en Verander (Enkel dier uitleg) > Algemene Data, merk ("highlight") die betrokke ram, merk die veld "Teel/KI Ram" en klik Stoor. Ramme gemerk as 'n teelram word apart in die kategorie "Teelramme" gelys op die hoofskerm se Kudde Uitleg in die Kategorie kolom asook in die Diergetalle en -waardes verslag. Die teelramme word ook bo-aan die lys van ramme gelys wanneer dekkings aangeteken word.
 - **Indien 'n ram gebruik word in meer as een kudde** (bv. stoet en kommersiël) **wat op dieselfde databasis is**, gaan na Diere > Voeg By en Verander Diere (Enkel Dier Uitleg) > Algemene Data en merk die veld "Sigbaar vir Reproduksie in Alle Kuddes" en klik Stoor. 'n Ram wat só gemerk is sal in die ander kudde(s) op die Dekkings skerm beskikbaar wees in die lys van ramme om te kies as die ram en by Lammings om te kies as die vader van 'n lam. Die ram sal egter nie in die ander kudde(s) gelys word as 'n aktiewe dier in die kuddelys nie.
 - **Indien daar vroulike diere in die kudde is wat reeds gelam het, maar die eerste lamming nie op rekord is in BenguFarm nie**, gaan na Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg) en merk die veld "Eerste Lam nie op Rekord nie". Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
 - **Om die gemiddelde belasting- en markwaardes** vir verskillende kategorieë diere aan te teken, gaan na Verslae > Dier Lyste en Getalle > Diergetalle en -waardes. By Kies die Metode van Berekening links bo-aan die skerm, kies die betrokke metode en klik op die kortpadknoppie Voeg

By en Verander Metode hoe om Diergetalle te Bereken, voltooi die Markwaarde en Belastingwaarde kolomme en Stoor.

- **Om die boekwaarde en markwaarde van *individuele* diere aan te teken**, gaan na Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg). Gebruik die Hulp funksie indien nodig. **Let wel:** Wanneer aankoopdata van diere aangeteken word (Verskuiwings > Aankope), sal die aankoopprys outomaties ook as die boekwaarde van die diere opgeneem word, mits daar nie reeds 'n boekwaarde vir die diere aangeteken was nie.

14. Aflaai en intrek van Logix data: (indien van toepassing)

14.1 Algemeen:

Hierdie gedeelte is slegs van toepassing op telers van genootskappe wat deur SA Stamboek registreer en/of lid is van Stamboek se Produksie-aantekening (Logix).

As gevolg van die interafhanklikheid van BenguFarm SHEEP & GOATS en data van diere op Logix, sal ons telkens verwys na Logix, die internet toegang (www.logix.org.za) tot die Logix databasis van SA Stamboek en hoe Logix inskakel by BenguFarm SHEEP & GOATS. Vir meer inligting oor Logix, kontak Herman Labuschagne van SA Stamboek by 051 4100 900.

Met BenguFarm SHEEP & GOATS kan jy elektroniese lêers skep en stuur vir dekkings, geboortekennisgewings, gewigte, woldata, bouworm- en/of wolpunte, oordragte en kansellasies vir opname en verwerking op Logix. Daar is verskeie opsies, maar **ons beveel aan dat die Logix Direk Lêer Oplaaifunksionaliteit gebruik word om data na Logix te stuur**. Om dit op te stel, gaan na Opstellings > Kuddes > Diensverskaffers. Merk die opsie Gebruik Logix Direk Lêer Oplaaifunksionaliteit, vul jou Logix gebruikersnaam, -wagwoord en jou e-posadres in en klik op Stoor. Op dieselfde skerm, maak ook seker die korrekte epos adres is opgestel. (Sien paragraaf 8, Opstellings > Kuddes Opstellings > Diensverskaffers vir die toepaslike epos adres). Op dieselfde skerm, klik op die Algemeen skakel bo-aan die skerm en maak seker die Ras en Genootskap / Stamboek Lid Nommer is ingevul en korrek. Indien só opgestel, sal die Data Stuur funksies wat elektroniese lêers skep, Logix Direk (in plaas van jou epos program) gebruik om data te stuur na Logix.

Ontbrekende rekenaarnommers, diensverskaffer berekende gewigsresultate, -wolresultate, -reproduksiewaardes en teelwaardes kan dan baie maklik met die Logix Direk funksies in BenguFarm SHEEP & GOATS ingetrek word óf deur middel van die elektroniese lêers wat per e-pos ontvang word om sodoende jou BenguFarm SHEEP & GOATS data op datum te hou met jou kuddes se data op die Logix databasis. Ons beveel aan dat die Logix Direk funksies in BenguFarm gebruik word (Data Stuur/Trek In > Logix Direk).

Om gebruik te maak van die Logix funksies, moet jy op Logix 'n e-pos adres op rekord hê en "Ja" gemerk wees vir Elektroniese Data Opname. [Om dit te kontroleer, gaan na www.logix.org.za > Navrae > Deelname > Deelnemer Besonderhede. Indien jy nie 'n Logix gebruiker is nie, kan jy 'n aansoekvorm aan-lyn invul op die Logix tuisblad by www.logix.org.za]. Indien jy nie geaktiveer is vir elektroniese data nie, kontak asseblief SA Stamboek by telefoonnommer 051 4100 900 of stuur 'n e-pos na help@logix.co.za.

Indien jy 'n Logix gebruiker is, kan jy data van jou eie diere en/of van aangekoopte diere vanaf Logix aflaai vir opname in BenguFarm SHEEP & GOATS – sien die instruksies hieronder by paragrawe 14.2 en 14.3.

Indien jy *nie* 'n Logix gebruiker is nie, kan jy ongelukkig *nie* self diere (bv. 'n KI ram of aangekoopte diere) se data van Logix aflaai nie. Jy kan egter wel as 'n Logix gasgebruiker veilingskatalogusse en sekere ander verslae aflaai. Indien jy 'n KI ram of geregistreerde diere wat jy aangekoop het se Logix data wil intrek in BenguFarm, kontak asseblief SA Stamboek by telefoonnommer 051 4100 900 of stuur 'n e-pos na help@logix.co.za en vra om vir jou die betrokke diere se 5-generasie Logix Kleinvee Plaassagteware Wg. 2 (Noot) lêer te stuur.

Sien paragraaf 12 vir **ander opsies** om nuwe diere en/of KI ramme se data in te trek.

Indien jy, vir watter rede ookal, *nie* die betrokke diere se diersdata elektronies kan ingetrek nie, moet jy dit **per hand skep** vanaf data verkry vanaf die verkoper of uit die veilingskatalogus. Sien paragraaf 13 vir instruksies om dit te doen.

14.2

Aflaai van Logix data:

Let wel:

- **Nuut aangekoopte diere:**

- Indien Logix nie oopgestel is vir jou betrokke ras nie (met ander woorde jy het slegs toegang tot diere in jou eie kudde), moet nuut aangekoopte diere reeds oorgedra wees na jou kudde voordat jy hul data kan aftrek.
- Indien Logix wel oopgestel is (sodat alle telers toegang het tot alle diere in die spesifieke ras), kan jy nuut aangekoopte diere se data aftrek al is hulle nog nie oorgedra na jou kudde nie.

Om jou hele kudde se Logix data af te laai:

- Gaan in Logix na Dienste > Data Onttrekking > Plaassagteware Wg. 2 (Nuut) > Voltooi Deelnemerskode > Kies die betrokke ras (indien van toepassing) > Kies aantal Generasies (ons beveel aan om 5 generasies te kies) > Stuur > Wag dat lêer geskep word.
- Jy het nou die keuse om die data af te laai via een van twee formate, naamlik 'n csv of zip formaat lêer. Die zip formaat lêer is kleiner en sal dus vinniger aflaai. Klik **regs** op die lêer formaat van jou keuse en kies Save Target As (of Save Link As, afhangende van die "browser" wat jy gebruik). Stoor die gekose lêer op 'n gepaste plek op jou rekenaar (bv. C:\BenguFarm\Sheep & Goats\Imports\Kudde).
Let wel: Moet NIE hierdie lêer in Excel NIE, aangesien dit kan veroorsaak dat jy dit nie sal kan intrek in BenguFarm SHEEP & GOATS nie en/of dat datums foutief ingetrek word.
- Sien "Intrek van Logix Dierdata" hieronder vir instruksies om hierdie data in BenguFarm SHEEP & GOATS in te trek.

Om ontbrekende of spesifieke diere se Logix data af te laai:

- Gaan na die Logix webwerf **www.logix.org.za** en teken aan met jou gebruikersnaam en wagwoord. (Indien jy nog nie 'n geregistreerde Logix gebruiker is nie, kan jy aanlyn aansoek doen op die Logix tuisblad).
Let wel: Met hierdie funksie kan jy slegs data van diere wat reeds oorgedra is op jou naam aflaai. Om die Logix data van diere waarvan jy NIE die eienaar is nie (bv. 'n KI ram of diere wat gekoop is maar nog nie oorgedra is nie) te verkry, [kontak asseblief die betrokke ras se dataklerk by SA Stamboek om jou die lêer op Logix te skep en vir jou te stuur](#).
- Gaan in Logix na Dienste > Data Onttrekking > Plaassagteware Wg. 2 (Nuut) > Kies diere > Skep 'n nuwe groep (gee enige gepaste naam vir die groep, bv. Groep 1) **of** kies 'n Bestaande Groep van die lysie, indien van toepassing, en klik Gaan Voort > Voeg dier by > Voltooi die dier se rekenaarnommer **of** ID Nommer in die formaat Raskode/Geslag/Jaar/Volgnommer > Stuur > Merk die dier in die blokkie links van sy/haar No > Voeg dier by lys [**of** Voeg dier by lys en kies nog, indien van toepassing] > Herhaal totdat al die betrokke diere gekies is en bygevoeg is tot die lys > Skep verslag > Kies die aantal stamboom generasies wat ingesluit moet word (ons beveel aan dat jy 5 generasies kies) > Stuur > Wag dat die lêer geskep word.
- Jy het nou die keuse om die data af te laai via een van twee formate, naamlik 'n csv of zip formaat lêer. Die zip formaat lêer is kleiner en sal dus vinniger aflaai. Klik **regs** op die lêer formaat van jou keuse en kies Save Target As (of Save Link As, afhangende van die "browser" wat jy gebruik). Stoor die gekose lêer op 'n gepaste plek op jou rekenaar (Bv. C:\BenguFarm SHEEP & GOATS\Imports\Kudde).
Let wel: Moet NIE hierdie lêer in Excel oopmaak NIE, aangesien dit kan veroorsaak dat jy dit nie sal kan intrek in BenguFarm SHEEP & GOATS nie en/of dat datums foutief ingetrek word.
- Sien "Intrek van Logix Dierdata" hieronder vir instruksies om hierdie data in BenguFarm SHEEP & GOATS in te trek.

Notas:

- Indien jy navrae het oor Logix elektroniese data, kontak asseblief SA Stamboek by telefoonnommer 051 4100 900 of stuur 'n e-pos na **help@logix.co.za**.
- Om jou e-pos adres op Logix te verander of by te voeg of om jou Elektroniese Data Opname keuse te verander of te kontroleer, kontak asseblief vir Philna Moelich by telefoonnommer 051 4100 900 of stuur 'n e-pos na **philna@studbook.co.za**.

14.3 Intrek van Logix data in BenguFarm SHEEP & GOATS:

- Voordat jy voortgaan om die data in BenguFarm SHEEP & GOATS in te trek, maak eers 'n rugsteun van jou BenguFarm SHEEP & GOATS databasis (Lêer > Rugsteun en Herstel > Rugsteun).
- Gaan in BenguFarm SHEEP & GOATS na > Lêer > Verander Aktiewe Kudde Na en kies die kudde waarin die data ingetrek moet word
- Maak seker die Genootskap (Stamboek) ID Nommer (Opstellings > Kuddes > Algemeen) is korrek voltooi (sewe syfers plus die raskode, bv. Q567890MER), dat die KKM en Ras voltooi is en dat die Verstek ID Formaat (Opstellings > Kuddes > ID-Metodes en Nommering) opgestel is as HHHHYNNNN.
- **Gaan na Data Stuur/Trek In > Trek In > Databasis > Logix Hoof Datalêer.** Soek die csv of zip formaat datalêer (SKP_ONT_....) waar jy dit gestoor het. **Let wel:** Die zip formaat lêer kan direk ingetrek word, sonder om eers die data te "extract". Klik op Trek In. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- Om te kontroleer of die dierdata korrek ingetrek is, gaan op die hoofskerm na die Kudde Uitleg, klik op Verfris Skerm en kyk of die betrokke diere in die "Aktief" lys verskyn.

Let wel:

- Indien die Stamboek Lid Nommer nie korrek voltooi is met die intrek van die data nie, sal die aktiewe diere verkeerdelik gelys word met status as "Onaktief". Om jou Stamboek Lid Nr in BenguFarm SHEEP & GOATS op te stel, gaan na Opstellings > Kuddes > Algemeen > Genootskap (Stamboek) LID Nr.
- **Diere wat aangekoop is maar nog nie oorgedra is na jou kudde nie** wanneer jy die data aftrek via Logix, sal NIE ingesluit wees in die Logix lêer wat geskep is met alle diere in die kudde NIE. In só 'n geval, moet die verkoper en/of die betrokke telersgenootskap gekontak word om te reël dat die diere oorgedra word.
- **KI ramme en ander ramme waarvan jy nie die eienaar is nie**, sal met Status "Onaktief" ingetrek word indien die "Kies Diere" opsie gebruik is toe die Logix lêer geskep is. Hulle sal dus nie op jou "Aktiewe diere" kuddelys verskyn nie. Om hulle maklik (bo-aan) jou lys van ramme te kry by die Dekkings/KI skerms, gaan na die Voeg by en Verander Diere skerm, skakel die Onktiewe dier filter aan, soek die ramme en merk ("highlight", nie regmerkie) elk van hierdie ramme in die lys van diere. Maak 'n regmerkie in die veld "Teel/KI Ram" en klik Stoor. **Let wel:** Die veld "Teel/KI Ram" sal slegs vertoon word indien die betrokke dier wat gekies is, 'n ram is.
- Die SKP_ONT.... datalêer [Dienste > Data Onttrekking > Kleinvee > Plaassagteware Wg. 2 (Nuut)] om dierdata in BenguFarm in te trek, sluit NIE teelwaardes in nie.
- Indien jy 'n betrokke dier(e) ook nie by die onaktiewe diere kry nie, maak seker die ID Nommer is nie byvoorbeeld ABC 180038 (met 'n spasie na die KKM) in plaas van ABC180038 nie. Probeer om die dier op rekenaarnommer te soek by Diere > Soek Dier.
- Indien jy voorheen reeds die betrokke diere per hand op BenguFarm ingevoer het, **maak seker dat daar met die intrek van die Logix data nie duplikaat dierrekords geskep is nie.** Om duplikaat diere soek, sien paragraaf 48.

15. Aankope – Diere en semen van KI ramme:

Aangekoopte diere:

- **Om die dierdata van aangekoopte diere in te trek of aan te teken**, sien paragrawe 13 en 14 hierbo.
- **Om aankoopinligting** (by wie gekoop, aankoopdatum, prys, ensovoorts) **van aangekoopte diere aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Verskuiwings > Aankope. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig. **Let wel:** Indien dierrekords per hand geskep word met behulp van die Voeg Diere By Wizard skerm, kan die aankoopinligting daar aangeteken word.
- **Om 'n verslag te skep van diere wat aangekoop is**, gaan na Verslae > Aankope, Veilings, Verkope, Vrektes en Uitskotte > Aankope.
- **Om die aankoopdata van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Algemeen opkykskerm en rol af tot by die aankoopdata velde of gaan op die Kudde Uitleg na die Aankope afdeling.

Aangekoopte semen van KI ramme en semen aandeel ramme:

- **Om die dierdata van 'n KI ram(me) en/of ramme waarvan 'n semen aandeel gekoop is in te trek of aan te teken**, sien paragrawe 13 en 14 hierbo.
 - Aangesien jy nie eienaar van hierdie ram(me) is nie, sal jy die opsie om *spesifieke* diere se Logix data af te laai moet gebruik om die data van Logix af te laai en in te trek.

- So 'n ram(me) sal met status Onaktief ingetrek word. Hou die status van KI ramme as Onaktief om te verseker dat hulle nie ingesluit word in jou kuddelys nie.
- **Om die semen van KI ramme aan te teken in die Semen Voorraad register** (opsioneel), sien paragraaf 65.

Algemeen:

- **Om te verseker dat die teelramme, insluitende KI ramme en/of ramme waarvan 'n semen aandeel gekoop is, bo-aan jou lys van ramme vertoon word op die Natuurlike Dekkings en KI skerms**, gaan na Diere > Voeg by en Verander (Enkel diere uitleg) > Algemeen, merk ("highlight") die betrokke ram, maak 'n regmerk in die veld "Teel/KI Ram" en klik Stoor. Ramme gemerk as 'n teelram word ook apart in die kategorie "Teelramme" gelys op die hoofskerm se Kudde Uitleg in die Kategorie kolom asook in die Diergetalle en -waardes verslag (Verslae > Dierlyste en -getalle > Diergetalle en -waardes).
- **Indien 'n ram gebruik word in meer as een kudde** (bv. stoet en kommersieel) **wat op dieselfde databasis is**, gaan na Diere > Voeg By en Verander Diere (Enkel Diere Uitleg) > Algemene Data en merk die veld "Sigbaar vir Reproduksie in Alle Kuddes" en klik Stoor. 'n Ram wat só gemerk is sal in die ander kudde(s) op die Dekkings skerm beskikbaar wees in die lys van ramme om te kies as die ram en by Lammings om te kies as die vader van 'n lam. Die ram sal egter nie in die ander kudde(s) gelys word as 'n aktiewe diere in die kuddelys nie.
- **Indien jy hulp nodig het met die aflaai van Logix data van 'n KI ram of geregistreerde diere wat jy aangekoop het**, kontak asseblief SA Stamboek by telefoonnommer 051 4100 900 of stuur 'n e-pos na help@logix.co.za en vra om vir jou die betrokke diere se 5-generasie Logix Kleinvee Plaassagteware Wg. 2 (Nuut) lêer te stuur.
- **Om diere aan kamp- of bestuursgroepe te koppel**, sien paragraaf 16. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.

16. Koppel diere aan 'n kamp of groep en skuif diere:

- **Om diere aan 'n groep (bv. 'n kamp of bestuursgroep) te koppel of om diere te skuif tussen groepe of kampe is daar verskillende skerms wat gebruik kan word:**
 - Diere kan op die hoofskerm se Kudde Uitleg en die meeste aantekenskerms asook sekere verslagskerms (waar die opsie Vertoon Werklys beskikbaar is) aan kampe of groepe gekoppel of verskuif word deur die betrokke diere te kies in die K-kolom en dan te klik op Koppel Diere aan Groep. Hierdie funksie het verskeie opsies, bv. om gekose ooie se lammers na dieselfde of 'n ander kamp te skuif as die moeders. **Let wel:** Indien diere na of van 'n groep geskuif word terwyl daardie groep met die groepfilter op die hoofskerm gekies is, sal die diere in die betrokke groep eers opgedateer vertoon word nadat die groepfilter afgeskakel is (Geen Groep Filter) en die betrokke groep weer gefilter word. OF
 - Gaan na Verskuiwings > Verskuif Diere na 'n ander Kamp of Groep. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
 - Diere kan aan 'n kamp gekoppel word op die Voeg Diere By Wizard, Voeg By en Verander Diere (Enkel Diere Uitleg) en Verander Diere (Tabel Uitleg) skerms.
 - Wanneer lammings aangeteken word en die betrokke ooi is in 'n kamp op datum van lamming, sal BenguFarm outomaties die lam in dieselfde kamp sit met rede Gebore in Kamp.
 - Wanneer lammings aangeteken word en die betrokke ooi aan 'n bestuursgroep (of 'n ander groep) gekoppel is, sal BenguFarm outomaties die lam(mers) in dieselfde bestuursgroep as die moeder sit indien by Opstellings > Groepe en Kampe > Kategorie > Bestuursgroepe (of ander tipe groep) > Voeg by/Verander/Verwyder Kategorieë die kolom Plaas Lam in Moeder Groep gemerk is.
- **Om diere wat in 'n bestuursgroep is ook aan 'n kamp te koppel (of andersom):**
 - Gaan op die hoofskerm na die Kudde Uitleg en by die groepfilter (regs van die Vroulik filter), kies die betrokke bestaande groep/kamp. Kies die diere in die K-kolom en klik Koppel Diere aan Groep. Koppel hulle dan aan die verlangde groep of kamp; OF
 - Gaan na Verskuiwings > Verskuif diere na 'n ander Kamp of Groep. Kies die kamp waarna die diere geskuif moet word regs bo-aan die skerm as die aktiewe groep. In die middel van die skerm (onder die opskrif Voeg By/Verwyder Diere d.m.v. Groep/Kamp), by Kategorie, kies Bestuursgroepe. By Groep/Kamp, kies die betrokke bestuursgroep. Klik aan die regterkant van die Groep/Kamp op die swart pyl om die diere in die betrokke bestuursgroep in die betrokke kamp te plaas. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
 -

- **Om *bestaande* kampverskuiwings van 'n dier te verander**, gaan na Diere > Voeg By en Verander Diere (Enkel Dier Uitleg) > Algemeen. By die Kampe veld, klik op die Verander Kampverskuiwingsgeskiedenis knoppie.
- **Om 'n verslag te skep van diere per kamp of groep**, gaan na Verslae > Kampe en Kuddes > Diere per Kamp of Groep. **Let wel:** Die diere wat *nie* in 'n kamp geplaas is *nie*, sal gelys word in 'n "kamp" met kode "[geen]".
- **Om 'n verslag te skep van diere se verskuiwings/bewegings tussen kampe**, gaan na Verslae > Kampe en Kuddes > Kamp Verskuiwings.
- **Om 'n verslag te skep van die weiding benutting van kampe vir 'n sekere tydperk**, gaan na Verslae > Kampe en Kuddes > Weiding Benutting per Kamp. Hierdie verslag sal slegs beskikbaar wees indien die kampe opgestel is met minstens die kampgroottes. **Wenk:** Klik op die Berekenings inligtingsknoppie regs onderaan die skerm om te sien hoe die berekenings gedoen word. **Let wel:**
 - Hierdie verslag maak gebruik van die kampverskuiwings geskiedenis in BenguFarm. Dit is dus krities dat hierdie data beskikbaar is vir die tydperk waarvoor die verslag geskep word.
 - Om die volle voordeel van hierdie verslag te kry, spesifiek die persentasie wat die onderskeie kampe reeds benut is, is dit belangrik om kampgroottes en die drakrag (GVE/ha) per kamp op te stel by Opstellings > Kampe.
 - Diere wat verkoop of dood is, moet by Verkope, Vrektes en Uitskotte aangeteken word met 'n datum, ens. (dit wil sê hul status moet nie net na Onaktief verander word nie) om te verseker dat die periode in die laaste kamp korrek bereken word.
 - Om te sien hoe die aantal GVE bereken word vir verskillende kategorieë diere, gaan na Opstellings > Kuddes > Herinneraars > Verstek Diergetalle Berekeningsmetode en klik op die opstellings knoppie. Maak seker dat die toepaslike raamgrootte gekies is by Opstellings > Kuddes > Liggaamsmates > Ooie se Raamgrootte.
 - Die aantal GVE word bereken volgens die kategorie waarin die betrokke dier was op die tydstip toe die dier in die kamp was.
- **Om die kampdata van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Algemeen opkykskerm en rol af tot by die kamp inligting of gaan op die Kudde Uitleg na die Kamp afdeling. **Wenk:** Filter die betrokke kamp by die Groepfilter om slegs 'n spesifieke kamp se diere te sien op die Kudde Uitleg.
- **Om ander groepe (bv. bestuursgroepe) waarin 'n dier is op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Algemeen opkykskerm en rol af tot by die My Groepe veld of gaan op die Kudde Uitleg na die Algemeen afdeling. Indien daar op die Kudde Uitleg nie 'n kolom is vir Bestuursroepe nie, gaan na Vertoon Opsies, merk die Vertoon Groepe van Kategorie opsie, kies Bestuursgroepe en klik Stoor Opsies as Kudde Verstek.

17. Kontroleer of alle diere op rekord is:

- **Om die belangrikste data van diere in tabel uitleg op die hoofskerm op te kyk**, gaan na die Kudde Uitleg.
- **Om die data van 'n enkele dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan na die Dier Uitleg, kies die betrokke dier se ID Nr in die blokkie (pienk of blou) links bo-aan die hoofskerm en klik dan op die betrokke opkykskerm se skakel.
- **Om te kontroleer of alle diere in BenguFarm SHEEP & GOATS is**, kan jy 'n **kuddelys** verslag skep deur te gaan na Verslae > Dier Lyste en Getalle > Kuddelys. **Let wel:** Indien die Stamboek/LNR Lid Nommer nie korrek voltooi is met die intrek van die Logix data nie (sien hierbo), sal die aktiewe diere verkeerdelik gelys word met status "Onaktief".
- **Om 'n diergetalle en -waardes verslag te skep** wat die aantal diere in die kudde per kategorie (lammers, ooie, ramme, ensovoorts) aandui, gaan na Verslae > Dier Lyste en Getalle > Diergetalle en -waardes. Sien paragraaf 8 vir meer inligting oor hoe die kategorieë gedefiniëer word, ens.
- **Om te kontroleer of daar duplikaat dierrekords geskep en/of ingetrek is**, sien paragraaf 48.

18. Verander of verwyder data:

- **Om algemene dierdata** (bv. geslag, geboortedatum, ID Nommer, vader, moeder en status) **te verander of verwyder**, is daar basies drie moontlike skerms wat jy kan gebruik, naamlik:
 - **Diere > Voeg By en Verander Diere (Enkel Dier Uitleg):** Gebruik hierdie skerm vir veranderings op enkel diere of velde wat uniek is per dier, byvoorbeeld ID Nr. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- Wenk:** Die Voeg By en Verander Diere skerm kan gebruik word vir enkeldier veranderings asook vir multi-dier veranderings. Om 'n enkele dier te kies, moet daar net EEN keer op die dier se nommer geklik word sodat die nommer net uitgelig is. Om verskeie diere te kies, moet

- daar DUBBEL geklik word op 'n dier se nommer sodat daar 'n regmerkie in die blokkie langs die nommer verskyn. Klik dan links onderaan die skerm op Multi Verander.
- **Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg):** Gebruik hierdie skerm vir dieselfde veranderings op 'n aantal diere, byvoorbeeld om 'n groep lammers se kalseisoen te verander. Die skerm kan ook gebruik word om dierrekords te verwyder, indien nodig. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
 - **Reproduksie > Lammingskerm:** Indien jy iets (bv. 'n lamdatum) op 'n bestaande lamming wil verander, kies die betrokke ooi, klik op die "N" langs haar nommer en kies die lamming wat jy wil verander. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
 - **Om spesifieke (nie-algemene) data** (bv. dekkings, dragtigheidsondersoeke, gewigte/eienskappe nie gekoppel aan 'n toets, inentings, siektes en behandelings, prosedures, aankope en verkope) **te verander of te verwyder**, gaan na die skerm waar die betrokke tipe data oorspronklik ingelees is. Indien natuurlike dekkings byvoorbeeld verander moet word, gaan na Reproduksie > Dekkings > Natuurlike Dekkings. Om die bestaande data wat verander moet word te vertoon, klik regs bo-aan die skerm op **Laai Bestaande Rekords**. Wanneer die betrokke dier of groep diere gekies is, kan daardie dier(e) se data verander en gestoor word. Indien dieselfde verandering by verskeie diere aangebring moet word, merk die spesifieke diere wat se data verander moet word met 'n regmerkie in die eerste ("K" = **Kies**) kolom. Verander nou die betrokke data in die Multi Verander / Voeg Nuwe By area bo-aan die skerm en stoor. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
 - Die **Data Navigeerder** skerm [Diere > Data Navigeerder] kan ook gebruik word om verskeie tipes data te verander of te verwyder. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.

19. Rugsteun en herstel van die databasis(se) en ander inligting:

- **BAIE BELANGRIK!!! Lees asseblief die volgende paragraaf noukeurig deur.**
 - **Die BenguFarm databasis, fotos, ensovoorts word NIE in die "cloud" gestoor NIE, dit word op die rekenaar self gestoor.** Dit beteken dat, indien die rekenaar gesteel word of die hardeskyf beskadig word of 'n virus die rekenaar lêers beskadig, die BenguFarm data, ensovoorts verlore sal wees.
 - **Dit is dus krities belangrik om GEREELD 'n rugsteun te maak van jou BenguFarm databasis(se),** gestoorde verslaguitlegde, fotos & dokumente en die Genetics databasis (indien van toepassing), veral nadat jy heelwat nuwe data opgeneem of data verander het, voordat jy iemand anders laat werk aan jou rekenaar, ens.
 - **Dit is net so belangrik om die rugsteun op 'n VEILIGE PLEK te stoor,** byvoorbeeld 'n web ("cloud") gebaseerde plek soos Dropbox, GoogleDrive of OneDrive en/of 'n eksterne hardeskyf of geheuestokkie. Bêre hierdie eksterne hardeskyf of geheuestokkie apart van jou rekenaar op 'n veilige plek sodat dit nie saam met jou rekenaar gesteel kan word nie.
- **Om die verstek plek waar rugsteun lêers gemaak word te verander,** gaan na Opstellings > Kuddes > Verstek Gids vir Lêers > Verstek Gids waar Rugsteunlêers gemaak sal word. **Let wel:** Die vooropgestelde plek op die rekenaar se hardeskyf (C:\BenguFarm\Sheep & Goats\Backups\ [Kudde]) is NIE 'n veilige plek om die rugsteun te stoor nie, aangesien daardie rugsteun verlore sal wees indien die rekenaar gesteel word of iets oorkom.
- **Om 'n rugsteun te maak,** gaan na Lêer > Rugsteun en Herstel. Onder die hofie Maak 'n Rugsteun, kies die tipe data (Databasis(se), Gestoorde Verslaguitlegde, Fotos & Dokumente) waarvan jy 'n rugsteun wil maak. Onder die hofie Maak Rugsteun In, kies die plek waar jy die rugsteun lêer wil stoor. Klik aan die regterkant op Rugsteun om die rugsteun te maak. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- Indien jy meer as een databasis in BenguFarm het, onthou om van elke databasis 'n rugsteun te maak.
- **Om 'n rugsteun te maak wat alles** (databasis(se), gestoorde verslaguitlegde, fotos & dokumente, ens.) **insluit,** kies Volledige Stelsel Rugsteun (BFSysBackup gids).
- Van tyd tot tyd kan ou rugsteun lêers wat nie meer benodig word nie, verwyder ("delete") word.
- **Om op te stel dat BenguFarm SHEEP & GOATS jou herinner om gereeld 'n rugsteun te maak,** gaan na Opstellings > Kuddes > Herinneraars.
- **Om 'n rugsteun te herstel:**
 - As jy meer as een databasis op BenguFarm het, maak seker jy is in die regte databasis.
 - Gaan na Lêer > Rugsteun en Herstel.
 - Dit is altyd 'n goeie idee om eers 'n rugsteun te maak van die huidige data voordat 'n rugsteun herstel word - net vir ingeval iets verkeerd loop.
 - **Om 'n databasis rugsteun te herstel,** moet onder die hofie Herstel 'n Rugsteun die opsie Herstel Volldige Stelsel Rugsteun (Kies BFSysBackup... gids) NIE gekies word NIE. Klik op Soek, gaan na waar die rugsteun gestoor is, kies die **Database Backup_[datum+tyd] lêer** ("file"), klik Maak Oop en klik Herstel.
 - **Om 'n volle stelsel rugsteun te herstel,** kies onder die hofie Herstel 'n Rugsteun die opsie Herstel Volldige Stelsel Rugsteun (Kies BFSysBackup... gids). Klik op Soek en gaan na waar die

rugsteun gestoor is, kies die **BFSysBackup_[datum+tyd] gids** ("folder"), kliek Maak Oop en kliek Herstel. **Let wel:** Indien 'n volle stelsel rusteun herstel word, word ALLE databasisse se data oorskryf.

- **Om data van een rekenaar na 'n nuwe of ander rekenaar oor te dra:**
 - **Op die ou rekenaar:**
 - Plaas 'n geheuestokkie waarop jy 'n BenguFarm rugsteun gaan maak in die rekenaar.
 - Maak BenguFarm oop en gaan na Lêer > Rugsteun en Herstel.
 - Onder Maak 'n Rugsteun, kies onder Van Watter Data Moet 'n Rugsteun Gemaak Word die opsie Volledige Stelsel Rugsteun (BFSysBackup gids).
 - Kliek op Soek en kies die geheuestokkie drywer en gids ("folder") waar jy die rugsteun wil maak.
 - Kliek op Rugsteun. In die gids ("folder") wat gekies is, sal 'n sub-gids geskep word met die naam BFSysBackup_[datum+tyd] waarbinne al die betrokke data gestoor word.
 - Verwyder die geheuestokkie met die rugsteun daarop uit die rekenaar.
 - **Op die nuwe rekenaar:**
 - Plaas die geheuestokkie met die rugsteun daarop in die nuwe rekenaar.
 - Maak seker BenguFarm is dieselfde of nuwer weergawe as op die ou rekenaar. (Kyk bo-aan die hoofskerm vir die weergawe datum).
 - Maak BenguFarm oop en kies Herstel 'n Rugsteun vanaf die Welkom skerm.
 - Onder die hofie Herstel 'n Rugsteun, kies die opsie Herstel Volldige Stelsel Rugsteun (Kies BFSysBackup... gids). Kliek op Soek en gaan na waar die rugsteun op die geheuestokkie is en kies die BFSysBackup_[datum+tyd] gids ("folder").
 - Kliek op Herstel.
 - **Om 'n rugsteun wat op die ou (MS Access databasis) weergawe van BenguFarm gemaak is te herstel op die nuwe (MS SQL) weergawe,** kliek bo-aan die Rugsteun en Herstel skerm op die opsie Herstel ou Formaat. Kliek op Soek en kies die nuutste databasis rugsteun wat jy het. Kliek op Herstel.
 - Om BenguFarm op die nuwe rekenaar te registreer, kontak asseblief vir Philna Moulich by 051 4100 910 of stuur vir haar 'n e-pos na registration@benguelasoft.co.za en gee vir haar die Rekenaar Identifikasie Kode links bo-aan die Registrasie skerm asook julle BenguFarm rekeningnommer (BPU___).
 - Al jou BenguFarm data, fotos, opstellings en eie verslae behoort nou op jou nuwe rekenaar te wees.
- **Let wel:** Alle opstellings van al die kuddes (waar van toepassing) op die betrokke databasis word ingesluit in die rugsteun van die databasis. Bestaande opstellings word dus oorskryf wanneer 'n rugsteun herstel word.

20. Sinchronisasie van data tussen rekenaars:

BenguFarm mag op meer as een rekenaar geïnstalleer word met een lisensie (d.w.s. geen ekstra koste nie), solank as wat dit slegs vir die geregistreerde gebruiker se kudde(s) gebruik word. Om BenguFarm op 'n nuwe of addisionele rekenaar te installeer, dit te registreer en 'n rugsteun ("backup") te herstel, gaan na bengufarm.co.za > Downloads > Software. Rol af tot by "Install on new computer and transfer data" en volg die stap-vir stap instruksies.

BAIE BELANGRIK!!!

Die BenguFarm databasis is NIE "cloud" gebaseer nie, dit is op die hardeskyf van die betrokke rekenaar waarop die program geïnstalleer is. Dit beteken dat data ingevoer/verandering normaalweg slegs op een rekenaar gedoen kan word tensy die Sinshronisasie via die "Cloud" opsie gebruik word of die BenguFarm databasis na 'n netwerkbiedener ("server") geskuif word – sien die opsies hieronder.

Indien BenguFarm op meer as een rekenaar geïnstalleer is, is daar verskeie opsies om die data tussen die rekenaars te sinchroniseer en vir alle persone wat om at op die program moet werk toegang te gee tot die nuutste data op BenguFarm. Hierdie opsies is:

- **Sinchronisasie via die "Cloud"** (aanbevole opsie): Vir kliënte wat BenguFarm op meer as een rekenaar gebruik, maak hierdie funksie dit moontlik om data op twee of meer rekenaars aan te teken en van tyd tot tyd via die "Cloud" te sinchroniseer *sonder* die gevaar om data te verloor. Daar is tans geen ekstra koste om die "Cloud" sinchroniseer funksie te gebruik nie. Kliënte wat BenguFarm op meer as een rekenaar gebruik en van hierdie funksie gebruik wil maak, moet hul BenguFarm agent of Mnr. Leslie Bergh by leslie@benguelasoft.co.za of 0828012026 kontak om hierdie funksie te aktiveer. Tim Pauw sal dan vir die kliënt 'n e-pos stuur met die stap-vir-stap instruksies om die sinchronisasie te begin.

- **Meester rekenaar opsie:** Met hierdie opsie, moet die eienaar besluit op 'n meester rekenaar, met ander woorde die enigste rekenaar waarop nuwe data opgeneem en verander word. 'n Rugsteun ("backup") van die BenguFarm databasis word dan op 'n gereelde basis op die meester rekenaar gemaak, gedeel (bv. via geheuestokkie, e-pos, Teamviewer se File Transfer of Dropbox) met die ander gebruikers en elkeen van hulle herstel die rugsteun dan weer op sy/haar rekenaar. Die ander gebruikers gebruik dus die program net vir navrae en verslae, m.a.w. hulle voeg geen data by of verander of verwyder data nie. Hierdie proses is baie vinnig en maklik. **Nota:** Die eerste keer wat 'n rugsteun op een rekenaar gemaak en op ander rekenaar herstel word, word 'n registrasie- en toegang kode benodig om die BenguFarm databasis te registreer op die nuwe rekenaar. Daarna kan 'n rugsteun gemaak en herstel word sonder dat 'n registrasie en toegang kode benodig word. [Sien paragraaf 19 vir rugsteun en herstel funksies].
- **Netwerk opsie:** As die rekenaars gekoppel is aan 'n netwerk, bv 'n LAN, kan BenguFarm geïnstalleer word op die verskillende rekenaars, die BenguFarm databasis kan op die bediener gesit word en elke rekenaar se BenguFarm gekoppel word aan die databasis op die bediener. Op hierdie wyse het almal gelyktydig toegang tot die dieselfde lewendige databasis. Afhangende van 'n paar tegniese aspekte, kan die program in sekere gevalle 'n bietjie stadiger wees, omdat dit toegang moet verkry tot die databasis via 'n netwerk. Baie van ons kliënte maak gebruik van hierdie opsie, en op voorwaarde dat die bediener altyd aan is en al die mense altyd toegang het tot die bediener, werk hierdie opsie goed. Vir instruksies om BenguFarm vir 'n netwerk op te stel, kontak jou BenguFarm agent of Mnr. Leslie Bergh by leslie@benguelasoft.co.za of 0828012026.
- **Veelvuldige databasis opsie:** Hierdie opsie werk goed waar daar byvoorbeeld twee bestuurders, elkeen op 'n afsonderlike plaas, is wat elk verantwoordelik is vir die data opname op BenguFarm van die kuddes/spesies op 'n spesifieke plaas, bv. plaas A en plaas B onderskeidelik. In so 'n geval kan 'n aparte databasis vir elke bestuurder/plaas opgestel en registreer word. Op die eienaar se rekenaar word twee databasisse opgestel en registreer, een vir plaas A en een vir plaas B. Die bestuurder van plaas A kan op 'n gereelde basis 'n rugsteun van plaas A se databasis op sy rekenaar maak en dit stuur (per e-pos, Dropbox, ens.) aan die eienaar. Die eienaar kan die rugsteun op sy rekenaar herstel sonder om die data van plaas B te beïnvloed. Dieselfde geld vir die plaas B. Op hierdie manier kan die eienaar toegang hê tot die nuutste data sonder om direk te werk op die twee meester databasisse.

AFDELING B – BASIESE FUNKSIES:

21. Basiese stappe van data-aantekening:

Die basiese stappe van die data-aantekening proses is as volg:

1. Druk aantekenlys (indien van toepassing)
2. Teken data aan op aantekenlys
3. Voer data vanaf aantekenlys in op BenguFarm
4. OF teken data aan op BenguFarm Mobile "app" en synchroniseer met PC program
5. OF teken data aan op EID leser of skaal en trek in BenguFarm in
6. Kontroleer data op hoofskerm (Verfris Skerm)
7. Skep verslag(e) van data
8. Stuur data na SA Stamboek / Telersgenootskap (indien van toepassing – stoetkuddes)
9. Trek data vanaf SA Stamboek / Telersgenootskap ontvang in BenguFarm in (indien van toepassing - stoetkuddes)

22. Synchronisasie van ovulasie: (indien van toepassing)

- **Maak seker die toepaslike waardes is opgestel** by Opstellings > Kuddes > Dekking, Dragtigheid en Lamming vir # Dae van Insit tot Eerste Spuit; # Dae van Insit tot Tweede Spuit; # Dae van Insit tot Uithaal en # Dae van Uithaal tot KI / Lapa.
- **Om 'n lys te skep van alle dekbare jong ooie en ooie**, gaan na Verslae > Reproduksie > Dekbare Jong Ooie en Ooie (aantekenlys).
- **Om synchronisasies asook die daaropvolgende aksies aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Reproduksie > Synchronisasie. Om addisionele/opvolg aksies data aan te teken by bestaande rekords, klik op Laai Bestaande Rekords. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Om 'n verslag te skep van synchronisasies asook die daaropvolgende aksies**, gaan na Verslae > Reproduksie > Synchronisasie. **Let wel:** Aksies wat reeds gedoen is, word in normale lettertype vertoon; aksies wat nog gedoen moet word, word in vetdruk ("bold") vertoon en aksies wat reeds gedoen moes wees, word in rooi vetdruk vertoon.
- **Om synchronisasiedata van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Dek-, en Dragtigheidgeskiedenis opkykskerm (die Vertoon Synchronisasies opsie regs bo-aan die opkykskerm moet aangeskakel wees) of gaan op die Kudde Uitleg na die Synchronisasies afdeling.

23. Dekkings en inteel berekening vir beplande parings:

Ons beveel aan dat jy natuurlike dekkings en/of kunsmatige inseminasies/laparoskopies (KIs) in BenguFarm SHEEP & GOATS aanteken sodra die ramme by die ooie gesit is en/of die KIs gedoen is. Dit het verskeie voordele, onder andere dat lyste om dragtigheide op aan te teken uit BenguFarm SHEEP & GOATS gedruk kan word en dat dragtigheid- en lampersentasies bereken kan word per ram (of ramgroep) en seisoen. Wanneer lammings in BenguFarm SHEEP & GOATS aangeteken word op die Lamming skerm, word die moontlike of mees waarskynlike vader van die lam dan ook outomaties gekies vanuit die bestaande dekkings vir die betrokke ooi.

Stoettelers kan met die opsionele **GENETICS module, met behulp van teelwaardes en stambome, die beste parings te bepaal** volgens teeldoelwitte wat hulle self kan opstel vir hul eie kuddes. Vir meer inligting, kontak jou BenguFarm agent of Mnr. Leslie Bergh by leslie@benguelasoft.co.za of 082 801 2026 of besoek www.bengufarm.co.za > Products > Genetics.

Vir instruksies om die rekordhouding van **embriospoelings of die kolleksie van oösiëte en in vitro bevrugting en embryo-inplantings** te doen, sien Bylaag G.

- **Om 'n lys te skep van alle dekbare jong ooie en ooie**, gaan na Verslae > Reproduksie > Dekbare Jong ooie en Ooie (aantekenlys). **Wenk:** Klik Vertoon Werkblad om diere aan groepe (bv. kampe of dekgroepe) te koppel.
- **Om 'n lys te skep waarop KI/lapa en spesifieke, waargenome dekkings op aangeteken kan word** (indien van toepassing), gaan na Verslae > Reproduksie > Dekkings (aantekenlys).
- **Om die inteelpersentasies van die nageslag van moontlike parings te bereken**, gaan na Reproduksie > Inteel Berekening vir Beplande Parings. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
 - Inteelpersentasies in **rooi** is hoër as die waarde opgestel (verstek = 6.25%) vir "Waarsku indien Inteelpersentasie hoër is as" by Opstellings > Kuddes > Dekking, Dragtigheid en Lammings en sulke parings moet liefers vermy word. **Let wel:** 'n Nul persent inteel kan óf beteken dat daar geen gemeenskaplike voorouers is in die betrokke twee diere se stambome vir die gekose aantal generasies nie, óf dat stamboomdata onbreek.

- Merk die opsie "Bereken Inteling vir vroulike Diere gebore uit meerbul parings vir Moontlike Vaders" bo-aan die skerm om die inteling te bereken vir die gekose vroulike diere wat gebore is uit 'n meerbul paring, m.a.w. waar die vader "MULTISIRE" is en die betrokke bulle gespesifiseer is. Indien hierdie opsie gemerk is, sal die inteling bereken word asof elk van die meerbulle die vader van die vroulike diere is en die hoogste inteling vir al die gegewe bulle, vertoon word. Let wel dat waar 'n diere sonder 'n vader, maar gebore uit 'n meerbul paring, enige ander plek in die stamboom voorkom, die berekening gedoen sal word asof daardie vader onbekend is
- Klik op die **Algemene Inteel %** knoppie onderaan die skerm vir die inteel persentasies van sekere algemene parings.
- Wanneer die inteelpersentasies van die nageslag van moontlike parings bereken is en daar is inteling, gaan na die Stamboom opkykskerm op die Diere Uitleg van die hoofskerm van die betrokke ouers om te sien watter diere(e) die **gemeenskaplike voorouer** is.
- **Dekkings kan direk op hierdie skerm aangeteken word** deur die betrokke ram(me) en ooi kombinasies te kies en onderaan die skerm die dekkings aan te teken vir die gekose kombinasies.
- Vir 'n **artikel oor die gevare van inteling**, kontak Mnr. Leslie Bergh by leslie@benguelasoft.co.za of 082 801 2026.
- **Om 'n stamboom verslag te skep**, gaan na Verslae > Diere, Stamboom en Nageslag > Stamboom. **Gemeenskaplike voorouers** (wat inteling tot gevolg het) word op 'n rooi agtergrond vertoon op die stamboom om hulle maklik te identifiseer.
- **Om te sien watter diere verwant is aan 'n spesifieke diere** (bv. 'n ram), gaan na Verslae > Diere, Stamboom en Nageslag > Verwante Diere.
- **Indien geen dekseisoene gebruik word nie**, teken die dekkings aan met die Datum Ram(me) In die datum waarop die betrokke ram(me) by die betrokke groep ooië gesit is en die Datum Ram(me) Uit die verwagte of beplande datum wanneer die betrokke ram of, in die geval van multi-ram dekkings, een of meer van die ramme uitgehaal/vervang gaan word. Die Datum Ram(me) Uit van bestaande dekkings kan, wanneer nodig, verander word.
- **Voordat dekkings in BenguFarm SHEEP & GOATS aangeteken word:**
 - Maak seker dat **alle die ooië, jong ooië en teelramme (ook KI ramme) op rekord** is in BenguFarm SHEEP & GOATS.
 - Indien semen aangekoop is en rekord gehou word van **semenvoorraad**, teken die nuwe semen aankope aan by Reproduksie > Semenvoorraad.
 - Om te verseker dat jou **teelramme** bo-aan die lys van ramme vertoon word op die Natuurlike Dekkings en KI/Lapa skerms, gaan na die Voeg by en Verander Diere (Enkel Diere Uitleg) skerm, soek die ram (onthou om die Onktiewe diere filter aan skakel in geval van KI ramme) en merk ("highlight") die ram. Maak 'n regmerk in die veld "**Teel/KI Ram**" en Stoor. Dit sal tot gevolg hê dat die aktiewe teelramme apart in die kategorie "Teelramme" gelys word op die Dieregetalle verslag (Verslae > Diere Lyste en Getalle > Dieregetalle).
 - Indien 'n **ram in meer as een kudde gebruik** word (bv. stoet en kommersiël) wat op *dieselfde databasis* in BenguFarm SHEEP & GOATS is, gaan na Diere > Voeg By en Verander Diere (Enkel Diere Uitleg) > Algemene Data en merk die veld Sigbaar vir Reproduksie in Alle Kuddes en Stoor. 'n Ram wat só gemerk is sal op die Dekkings skerm beskikbaar wees in die lys van ramme om te kies as die ram en by Lammings om te kies as die vader van 'n lam. Die ram sal egter nie in die ander kudde gelys word as 'n aktiewe diere in die kuddelys nie.
 - Maak seker dat die betrokke **lamseisoen** geskep is met die dektydperk. [Verwys die Opstellings afdeling om lamseisoene te skep].
 - Indien diere gekoppel is aan **kamp-** of bestuurs**groepe**, onthou om die nuwe teelgroepe se diere in BenguFarm te skuif na die betrokke kamp of bestuursgroep in BenguFarm *voordat* die nuwe dekkings in BenguFarm aangeteken word, want dan kan die kamp of bestuursgroep gebruik word om die diere te kies vir die aantekene van dekkings. Indien daar ook lammers in die kamp is, merk by Bestaande Groepe ook Geboortedatums en kies die geboortedatums só dat die lammers uitgesluit word.
- **Om dekkings aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Reproduksie > Dekkings en kies die betrokke dekmethode (bv. Natuurlike Dekking. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig).
- **Indien laparoskopie opgevolg word met natuurlike dekkings ("optel" ramme)**, teken die laparoskopie rekords aan op die KI/Lapa skerm en dan die natuurlike dekkings op die Natuurlike Dekkings skerm.
 - **Wenk:** Om natuurlike dekkings aan te teken vir 'n spesifieke groep vroulike diere wat ge-lapa is, koppel daardie diere aan 'n tydelike groep wanneer die KI rekords aangeteken word en kies dan daardie groep op die Natuurlike Dekkings skerm.
- **Indien ooië op dieselfde dag met meer as een ram ge-KI/lapa word**, teken 'n aparte KI/lapa rekord vir elk van die ramme vir elk van die betrokke ooië aan.

- **Indien multi-ramme dekgroepe gebruik** word, kies in die Ram veld die *verstek* “?MULTISIRE?” rekord wat direk onder die teelramme gelys word.
 - **Let wel:** Moet NIE self ’n “Multisire” dier rekord skep NIE, aangesien BenguFarm dit as ’n werklike ram sal beskou en dan sal alle diere met “Multisire” as vader verwant wees.
 - Om die ramme in die spesifieke multi-ram groep te kies, merk die Multi Ramme blokkie en klik dan op die “+” om die betrokke ramme te kies.
 - **Om te sien watter ramme die moontlike vader van ’n dier is**, gaan op die hoofskerm na die Dier Uitleg > Geboorte opkykskerm > Dek Ram(me).
- **Indien ’n ram gedurende die dekseisoen nie verder kan dek nie** (siek/beseer/dood):
 - Verander die Ram Uit datum op die bestaande dekrekords [Natuurlike Dekkings > Laai Bestaande Rekords];
 - Indien die ram dood is, verwyder die Teel/KI Ram merk by die ram se rekord en teken die vrekke aan op die Verkope, Vrektes en Uitskotte skerm;
 - Indien die ram vervang word met ’n ander ram vir die res van die dekseisoen, teken dekrekords vir die vervangingsram aan by Natuurlike Dekkings.
- **Om ’n verslag te skep van bestaande dekkings**, gaan na Verslae > Reproduksie > Bestaande Dekkings (Deklyste). Sien Bylaag F vir verwagte lamdatum berekening.
- **Om die laaste dekkingsdata van ’n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Laaste Dekking opkykskerm of op die Kudde Uitleg na die Vorige- en Laaste Dekking afdelings. **Let wel:** Slegs bestaande dekkings, met ander woorde dekkings waarvan die ooi nog nie gelam het nie, word hier vertoon. Om alle dekkings- en dragtigheidsdata van ’n dier op die hoofskerm op te kyk, gaan op die Dier Uitleg na die Dek- en Dragtigheidsgesiedenis opkykskerm.

24. **Stuur dekkings:** (Slegs van toepassing op kuddes wat lid is van SA Stamboek se Logix Kleinvee)

- Nadat die dekkings ingelees is in BenguFarm SHEEP & GOATS (Reproduksie > Dekkings), moet die dekkingsdata na SA Stamboek gestuur om die dekkings data op te neem in die Logix (of Intergis) databasis.
- **Let wel: Vleismerino, Döhne Merino en Angora telers** moet dekkings na die betrokke telersgenootskap stuur, nie na Stamboek nie.
- **Om dekkingsdata in elektroniese formaat (csv) te stuur na SA Stamboek** of die betrokke telersgenootskap (of dit te druk indien jy dit nie elektronies kan stuur nie), gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > Stamboek/LNR > Dekkings. Kies die betrokke dekkings wat jy wil stuur en klik op Lys Dekkings volgens Seleksie Kriteria.
- Kontroleer of daar enige **foute** is. Indien daar wel Foute voorkom, moet jy dit eers regmaak, aangesien BenguFarm SHEEP & GOATS jou NIE sal toelaat om dekkings data te stuur indien daar foute voorkom nie. Om die beskrywing van ’n fout te vertoon, beweeg die rekenaar se wyser oor die kolomopskrif. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- Indien jy seker is dat alle data korrek en volledig is, klik op **Skep Elektroniese Lêer** om ’n elektroniese lêer van die gekose dekkingsdata te skep en te stuur. Indien die Gebruik Logix Direk Lêer Oplaaifunksionaliteit (sien Opstellings > Kuddes > Diensverskaffers) of die Gebruik SMTP Direkte E-pos opsie (sien Opstellings > Kuddes > E-pos) gekies is, sal die elektroniese lêer direk (m.a.w. nie d.m.v. jou e-pos program nie) gestuur word na Logix of die betrokke telersgenootskap. Andersins sal BenguFarm SHEEP & GOATS die elektroniese lêer outomaties aan ’n e-pos boodskap heg en in jou verstek e-pos program (bv. Outlook) se “Outbox” plaas. Die e-pos sal dan gestuur word wanneer jy aan-lyn is.
- Indien BenguFarm SHEEP & GOATS vir een of ander rede *nie* die elektroniese lêer outomaties kan stuur nie, sal ’n boodskap verskyn om jou hiervan te waarsku. Let op waar jy die lêer stoor wat aan die e-pos geheg moet word (bv. C:\BenguFarm\Sheep & Goats\Exports\Kudde of C:\Program Files\BenguelaSoft\BenguFarm\Electronic\Send). Volg asseblief die instuksies op die waarskuwingboodskap skerm vir hulp om self ’n nuwe e-pos boodskap met jou e-pos program (bv. Outlook) te skep, die betrokke lêer aan die e-pos te heg en dit te stuur na edata@studbook.co.za (SA Stamboek) of die betrokke telersgenootskap, afhangende wie jou diensverskaffer is. **Nota:** Onthou waar jy die lêer gestoor het om aan te heg aan die e-pos. [Vir hulp om probleme met die versending van data op te los, kontak jou BenguFarm agent].
- Indien die data na SA Stamboek gestuur is, sal Logix, sodra die data ontvang is, outomaties ’n e-pos boodskap na jou terug as bevestiging van ontvangs. Indien jy nie so ’n e-pos ontvang nie, kontak asseblief SA Stamboek by telefoonnommer 051 410 0900 of stuur ’n e-pos na **help@logix.co.za**.
- Indien jy nie fasiliteite het om die data elektronies te kan stuur nie, kan jy dit druk en faks of per gewone pos stuur. Om die dekkings en KI data te druk, klik op Vertoon Drukstuk > Druk.
- **Om te kontroleer watter dekkings reeds gestuur is**, gaan na Verslae > Administrasie > Log van Lêers en Verslae Gestuur.

25. Dragtigheidsondersoek:

- Voordat jy dragtigheidsondersoek uitslae aanteken, maak seker dat die betrokke dekkings (verwys paragraaf 23) en/of embrio inplantings (Bylaag G) reeds aangeteken is in BenguFarm SHEEP & GOATS.
- **Om 'n lys te skep om die dragtigheidsondersoek uitslae op aan te teken**, gaan na Verslae > Reproduksie > Jong Ooie en Ooie vir Dragtigheidsondersoek (aantekenlys).
- **Om dragtigheidsondersoek uitslae aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Reproduksie > Dragtigheidsondersoek. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Om 'n verslag te skep van dekkings en dragtigheide**, gaan na Verslae > Reproduksie > Dekkings en Dragtigheide. Let op na die opsie onderaan die skerm om die ooie te groepeer volgens die aantal fetusse. **Let wel:** Indien die opsie Bestaande Dekkings gekies word, sal slegs dek- en dragtigheidsrekords waarvan die ooie nog nie gelam het nie, gelys word. Indien *slegs* die opsie Dragtig en/of Nie Dragtig (m.a.w. Bestaande Dekkings *nie* gekies *nie*) gekies word, sal dek- en dragtigheidsrekords van alle betrokke ooie gelys word, ongeag of hulle al gelam het of nog nie gelam het nie. Sien Bylaag F vir verwagte lamdatum berekening. **Wenk:** Klik Vertoon Werkblad om diere aan groepe (bv. dragtig / nie-dragtig groepe) te koppel.
- **Om 'n verslag te skep wat 'n opsomming gee van dekkings en dragtigheide per ram en/of seisoen**, gaan na Verslae > Reproduksie > Dekopsomming per Ram en/of Seisoen.
- **Om die laaste dekking se dragtigheidsdata van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Laaste Dekking opkykskerm of op die Kudde Uitleg na die Dragtigheid afdeling. Op die Kudde Uitleg word verwagte lamdatums van ooie wat meer as 14 dae gelede reeds moes gelam het, op 'n rooi agtergrond vertoon. **Let wel:**
 - Slegs bestaande dekkings, met ander woorde dekkings waarvan die ooi nog nie gelam het nie, word hier vertoon.
 - Sodra dragtigheid aangeteken is, sal slegs die dekking(s) waarvan die ooi dragtig kan wees vertoon word by Laaste Bestaande Dekking (en by Vorige Dekking indien sy ook van daardie dekking dragtig kan wees). Indien 'n ooi byvoorbeeld ge-lapa toe is 'n opvolgram bygesit is en dragtigheid met 'n tydperk dragtig aangeteken is en die dragtigheidstydperk pas slegs by die opvolgram se dekkingsrekord, sal slegs die natuurlike dekking vertoon word en nie die lapa rekord ook nie. Indien die ooi byvoorbeeld slegs 'n dekrekord van 1 November 2024 en 'n dragtigheidsrekord van *twee* maande dragtig op 1 Maart 2025 het, sal daardie dekrekord nie verskyn nie, aangesien sy op 1 Maart reeds *vier* (nie twee nie) maande dragtig moes wees van die lapa dekking.
- **Om alle dekkings- en dragtigheidsdata van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Dek- en Dragtigheidsgeskiedenis opkykskerm.

26. Lammings/lammers gebore (insluitende aborsies, doodgebore lammers, ens.):

- **Om 'n verslag te skep van jong ooie en ooie wat naby lamming is**, gaan na Verslae > Reproduksie > Jong ooie en Ooie Naby Lamming (aantekenlys). Let op na die opsie onderaan die seleksieskerm om die ooie te groepeer volgens die aantal fetusse. Sien Bylaag F vir verwagte lamdatum berekening.
- Voordat jy lammings aanteken, maak seker dat die betrokke dekkings/embrio inplantings en dragtigheidsondersoek uitslae (indien van toepassing) reeds aangeteken is in BenguFarm SHEEP & GOATS (verwys paragrafe 23 en 25 hierbo). **Let wel:** Die aantekening van dekkings is slegs van toepassing waar teelseisoene gebruik word. Sien hieronder hoe om die vader te kies waar geen dekkings aangeteken is nie.
- **Om lammings (en lammers) aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Reproduksie > Lammings.
 - Kies die betrokke ooi/vers, kies die lamdatum, kies die vader en voltooi en/of verander die res van die besonderhede, waar van toepassing. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
 - **Indien die moeder van 'n lam onbekend is**, kan die lamming nie op die Kalwingskerm aangeteken word nie. Om só 'n lam se geboorte aan te teken, gaan na Diere > Voeg By en Verander Diere (Enkel Dier Uitleg), klik "+Voeg By", voltooi die nodige geboorte-inligting en Stoor. Wanneer die moeder later geïdentifiseer word, gaan terug na hierdie skerm, kies die lam uit die dierlys, kies die moeder in die Moeder veld en Stoor.
 - **Let wel:**
 - Die meeste van die velde sal voltooi word met toepaslike data wat verkry word van die Opstellings wat jy in BenguFarm SHEEP & GOATS gedoen het (verwys paragraaf 8). Die lam se geslag, geboortegewig en die ooi se gewig by lamming (indien geweeg) moet jy self invul.
 - **Indien daar 'n dekking(s) vir die betrokke ooi aangeteken was** wat 'n lamming op die lamdatum tot gevolg kan hê (volgens die minimum en maksimum dragtigheidsperiode soos opgestel by Opstellings > Kuddes > Dekkings, Dragtigheid en Lammings), sal die mees waarskynlike betrokke ram (op grond van die verwagte lamdatum) se nommer outomaties

gekies word as die vader van die lam. **Indien daar twee dekkings (bv. KI/Lapa en natuurlik) gelys word as die moontlike dekkings**, is die vader nie seker nie omdat die lamdatum binne die minimum- en maksimum dragtigheidsperiode vir meer as een dekking val. BenguFarm sal gevolglik Nuwe Dekking vertoon by Vader (Dekking). Indien die lysie van dekkings oopgemaak word, sal bestaande dekkings vir die ooi vertoon word. Kies Nuwe Dekking. By Dekdata (blou gedeelte van die lammingskerm), kies ?MULTISIRE? In die Ram veld en kies die betrokke moontlike ramme by Addisionele Ramme. Hierdie is tegnies die korrekte aantekening van die lamming en dit sal ook help om te onthou om die korrekte vader met DNA te laat bevestig.

- **Indien daar "Nuwe Dekking" in die Ram (Dekking) veld verskyn** nadat die lamdatum ingevul is, beteken dit dat daar nie 'n dekking op rekord is vir die ooi wat 'n lamming op daardie lamdatum tot gevolg kan hê nie. In hierdie geval moet die ram by die Dekdata aan die regterkant van skerm gekies word, in welke geval 'n verstek dekking rekord geskep sal word.
- **Indien dekkings nie aangeteken is nie** (omdat geen dekseisoene gebruik word nie), die betrokke diere gekoppel is aan kampe en die kamp verskuiwings geskiedenis beskikbaar is, kan jy die **moontlike vader van 'n lam bepaal vanaf die kampverskuiwing geskiedenis**. Op die Dekdata area van die Lamming skerm, klik op die knoppie "Ramme in Dieselfde Kamp as Ooi by Dekking" verste regs van die Ram veld. Dit bring 'n venster op wat die ram(me) vertoon wat in dieselfde kamp as die ooi was op die stadium wat die ooi dragtig moes geword het. Jy kan hierdie ram (of ramme as multi-ramme) kies as die vader.
- **Om 'n lam se vader te verander** wat by geboorte as onbekend [?ONBEKEND?] OF multi-ram [?MULTISIRE?] OF foutief aangeteken is, gaan na die Voeg By en Verander Diere (enkel dier uitleg) en kies die betrokke lam. In die Dekking (nie Vader nie) veld, kies die korrekte dekking (ram) of Nuwe Dekking uit die lys. 'n Dek Besonderhede skerm sal dan oopmaak (op 'n ligblou agtergrond). Kies hier die korrekte ram (vader), klik Stoor en Gaan Uit.
- Die **verstek lamseisoen** is die lamseisoen wat gekies is by die aanteken van die betrokke dekking wat die lamming tot gevolg gehad het (indien daar 'n dekking aangeteken was), of andersins is dit die lamseisoen wat as die Huidige Lamseisoen gekies is by Opstellings > Lamseisoene.
- Indien die **verstek volgnommer** van die lam verander moet word, verander dit in die Volgnommer veld.
- **Aborsies, doodgebore lammers asook lammers wat dood is kort na geboorte** moet ook op die Lamming skerm aangeteken word om die betrokke ooie se dragtigheidsstatus te verander en om hul reproduksierekords volledig te maak. Kies die toepaslike opsie (bv. Dood gebore) in die veld Status (geb.). 'n **Fiktiewe nommer** kan aan sulke lammers toegeken word, bv. ABC2000D1 (D vir Dood) of ABC209001 (volgnommer buite die normale reeks) vir die eerste doodgebore lam in 2020. **Let wel:** Aborsies ná 4 maande dragtigheid word gereken as 'n lamdatum en in aanmerking geneem by berekening van OEL en ILP. Aborsies vóór 4 maande dragtigheid word NIE as 'n lamdatum gereken NIE en word NIE in aanmerking geneem by berekening van OEL en ILP nie, tensy by Opstellings > Kuddes > Dekkings, Dragtigheide en Lammings die opsie Sluit Vroeë Aborsies by ILP Berekening Uit, afgeskakel word.
- **Om ooie wat wat tydens dragtigheidsondersoek as dragtig aangeteken is maar toe nie gelam het nie, se dragtigheidsstatus reg te stel**, gaan na die Dragtigheidsondersoeke skerm, klik op Laai Bestaande Ondersoeke, kies die betrokke ooie, verwyder die regmerkie in die Dragtig kolom en verander die Periode na 0 (nul). Maak 'n opmerking in die Opmerking kolom "Was oorspronklik dragtig getoets, maar het nie gelam nie" en Stoor. As jy seker is of vermoed dat die ooi geresorbeer of geaborteer het, teken dit op die Lammingskerm aan met die toepaslike Geboorte Status.
- **Om 'n meerling aan te teken**, maak seker dat jy in die veld # Lammers (Geboorte Status), die korrekte aantal lammers kies. BenguFarm SHEEP & GOATS sal dan in die grys gedeelte van die skerm (Besonderhede van Lammers), outomaties die ooreenstemmende aantal lamnommers skep. Voeg data by en verander waar nodig by elke lam.
- Om aan te teken dat 'n lam deur 'n **pleegmoeder of hans** grootgemaak word, gaan op die Lamming skerm na die veld Pleegmoeder (heel onder links). Dit kan ook aangeteken word deur te gaan na Diere > Voeg By en Verander Diere (enkel dier uitleg) > Algemeen > Pleegmoeder. In die lys is daar ook 'n **HANSHOKKE** opsie wat gebruik kan word vir lammers wat hans grootgemaak word. Op die hoofskerm se Dier Uitleg kan op die Nageslag subskerm gesien word watter lammers van 'n ooi deur 'n pleegmoeder grootgemaak is. Op die lam se rekord op die Geboorte subskerm kan gesien word watter ooi die lam se pleegmoeder is. Op die hoofskerm se Kudde Uitleg kan pleegmoeder opgekyk word in die Geboorte afdeling.
- **Om bestaande lamming/geboortedata te verander**, gaan na die Lamming skerm, kies die betrokke ooi, klik op die "N" langs haar nommer en kies die lamming wat jy wil verander.

- **Om 'n bestaande lamming/lam te verwyder**, gaan na Diere > Voeg By en Verander Diere (Enkel Dier Uitleg). Kies die betrokke lam en klik Verwyder.
- **Om 'n Elektroniese ID Nr (EID) wat op een dier gebruik was aan 'n nuwe dier toe te ken**, sien die instruksies in paragraaf 59.
- Indien **kruisteling** gedoen word, sal die **rassamestelling** (bv. 50% Merino, 50% Dormer) van die lam outomaties bereken word vanaf die *rassamestelling* van die ouers, mits die rassamestelling van beide die ouers reeds aangeteken is. **Nota:** Wanneer 'n nuwe dierrekord geskep word, word die rassamestelling outomaties voltooi vanaf die ras, bv. indien die ras Merino is, sal die rassamestelling 100% Merino wees. Die rassamestelling van 'n dier kan ook aangeteken of verander word deur te gaan na Diere > Voeg By en Verander Diere (Enkel Dier Uitleg) > Diverse Data > Rassamestelling. Die rassamestelling van 'n dier kan gedruk word op die My Verslae. [Verslae > My Verslae > Dierdata > Verslag Kolomme (Uitleg) > Algemeen > Rassamestelling].
- **Om 'n verslag te skep van jong ooie en ooie wat reeds gelam het/nog nie gelam het nie**, gaan na Verslae > Reproduksie > Jong ooie en Ooie Gelam/Nog nie Gelam (aantekenlys). Sien die notas by Verslag Interpretasie vir watter diere gelys word vir die verskillende senarios.
- **Om 'n verslag te skep wat 'n opsomming gee van dekkings, dragtighede en lammings per ram en/of seisoen**, gaan na Verslae > Reproduksie > Dekopsomming per Ram en/of Seisoen.
- **Om 'n verslag te skep van lammers gebore in 'n sekere tydperk** (bv. lamseisoen of jaar), gaan na Verslae > Reproduksie > Geboortes. **Wenk:** Onthou om ook die onaktiewe filter te kies om lammers wat as aborties, doodgebore, dood tydens/kort na geboorte aangeteken is in te sluit. Dit is belangrik om die korrekte opsomming te kry van die persentasie lammers wat lewendig gebore, doodgebore, ens. is.
- **Om die geboortedata van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Geboorte opkykskerm of op die Kudde Uitleg na die Geboorte afdeling.
- **Om die reproduksiedata van 'n ooi op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Reproduksie en Nageslagemid. opkykskerm of op die Kudde Uitleg na die Reproduksie afdeling.
- Die verskillende **reproduksie verwerkings** in BenguFarm SHEEP & GOATS word verduidelik in Bylaag F.

27. **Stuur geboortekennisgewings:** (Slegs van toepassing op kuddes wat lid is van SA Stamboek se Logix Kleinvee)

- Nadat die lammings/geboortes ingelees is in BenguFarm SHEEP & GOATS (Reproduksie > Lammings), moet die lammings/geboortedata na SA Stamboek gestuur word om die lammers op te neem in die Logix databasis. [**Let wel:** Telersgenootskappe hef boetes op **geboortekennisgewings wat nie betyds ingedien word nie**].
- **Let wel: Vleismerino, Döhne Merino en Angora telers** moet geboortes na die betrokke telersgenootskap stuur, nie na SA Stamboek nie.
- **Om nuwe geboortes elektronies te stuur na SA Stamboek** of die betrokke telersgenootskap (of dit te druk indien jy dit nie elektronies kan stuur nie), gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > Stamboek/LNR > Geboortekennisgewings. Klik op Lys Nuwe Geboortes. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Om nuwe geboortes na die Döhne Merino telersgenootskap te stuur** moet beide die volgende lêers geskep en gestuur word:
 - Gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > Stamboek/LNR > Döhne Merino Geboortekennislys. Dit sal die pdf lêer skep.
 - Gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > Stamboek/LNR > Geboortekennisgewings. Dit sal die csv lêer skep. Let asseblief op: Indien die ras opgestel is (by Opstellings > Kuddes > Algemeen > Ras) as Döhne Merino, sal die elektroniese lêerformaat by verstek volgens die Döhne Merino genootskap se vereistes wees.
- **Korreksies op geboortes wat reeds gestuur was** (nadat die betrokke korreksies aan die geboortedata aangebring is in BenguFarm), kan NIE elektronies gestuur word NIE. Om korreksies op geboortes te laat doen op Logix, stuur 'n epos aan die SA Stamboek dataklerk van die betrokke ras en versoek die korreksie. Verskaf die betrokke dier se rekenaarnommer en/of die ID Nommer met instruksies wat verander moet word.
- Kontroleer of die **Opsies** korrek is vir al die betrokke diere. Kontroleer ook of daar enige **Foute/Ontbrekende Data of Waarskuwings** is. Deur die rekenaar se wyser oor die toepaslike kolomopskrif te beweeg, sal dit die besonderhede van die fout/ontbrekende data of waarskuwing wys. Indien daar foute en/of ontbrekende data is, sal BenguFarm SHEEP & GOATS jou NIE toelaat om die betrokke geboortekennisgewings te stuur nie. Die Waarskuwings is net om jou bewus te maak van *moontlike* foute of probleme, maar jy kan die betrokke geboortes stuur ten spyte van die waarskuwings. Om 'n verslag met die detail van foute en/of ontbrekende data te druk, klik op Druk Foutverslag. Om

foute en/of ontbrekende data reg te stel, klik langs die dier op die drie kolletjies in die "i" kolom om die Voeg By en Verander Diere skerm oop te maak.

- **Let wel:** Indien **veranderings in die Opsies afdeling** (bv. NVR) op die Stuur Geboortekennisgewingskerm gedoen word, word hierdie veranderings outomaties op die betrokke diere se rekord aangebring wanneer die data gestuur word.
- Indien jy seker is dat alle data korrek en volledig is, klik op **Skep Elektroniese Lêer** om 'n elektroniese lêer van die gekose lammers se geboortekennisgewings te skep en te stuur. Indien die Gebruik Logix Direk Lêer Oplaaai Funksionaliteit (sien Opstellings > Kuddes > Diensverskaffers) of die Gebruik SMTP Direkte E-pos opsie (sien Opstellings > Kuddes > E-pos) gekies is, sal die elektroniese lêer direk (m.a.w. nie d.m.v. jou e-pos program nie) gestuur word na Logix of die betrokke telersgenootskap. Indien nie, sal BenguFarm SHEEP & GOATS die elektroniese lêer outomaties aan 'n e-pos boodskap heg en in jou verstek e-pos program (bv. Outlook) se "Outbox" plaas. Die e-pos sal dan gestuur word wanneer jy aanlyn is.
- Indien BenguFarm SHEEP & GOATS vir een of ander rede *nie* die elektroniese lêer outomaties kan stuur nie, sal 'n boodskap verskyn om jou hiervan te waarsku. Let op waar jy die lêer stoor wat aan die e-pos geheg moet word (bv. C:\BenguFarm\Sheep & Goats\Exports\Kudde of C:\Program Files\BenguelaSoft\BenguFarm\Electronic\Send). Volg die instuksies op die waarskuwingboodskap skerm vir hulp om self 'n nuwe e-pos boodskap met jou e-pos program (bv. Outlook) te skep, die betrokke lêer aan die e-pos te heg en dit te stuur na edata@studbook.co.za (SA Stamboek) of die betrokke telersgenootskap, afhangende wie jou diensverskaffer is. **Nota:** Onthou waar jy die lêer gestoor het om aan te heg aan die e-pos. [Vir hulp om probleme met die versending van data op te los, kontak jou BenguFarm agent].
- Indien die data na SA Stamboek gestuur is, sal Logix, sodra die data ontvang is, outomaties 'n e-pos boodskap na jou terug as bevestiging van ontvangs. Indien jy nie so 'n e-pos ontvang nie, kontak asseblief SA Stamboek by telefoonnommer 051 410 0900 of stuur 'n e-pos na help@logix.co.za.
- Indien jy nie fasiliteite het om die data elektronies te kan stuur nie, kan jy dit druk en faks of per gewone pos stuur. Om die geboortekennisgewings te druk, klik op Vertoon Drukstuk > Druk.
- **Om te kontroleer watter geboortekennisgewings reeds gestuur is**, gaan na Verslae > Administrasie > Log van Lêers en Verslae Gestuur. **Let wel:** Sodra die elektroniese lêer geskep is, log BenguFarm die betrokke lêer as gestuur. Indien die data nie direk of via jou e-pos gestuur kon word nie, sal dit dus steeds as gestuur gelog wees, aangesien die lêer wel geskep is. Die beste bewys dat die geboortekennisgewings *ontvang* is deur Logix, is die ontvangserkenning e-pos wat jy behoort te ontvang het vanaf Logix.

28. **Intrek van rekenaarnommers:** (Slegs van toepassing op kuddes wat lid is van SA Stamboek se Logix Kleinvee)

- **Om ontbrekende rekenaarnommers in BenguFarm SHEEP & GOATS in te trek**, gaan na Data Stuur/Trek In > Logix Direk > Trek Ontbrekende Rekenaarnommers In. 'n Opsie om die PEN (pending) diere se afdeling te updateer is ook beskikbaar.
- **Let op:** Diere word in BenguFarm gesoek volgens die dier se Kuddekenmerk (KKM), Jaar en Volgnommer as aparte velde, NIE op die ID Nr veld nie. Om te kontroleer of hierdie velde voltooï en korrek is, gaan na Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg). By Kies Kolomme om te Vertoon, kies Kuddekenmerk, Jaar en Volgnommer en voltooï/verander waar nodig.
- **Om 'n verslag te skep van diere sonder rekenaarnommers**, gaan na Verslae > Administrasie > Diere sonder Rekenaarnommers.

29. **Ouerskapbepalings en ander DNA dienste:** (nie van toepassing op kommersiële kuddes nie)

- Ouerskappe moet bepaal word deur middel van DNA analyses in onder andere die volgende gevalle indien jy die lammers wil registreer:
 - Indien meerram parings gedoen word. (Maak seker by jou telersgenootskap wat die vereistes is vir registrasie van lammers uit meerram parings);
 - Indien KI binne 17 dae na laaste KI datum opgevolg is deur natuurlike paring of 'n ander ram;
 - Alle lammers gebore uit embryo oorplantings.
 - **Om 'n DNA diensaanvraagvorm te druk** wat saam met die betrokke diere se biologiese monsters na die DNA laboratorium gestuur moet word, gaan in BenguFarm SHEEP & GOATS na Data Stuur/Trek In > Stuur > DNA Diensaanvraag Vorms en kies die betrokke laboratorium wat jy gebruik. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- Let wel:**
- Maak seker dat die rekenaarnommers van die diere wat DNA geanaliseer moet word in BenguFarm aangeteken is voordat die DNA diensaanvraagvorm geskep word.

- Indien jy wil rekord hou van watter diere se DNA wanneer gestuur is vir ontleding, merk regs onderaan die skerm "Ja, hou rekord van onderstaande DNA monsters gestuur".
- Om seker te maak die kliënt se besonderhede word volledig voltooi op die diensaanvraagvorm, maak seker alle tersaaklike velde (Eienaar, Plaasnaam, Maak Fakture uit Aan, BTW No en Posadres) is voltooi by Opstellings > Kuddes > Algemeen.
- **Om etikette te druk vir die merk van die koevertes waarin biologiese monsters** (bv. sterthare) **van diere geplaas word** vir instuur na 'n biobank (bv. by SA Stamboek) of 'n DNA laboratorium of hou vir latere gebruik, gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > DNA Profielingsdienste Vorms > Druk Biologiese Monster Etiket. Kies die betrokke opsies links bo en links onder, kies die diere en klik Vertoon Drukstuk. Kies nou die grootte van die etikette en ander opsies en klik Vertoon Verslag.
- **Om 'n verslag te skep van DNA monsters wat gestuur is vir ontleding**, gaan na Verslae > Administrasie > Log van DNA Monsters Gestuur. Indien 'n diere se DNA Nommer nie op die verslag verskyn nie, dui dit aan dat die betrokke diere se uitslae nog nie ontvang is nie en/of nog nie in BenguFarm ingetrek/aangeteken is nie.
- **Om DNA nommers en korrekte ouerskappe aan te teken** wanneer jy die DNA verslag ontvang het van die DNA laboratorium, gaan na Diere > DNA Geverifieerde Ouerskappe. **Let wel:** Die DNA nommers *moet* ingevul wees voordat die sertifisering veld geklik kan word. Jy moet ook die sertifiseringsverklaring aan die onderkant van die skerm klik voordat die data gestuur kan word. Gesertifiseerde ouers sal met die DNA ikoon aangetoon word op die hoofskerm in die Stamboom opkyk skerm asook in die My Verslae.
- Op die Voeg by en Verander Diere skerm [Diere > Voeg by en Verander Diere] word die ouers op dieselfde manier as gesertifiseer aangedui. As die ouers hier verander word, vervel die sertifisering en moet die sertifisering vir die nuut gekose ouers weer op die sertifiseringskerm ingevoer word.
- **Om die DNA nommer van 'n diere op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Diere Uitleg na die Algemeen opkyk skerm en rol af tot by DNA nommer of gaan op die Kudde Uitleg na die Identifikasie afdeling.
- **Om 'n verslag te skep wat aandui watter diere se ouers gesertifiseer is in BenguFarm**, gaan na Verslae > My Verslae > Dierdata. Klik op Kies Diere (Kriteria) om die diere te kies. Klik dan op Verslag Kolomme (Uitleg). Onder die Algemeen afdeling, kies Vader DNA Geverifieer en Moeder DNA Geverifieer. Klik Besigtig Verslag om te sien hoe die verslag gaan lyk.
- **Wenk: Stoor die diere se DNA sertifikaat as 'n dokument** in BenguFarm – Sien paragraaf 76.

30. Inentings, doserings, dip en aanvullings:

- **Om entstowwe, doseer-/dipmiddels en aanvullings voorraad aan te teken**, sien paragraaf 72.
- **Om 'n lys van diere in 'n spesifieke kamp te kry wat *nie* geënt is nie**, gaan na Verslae > Gesondheid > Inentings, Doserings, Dip en Aanvullings. Kies aan die linkerkant die kriteria van die inentings wat gedoen is, bv. tussen twee datums. Aan die regterkant kies die betrokke kamp. Merk dan die opsie "Nie Ingeent, Dosing of Aanvulling Ontvang nie".
- **Om 'n lys te skep waarop inentings, doserings, dip en aanvullings aangeteken kan word**, gaan na Verslae > Gesondheid > Inentings, Doserings, Dip, Aanvullings en Prosedures (aantekenlys). By Kies Items om te Druk, kies die inentings/doserings/dip/aanvullings wat jy wil aanteken en voeg dit met die pyltjie wat regs wys by tot die Items wat Gedruk sal Word. **Wenk:** Om die dosis (soos opgestel by Gesondheid > Entstowwe, Doseer-/Dipmiddels en Aanvullings Voorraad) te druk, merk die opsie Druk Ent/Doseermiddel Dosis.
- **Om inentings, doserings, dip en aanvullings aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Gesondheid > Inentings, Doserings, Dip en Aanvullings. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Wenk:** Inligting soos **verstek dosis, ontrekkingsperiode en vervaldatum** van entstowwe, doseer-/dipmiddels en aanvullings kan aangeteken word op die voorraad register [Gesondheid > Entstowwe, Doseer-/Dipmiddels en Aanvullings Voorraad]. Wanneer Inentings, Doserings, Dip, Aanvullings aangeteken word, sal die koste per diere outomaties bereken word vanaf die Entstowwe, Doseermiddels en Aanvullings Voorraad, mits die besending nommer ingevul word. Indien 'n besendingnommer nie ingevul word nie, sal die laaste aankope se eenheidsprys (totale prys / # eenhede) gebruik word.
- **Om 'n verslag te skep van inentings, doserings, dip en aanvullings gedoen**, gaan na Verslae > Gesondheid > Inentings, Doserings, Dip en Aanvullings. **Wenk:** Klik Vertoon Werkblad om diere aan groepe (bv. geënt / nie geënt groepe) te koppel.
- **Om die inentingsdata, ens. van 'n diere op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Diere Uitleg na die Inentings, Doserings en Siekte Toetse opkyk skerm. Om dit op die Kudde Uitleg te vertoon, gaan op die hoofskerm se Kudde Uitleg na Vertoon Opsies > klik op die Stel My Kolomme om te Vertoon Op (ikoon heel bo).
- **Om inentings, ens. wat op die hoofskerm se Kudde Uitleg opgestel is by Stel My Kolomme Op om te Vertoon** (sien die item hierbo) **op My Verslae: Dierdata in te sluit**, gaan na Verslag Kolomme (Uitleg)

> My Kolomme aan die onderkant van die lys. **Let wel:** Gestoorde My Verslae uitlegte wat My Kolomme bevat, sal, ween tegniese redes, nie met data gevul word nie.

- **Wenk:** Dit word aanbeveel om, waar nodig, die verstek lys van entstowwe, doseer-/dipmiddels en aanvullings uit te brei met die spesifieke middels wat jy gebruik. Dit kan gedoen word deur te gaan na Opstellings > Entstowwe, Doseer-/Dipmiddels en Aanvullings. Entstowwe, doseer-/dipmiddels en aanvullings in die verstek lys wat nie van toepassing is op jou kudde nie, kan afgeskakel word deur die regmerkies in die In Gebruik en Toestel (bv. APR500 / APR600 / AWR300) kolomme te verwyder.

31. Gewigte:

31.1 Algemeen:

- **Om 'n lys te skep waarop diere se gewigte aangeteken kan word tydens weging,** gaan na Verslae > Produksie > Weeglys (aantekenlys). **Wenke:**
 - **Indien ooie geweeg word tydens speen van hul lammers, merk by Druk Opsies beide Skep Kolom vir Moedergewig en Sorteer Moeders Apart opsies.** 'n Ekstra kolom waar die ooie in numeriese volgorde gesorteer is sal bygevoeg word op die weeglys. Deur hierdie kolom te gebruik, kan die ooie maklik en vinnig op die weeglys gevind word. (Indien die ooinommers nie apart gesorteer is nie, is dit moeilik om 'n ooi se nommer op die weeglys te kry, want 'n ooi en haar lam(mers) kom nie noodwendig saam in die drukgang nie). Jy kan dus op die weeglys sien wie is 'n lam se moeder, maar jy vul die ooie se gewigte in waar die ooie gesorteer is, m.a.w. in die **Ooi ID** Nr veld. 'n Betrokke lam se ma se gewig gaan dus nie in dieselfde lyn staan as die lam nie. Wanneer die gewigte vanaf die weeglys in BenguFarm ingelees word, teken eers al die lamgewigte aan. Kliek dan op die kolomopskrif "Moeder". Die rekords op die skerm sal nou in dieselfde volgorde gesorteer wees as in die Ooi ID Nr veld op die weeglys. Die ooi-gewigte kan nou vining en maklik in volgorde ingelees word.
 - Om die **huidige gewig te vergelyk met die vorige gewig**, kies Laaste Gewig en Laaste Weegdatum by Sluit Kolomme In.
- BenguFarm maak voorsiening vir die intrek van gewigte van enige elektroniese skaal wat die funksie het om die aangetekende gewigte en diere se ID-nommers op die skaal te kan stoor en 'n elektroniese lêer van die gewigte en diere-ID-nommers te kan skep. Raadpleeg asseblief jou skaalvervaardiger of agent indien jy nie seker is of jou spesifieke skaalmodel hierdie kenmerke het nie.
- **Om data in te trek of data te stuur na 'n Tru-Test XR5000 skaal,** gaan na Data Stuur/Trek In > Tru-Test XR5000 Integrasie. Gebruik die **Hulp** funksie vir stap-vir-stap instruksies. Sien ook instruksies in Bylaag C. **Let wel:** Die XR5000 se drywers en sagteware moet vooraf op die rekenaar geïnstalleer wees.
- **Om gewigte vanaf 'n ander skaal in te trek** in BenguFarm SHEEP & GOATS, moet jy by die skaal 'n lêer (in csv formaat) skep met die betrokke diere se nommers en gewigte. Om hierdie gewigte in te trek, gaan na Data Stuur/Trek In > Trek In > Gewigte van Skaal. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig. **Wenk:** Om die verstek skaal lêer formaat te kies vir jou spesifieke skaal, gaan na Opstellings > Kuddes > Ander > Verstek Elektroniese Skaal Lêer Formaat.
- Sekere skale maak voorsiening daarvoor om dierdata (bv. nommer, geboortedatum en geslag) te kan intrek in die skaalsagteware. **Om so 'n lêer met dierdata in BenguFarm te skep vir intrek in die skaalsagteware,** gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > Dierdata na Skaal.
- **Daar is twee skermes** in BenguFarm SHEEP & GOATS **waar gewigte aangeteken kan word:**

31.2 Gewigte vir prestasietoetsing:

- Sekere gewigte (voorspeen, speen, aanpeen en volwasse gewigte) kan in BenguFarm verwerk word om aangepaste gewigte, GDOs (Gemiddelde groei per Dag van Ouderdom) en prestasie-indekse te verkry. Hierdie prestasie-indeks berekenings kan gebruik word vir seleksie doeleindes, aangesien dit gekorrigeer is vir die ouderdom van die dier, die ouderdom van die moeder, ens. – sien Bylaag F. **LET WEL: Die verwerking van gewigte vir prestasie-indekse is van toepassing op beide stoet- en kommersiële kuddes.** Die berekenings in BenguFarm is dieselfde as dié wat deur SA Stamboek op Logix gedoen word. Die BenguFarm-berekende data word afsonderlik gestoor van die Logix-berekende data wat, vir stoetkuddes, ingetrek kan word. Wanneer vertoon word op die hoofskerm se Kudde Uitleg en in verslae, word voorkeur gegee aan Logix-berekende indekse en word dit in vet ("bold") vertoon. BenguFarm berekende indekse word gewoon vertoon.
- **Diere moet aan die volgende vereistes voldoen** om in dieselfde prestasietoets ingesluit te word:
 - Die diere moet aan dieselfde lamseisoen groep gekoppel wees.
 - Die ouderdomsverskil tussen die oudste en jongste dier mag nie meer as 60 dae wees nie.
 - Alle diere se ouderdom op weegdatum moet binne die grense wees vir die betrokke toetstipe:
 - Voorspeen (W1): 20 - 80 dae (nie meer van toepassing – ignoreer)
 - Speen (W2): 30 - 150 dae

- Naspeen (W3): 151 - 380 dae
 - Volwasse (W4): 320 - 540 dae
- Die diere moet op weegdatum nog aktief in die betrokke kudde (op BenguFarm en Logix, waar van toepassing) wees, met ander woorde nie gekanselleer of oorgedra nie.
- STOETKUDDES: Die weegdatum vir alle diere in 'n kontemporêre groep moet dieselfde wees.
- Wanneer lammers se geboortedata op die Lammingskerm aangeteken word en die Lammings skerm toegemaak word, verskyn 'n "Herbreken Outomatiese Dagboekinskrywings vir Prestasietoets Gewigte" skerm. Indien "Bereken" geklik word, sal BenguFarm die **datums bereken wanneer die betrokke lamseisoen se lammers geweeg moet word vir die onderskeie prestasietoetsgewigte**. Wanneer die betrokke lamseisoen se lammers geweeg moet word vir 'n sekere prestasietoetsgewig (bv. Speengewig), sal 'n herinneraar in die dagboek vertoon [Ander Data > Dagboek en Bestuurskalender].
- Indien dit vir een of ander rede nie gedoen is nie, kan prestasietoets weegdatums vir 'n betrokke lamseisoen se lammers bereken word deur te gaan na Produksie > **Bereken Weegdatums vir Prestasietoetsing**. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Om gewigte vir prestasietoets doeleindes aan te teken** (of verander/verwyder) **of in te trek en te verwerk** en na Stamboek of die LNR te stuur vir diensverskaffer berekende verwerking vir prestasietoets doeleindes, gaan na Produksie > Gewigte vir Prestasietoetsing. Gewigte wat reeds op BenguFarm is (bv. ingetrek vanaf 'n skaal of die Mobile toep of aangeteken op die Gewigte, Mates en Punte nie aan 'n Toets Gekoppel nie skerm), word outomaties in die toets vertoon nadat die diere gekies is en mits die weegdatum ooreenstem. **Bouvorm punte, graad simbole** (slegs beskikbaar indien die ras as Döhne Merino opgestel is), **ooggewigte (lammers se moeders)** en **skrotumomtrek van jong ramme** kan ook op hierdie skerm opgeneem en gestuur word. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig. **Let wel:**
 - Gewigte- en wol prestasiedata word uitsluitlik volgens lamseisoen verwerk.
 - Indien van toepassing, kies die betrokke Bestuursgroep (bv. diere wat op verskillende plase loop waar die veld tipe en/of -toestand verskil) en Omgewingsgroep (voedingstipe) om diere binne die betrokke lamseisoen in subgroepe te verdeel om te verseker dat slegs diere wat saam bestuur en dieselfde voeding ontvang het, met mekaar vergelyk word. Verwys Bylaag F, paragraaf Kontemporêre Groepe vir 'n verduideliking van waarom daar sekere foutboodskappe mag voorkom asook die belangrikheid van kontemporêre groepe vir regverdigde vergelyking van diere se gewigte.
 - Die **Grootmaakstatus** (GS) word outomaties bereken volgens die aantal lammers met speengewigte wanneer die data gestoor word. Indien 'n tweeling byvoorbeeld gebore is, maar die een lam dood is by geboorte, sal slegs ander lam 'n speengewig hê en sal daardie lam se grootmaakstatus by verstek eenling wees. Hierdie verstek grootmaakstatus kan egter, waar nodig, per hand verander word, bv. waar een van die tweeling eers kort voor speen dood gegaan het. Om dit te doen, merk die Vaste GS kolom en verander dan die GS soos nodig. Die ander diere wat nie Vaste GS gemerk is nie, sal steeds, wanneer die data gestoor word, bereken word volgens die aantal lammers met speengewigte.
 - Indien die diere se gewigte reeds ingetrek of per hand opgeneem is in BenguFarm, sal die gewigte outomaties op die skerm gelaai word, mits die weegdatum ooreenstem met die weegdatum soos aan die bokant van die skerm gekies. Indien dit nie outomaties op die skerm gelaai word nie, klik **Trek Bestaande Gewigte In**. Op die skerm wat oopmaak, kies die weegdatum en klik **Trek In**.
- **Om 'n verslag te skep van diere se prestasietoetsresultate** (gecorrigeerde gewigte, indekse, ens.), gaan na Verslae > Produksie > Prestasietoetsresultate. Sien Bylaag F vir die interpretasie en gebruik van verwerkte prestasietoetsdata. **Let wel:** Indien die diensverskaffer berekende prestasietoetsdata reeds ingetrek is (sien paragraaf 35), sal die diensverskaffer berekende data op die verslag vertoon word in vet druk.
- **Om die gewigte van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Gewigte opkykskerm of op die Kudde Uitleg na die Gewigte afdeling.
- **Om die prestasietoetsresultate van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Prestasietoetsresultate opkykskerm of op die Kudde Uitleg na die Gewig Indekse afdeling. **Let wel:** Vetgedrukte prestasie-indekse op die hoofskerm > Kudde Uitleg asook op sekere verslae, bv. die Inspeksielys en Veilingskatalogus, is indekse wat vanaf Logix ingetrek is. Indekse wat nie vetgedruk is nie, is in BenguFarm bereken, met ander woorde die Logix-berekende indekse is nie beskikbaar nie of dit is nog nie ingetrek in BenguFarm nie.
- **Wenke:**
 - Vir 'n artikel met riglyne oor bestuur- en prestasietoetsprakryke vir akkurate teelwaardes, kontak Mnr. Leslie Bergh by leslie@benguelasoft.co.za of 082 801 2026.
 - Sien Bylaag F vir die verskillende **reproduksie- en prestasiedata verwerkings** in BenguFarm SHEEP & GOATS.

31.3 Algemene- en voerkraal gewigte:

- Om **algemene gewigte** (byvoorbeeld maandelikse gewigte) wat nie noodwendig vir prestasietoetsdoeleindes gebruik gaan word nie aan te teken (of verander/verwyder), gaan na Produksie > Gewigte, Eienskappe en Puntings nie aan 'n Toets gekoppel nie. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- Om **alle data waarvan in 'n voerkraal rekord gehou word op een skerm aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Toevoegings > Voerkraal Bestuurder. Gebruik die **Hulp** funksie vir stap-vir-stap instruksies.
- Om die gewigte van 'n dier op die hoofskerm op te kyk, gaan op die Dier Uitleg na die Gewigte opkykskerm of op die Kudde Uitleg na die Gewigte afdeling.
- Om 'n verslag te skep van diere se gewigte en toenames, klik op Gewigte en Toenames links onderaan die Gewigte en Eienskappe nie aan 'n Toets gekoppel nie skerm OF gaan na Verslae > Produksie > Gewigte en Toenames. **Wenke:**
 - Indien die opsie Druk slegs Eerste en Laaste Gewigte in Tydperk gekies word, is 'n opsie Vertoon Werksblad beskikbaar wat gebruik kan word om diere aan 'n groep te koppel, bv. diere wat swaar genoeg is vir bemarking.
 - Klik Vertoon Werkblad om diere aan groepe (bv. gewiggroepe) te koppel.

32. Wol- of sybokhaar data, bouwvorm- en wolpunte:

- Om 'n lys te skep waarop diere se liggaamsgewigte en vaggewigte aangeteken kan word tydens skeer, gaan na Verslae > Produksie > Vesel Veldkaart (aantekenlys).
- Om wol- of sybokhaardata (vaggewigte, liggaamsgewigte, ens.) aan te teken (of verander/verwyder) en te verwerk vir prestasietoetsdoeleindes en/of na Stamboek of die LNR te stuur vir amptelike verwerking vir prestasietoetsdoeleindes, gaan na Produksie > Woldata vir Prestasietoetsing. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Let wel:**
 - Gewigte- en wol prestasiedata word uitsluitlik volgens lamseisoen ingevoer.
 - Maak seker die korrekte skeernommer (gewoonlik is dit 2de skeer) word gekies.
 - Die vaggewigte, liggaamsgewigte en, waar van toepassing, lineêre punte behoort op dieselfde datum geneem te word. Dit is egter nie altyd moontlik om alles op dieselfde dag te doen nie. Indien die diere se liggaamsgewigte en, indien van toepassing, liniêre punte wat geneem is tydens skeer reeds ingetrek of per hand opgeneem is in BenguFarm, sal die gewigte en liniêre punte outomaties op die skerm gelaai word, mits die weeg/punting datum ooreenstem met die Huidige Skeerdatum soos aan die bokant van die skerm gekies. Indien dit nie outomaties op die skerm gelaai word nie, klik Koppel Bestaande Data. Op die skerm wat oopmaak, kies die parameters hoe vir bestaande data gesoek moet word asook na watter datum die bestaande data verander moet word. Die verstekopsie is om bestaande data (gewigte en liniêre puntings) se datums na die bestaande skeerdatum te verander.
- **Bouwvorm- en/of wolpunte** (vir wolskape) asook **kondisiepunten** (slegs beskikbaar indien die ras as Merino opgestel is) en **graad simbole** (slegs beskikbaar indien die ras as Döhne Merino opgestel is) wat jy wil instuur vir prestasietoetsdoeleindes, kan aangeteken word by Produksie > Woldata vir Prestasietoetsing. Bouvorm-, wol- en kondisiepunten wat jy *nie* wil instuur vir prestasietoetsdoeleindes *nie*, kan aangeteken word by Produksie > Gewigte en Eienskappe nie aan 'n Toets gekoppel nie > Eienskappe. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- Om die woldata van 'n dier op die hoofskerm op te kyk, gaan op die Dier Uitleg na die Woltoets opkykskerm of op die Kudde Uitleg na die Wol afdeling.
- Om 'n verslag te skep van diere se vaggewigte en liggaamsgewigte, gaan na Verslae > Produksie > Vagtoets Kontrolelys. **Let wel:** Slegs die laaste aangetekende vag- en liggaamsgewigte sal ingesluit word in die verslag.
- Om 'n verslag te skep met die verwerkte wol-prestasiedata, gaan na Verslae > Produksie > Wol Prestasietoetse. Daar is 'n Vertoon Verslag opsie (om direk die verslag te skep) en 'n Vertoon Werksblad opsie. Ons beveel aan om eers die werksblad te vertoon, want op daardie skerm kan by Kies Kolomme om te Vertoon gekies word watter kolomme om in te sluit in die verslag en watter nie. Diere kan ook gekies word om aan 'n groep, bv. 'n uitskot- of verkoopgroep, te koppel.

33. Stuur wol/sybokhaar data na Woltoetsburo: (indien van toepassing)

- Om 'n lys met diere se ID Nommers, liggaamsgewigte en vaggewigte te skep om saam met die wol/bokhaar monsters na die Woltoetsburo te stuur vir ontleding, gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > Vagtoets Kontrolelys. **Let wel:** Slegs die laaste aangetekende vag- en liggaamsgewigte sal ingesluit word in die lys.

34. **Stuur prestasietoetsdata (gewigte en/of wol/sybokhaardata):** (Slegs van toepassing op kuddes wat lid is van SA Stamboek se Logix Kleinvee)

- Nadat die prestasietoetsgewigte en/of -veseldata aangeteken/opgeneem is in BenguFarm SHEEP & GOATS [Produksie > Gewigte vir Prestasietoetsing en/of Woldata vir Prestasietoetsing], moet die hierdie data na Stamboek gestuur word om die diere se prestasietoetsdata op te neem in die Logix databasis.
- **Let wel:**
 - **Merino telers** moet eers die betrokke diere se *spendata* direk vir SA Stamboek stuur om op te neem op Logix. Die wolmomsters moet dan saam met Vagtoets Kontrolelys (wat o.a. die vag- en liggaamgewigte data bevat) na die Woltoetsburo gestuur word (sien paragraaf 33 hierbo). Die Woltoetsburo sal, nadat die ontledings gedoen is, die resultate saam met die vag- en liggaamgewigte data vir SA Stamboek stuur.
 - **Döhne Merino telers** moet eers die betrokke diere se geboortedata na die Döhne Merino telersgenootskap stuur wat dit op hul beurt vir SA Stamboek stuur om op te neem op Logix. Die wolmomsters moet dan saam met Vagtoets Kontrolelys (wat o.a. die vag- en liggaamgewigte data bevat) na die Woltoetsburo gestuur word (sien paragraaf 33 hierbo). Die Woltoetsburo sal, nadat die ontledings gedoen is, die resultate saam met die vag- en liggaamgewigte data vir SA Stamboek stuur.
 - **Vleismerino en Angora telers** moet gewigte en wol/sybokhaar data na die betrokke telersgenootskap stuur, nie na Stamboek nie.
- **Om gewigte in elektroniese (csv) formaat te stuur na Stamboek** of die betrokke telersgenootskap (of dit te druk indien jy dit nie elektronies kan stuur nie), gaan na Produksie > Gewigte vir Prestasietoetsing. Kies die betrokke lamseisoen en gewig tipe en klik op Voeg By en/of Laai Almal in Lamseisoen By. **Alternatiewelik** gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > Stamboek/LNR > Gewigte. Kies die betrokke Gewigtipe en Lamseisoen of spesifieke diere. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Om bouvormpunte wat aangeteken is saam met gewigte (indien van toepassing) te stuur**, klik aan die onderkant van die Gewigte vir Prestasietoetsing skerm op "Skep Liniêre Punte Lêer" en stuur die lêer stuur aan die betrokke instansie.
- **Om wol- of sybokhaardata (insluitende bouvorm-, wol- en/of kondisiepunte waar van toepassing) in elektroniese (csv) formaat te stuur na Stamboek**, gaan na Produksie > Woldata vir Prestasietoetsing. Kies die betrokke lamseisoen en skeernommer en klik op Voeg Almal in Lamseisoen. **Alternatiewelik** gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > Stamboek/LNR > Woldata. Die maklikste is om die skeerdatum(s) in te vul waarvoor woldata gestuur moet word. **Let op dat ramme en ooie se woldata nie in een lêer gestuur kan word nie. Waar beide ramme en ooie diere se wolmates geneem is, skep aparte lêers vir die ramme en die ooie se woldata.** In plaas van skeerdatums, kan individuele diere ook gekies word. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig. **Let wel:** Om bouvorm-, wol- en/of kondisiepunte in te kan instuur vir Prestasietoetsdoeleindes moet dit aangeteken wees by Produksie > Woldata vir Prestasietoetsing.
- Kontroleer of daar enige **foute** is – sien die kolomme aan die linkerkant van die skerm. Om die beskrywing van 'n fout te vertoon, beweeg die rekenaar se wyser oor die kolomopskrif. BenguFarm SHEEP & GOATS sal jou NIE toelaat om prestasietoetsdata te stuur indien daar foute en/of onbrekende data is nie.
- Indien jy seker is dat alle data korrek en volledig is, klik op **Skep en Stuur Elektroniese Lêer van Data aan Diensverskaffer / Skep Elektroniese Lêer** (ikoon met rooi en blou pyltjies onderaan die skerm) om 'n elektroniese lêer van die gekose prestasietoets te skep en te stuur. Die e-pos sal dan gestuur word wanneer jy weer e-posse aflaai met jou e-pos program. Indien die Gebruik Logix Direk Lêer Oplaai Funksionaliteit (sien Opstellings > Kuddes > Diensverskaffers) of die Gebruik SMTP Direkte E-pos opsie (sien Opstellings > Kuddes > E-pos) gekies is, sal die elektroniese lêer direk (m.a.w. nie d.m.v. jou e-pos program nie) gestuur word na Logix of die betrokke telersgenootskap. Indien nie, sal BenguFarm SHEEP & GOATS die elektroniese lêer outomaties aan 'n e-pos boodskap heg en in jou verstek e-pos program (bv. Outlook) se "Outbox" plaas. Die e-pos sal dan gestuur word wanneer jy aanlyn is.
- Indien BenguFarm SHEEP & GOATS vir een of ander rede *nie* die elektroniese lêer outomaties kan stuur nie, sal 'n boodskap verskyn om jou hiervan te waarsku. Let op waar jy die lêer stoor wat aan die e-pos geheg moet word (bv. C:\BenguFarm\Sheep & Goats\Exports\Kudde of C:\Program Files\BenguelaSoft\BenguFarm\Electronic\Send). Volg die instuksies op die boodskap skerm vir hulp om self 'n nuwe e-pos boodskap met jou e-pos program (waarskynlik Outlook) te skep, die betrokke lêer aan die e-pos te heg en dit te stuur na edata@studbook.co.za (Stamboek) of die betrokke telersgenootskap, afhangende wie jou diensverskaffer is. **Nota:** Onthou waar jy die lêer gestoor het om aan te heg aan die e-pos. [Vir hulp om probleme met die versending van data op te los, kontak jou BenguFarm agent].

- Indien die data na SA Stamboek gestuur is, sal Logix, sodra die data ontvang is, outomaties 'n e-pos boodskap na jou terug as bevestiging van ontvangs. Indien jy nie so 'n e-pos ontvang nie, kontak asseblief SA Stamboek by telefoon nommer 051 410 0900 of stuur 'n e-pos na **help@logix.co.za**.
- Indien jy nie fasiliteite het om die data elektronies te kan stuur nie, kan jy dit druk en faks of per gewone pos stuur. Om prestasietoetsdata te druk, klik op Vertoon Drukstuk > Druk.
- **Om te kontroleer watter prestasietoetsdata reeds gestuur is**, gaan na Verslae > Administrasie > Log van Lêers en Verslae Gestuur.

35. Intrek van Diensverskaffer Berekende prestasietoetsdata (reproduksiewaardes, gewig- en/of wol- of sybokhaar resultate): (Slegs van toepassing op kuddes wat lid is van SA Stamboek se Logix Kleinvee)

- Sodra die betrokke gewig- en/of wol- of sybokhaar prestasietoetsdata opgeneem en verwerk is op Logix, stuur Logix weer outomaties 'n e-pos boodskap na jou as bevestiging van opname/verwerking.
- Aangeheg aan hierdie e-pos boodskap is 'n elektroniese lêer(s) (OPI, GRO en SHPWOOL) wat jy benodig om die diensverskaffer berekende prestasietoetsresultate in te trek in BenguFarm SHEEP & GOATS.
- **Nota:** Indien jy om een of ander rede nie die e-pos ontvang het nie, kan jy die betrokke elektroniese lêer bekom deur na die Logix webwerf (**www.logix.org.za**) te gaan en aan die linkerkant van die skerm te klik op Boodskappe. Die elektroniese lêers wat na jou gestuur is, word daar gestoor volgens die datum van opname/verwerking. Andersins kan jy in Logix gaan na Verslae > Produksie > Kleinvee > Uitset per Verwysingsnommer.
- **Om diensverskaffer berekende prestasietoetsdata in te trek** in BenguFarm-SHEEP & GOATS, is daar twee opsies:
 - **Opsie 1 – Logix Direk (aanbevole opsie):** ,
 - Gaan in BenguFarm SHEEP & GOATS na Data Stuur/Trek In > Logix Direk > Trek Reproduksie (OPI), Gewig (GRO) en Wolresultate In.
 - **Opsie 2:**
 - Stoor die betrokke elektroniese lêer(s) op 'n gepaste plek op jou rekenaar (bv. C:\BenguFarm\Sheep & Goats\Imports\Kudde). Dit kan in Outlook gedoen word deur te klik op File > Save Attachment of andersins deur regs te klik op die lêer en Save Target As te kies. Let op waar jy die lêer stoor. [**Let wel:** Moet NIE hierdie lêer in Excel oopmaak en stoor in xls of csv formaat NIE, aangesien dit sal veroorsaak dat jy dit nie sal kan intrek in BenguFarm SHEEP & GOATS nie en/of dat die datums foutief ingetrek word].
 - **Om die diensverskaffer berekende reproduksiewaardes** (byvoorbeeld ooiproduktiwiteitindeks) **in te trek**, gaan in BenguFarm SHEEP & GOATS na Data Stuur/Trek In > Trek In > Stamboek/LNR > Dier Reproduksiewaardes. Soek die betrokke elektroniese lêer (OPI) en klik op Trek In.
 - **Om die diensverskaffer berekende gewigresultate in te trek**, gaan in BenguFarm SHEEP & GOATS na Data Stuur/Trek In > Trek In > Stamboek/LNR > Diensverskaffer Berekende Gewigresultate. Soek die betrokke elektroniese lêer (GRO) en klik op Trek In.
 - **Om die diensverskaffer berekende wol- of sybokhaarresultate in te trek**, gaan in BenguFarm SHEEP & GOATS na Data Stuur/Trek In > Trek In > Stamboek/LNR > Diensverskaffer Berekende Wolresultate. Soek die betrokke elektroniese lêer (SHPWOOL) en klik op Trek In.- **Let wel:** Die gewigprestasietoetsindekse wat jy in BenguFarm SHEEP & GOATS verwerk het, word NIE oorskryf nie - dit word apart gestoor van die diensverskaffer (Logix) berekende indekse. By Opstellings > Kuddes > Ander kan jy stel of jy beide die diensverskaffer (Logix) berekende en en BenguFarm berekende prestasietoetsdata wil sien op die hoofskerm se Dier Uitleg > Prestasietoetsdata vertoon skerm. Kies (merk) dit, indien nie reeds gedoen nie. Op die hoofskerm se Dier Uitleg > Prestasietoetsresultate word die BenguFarm indekse in 'n aparte kolom (Diensverskaffer Bereken = NEE) vanaf die diensverskaffer (Logix) indekse (Diensverskaffer Bereken = JA) vertoon. Op die hoofskerm se Kudde Uitleg > Gewig Indekse word die BenguFarm verwerkte indekse in gewone en die diensverskaffer (Logix) indekse in vet ("bold") vertoon. By wolprestasie word verwerkings nie in BenguFarm SHEEP & GOATS gedoen nie en word slegs die diensverskaffer (Logix) resultate (gekorregeerde mates en indekse) gestoor.

36. Intrek van wol- of sybokhaar toetsresultate ontvang vanaf Woltoetsburo (WTB), OFDA, OVK of BKB: (indien van toepassing)

- **Om wol toetsresultate ontvang vanaf die WTB in te trek**, gaan in BenguFarm SHEEP & GOATS na Data Stuur/Trek In > Trek In > WTB Wolresultate. Voltooi die korrekte Skeernommer, Vorige Skeerdatum en Huidige Skeerdatum. Soek die betrokke elektroniese lêer waar dit gestoor is en klik op Trek In.

- **Let op:** Diere word in BenguFarm gesoek volgens die diere se Kuddekenmerk (KKM), Jaar en Volgnommer as aparte velde, NIE op die ID Nr veld nie en ook NIE op Rekenaar Nr nie.
- **Om wol toetsresultate ontvang vanaf 'n OFDA (Optical Fibre Diameter Analyser) in te trek,** gaan in BenguFarm SHEEP & GOATS na Data Stuur/Trek In > Trek In > OFDA Wolresultate. Voltooi die korrekte Skeernommer, Vorige Skeerdatum en Huidige Skeerdatum. Soek die betrokke elektroniese lêer waar dit gestoor is en klik op Trek In.
- **Om wol- of sybokhaarresultate ontvang vanaf OVK in te trek,** gaan in BenguFarm SHEEP & GOATS na Data Stuur/Trek In > Trek In > OVK Wolresultate. Voltooi die korrekte Skeernommer, Vorige Skeerdatum en Huidige Skeerdatum. Soek die betrokke elektroniese lêer waar dit gestoor is en klik op Trek In.
- **Om wol toetsresultate ontvang vanaf BKB in te trek,** moet die BKB wol toetsresultate Ecel lêer eers gestoor word in 'n CSV (comma separated values) format van binne Excel. Om hierdie csv format lêer in te trek in BenguFarm SHEEP & GOATS, gaan na Data Stuur/Trek In > Trek In > BKB Wolresultate. Voltooi die korrekte Skeernommer, Vorige Skeerdatum en Huidige Skeerdatum. Soek die betrokke csv lêer waar dit gestoor is en klik op Trek In.

37. Intrek van teelwaardes (met kudde- en rasgemiddeldes): (Slegs van toepassing op stoetkuddes wat lid is van SA Stamboek se Logix Kleinvee)

- Indien jy lid is van Stamboek Produksie-aantekening, moet jy verseker dat jou BenguFarm SHEEP & GOATS databasis opgedateer word met jou diere se nuutste teelwaardes elke keer wanneer 'n nuwe BLUP ontleding vir jou betrokke ras gedoen is. Om te kyk watter **ontledingsdatum** se teelwaardes jy in BenguFarm het, kies een van jou ooie en kyk op die Dier Uitleg van die hoofskerm bo-aan die Teelwaardes opkyk skerm by Analise Datum.
- **Wenk:** By Opstellings > Kuddes > Herinneraars > Herinner om Nuutste Teelwaardes af te Laai, kan gestel word dat BenguFarm jou met sekere tussenposes herinner om nuwe teelwaardes in te trek.
- **Om jou diere se nuutste teelwaardes asook jou kudde- en die ras se nuwe gemiddelde teelwaardes in BenguFarm SHEEP & GOATS in te trek,** is daar twee opsies:
 - **Opsie 1 – Logix Direk (aanbevole opsie):**
 - Gaan in BenguFarm SHEEP & GOATS na Data Stuur/Trek In > Logix Direk > Trek Vleis Teelwaardes In of Trek Wol Teelwaardes In, soos van toepassing. BenguFarm sal jou nou inlog op Logix, die nuutste teelwaardes vir die diere in die betrokke kudde soek, 'n lêer skep en dit in BenguFarm SHEEP & GOATS intrek sonder dat enige verdere aksie nodig is. Die nuutste teelwaardes (ingesluit die kudde- en rasgemiddeldes) en teelwaarde indekse word ingetrek.
 - **Let op:** Diere word in BenguFarm gesoek volgens die diere se Kuddekenmerk (KKM), Jaar en Volgnommer as aparte velde, NIE op die ID Nr veld nie en ook NIE op Rekenaar Nr nie. Om te kontroleer of hierdie velde voltooi en korrek is, gaan na Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg). By Kies Kolomme om te Vertoon, kies Kuddekenmerk, Jaar en Volgnommer en voltooi/verander waar nodig.
 - Indien jy 'n "time-out" boodskap van Logix kry, volg die instruksies op die skerm of Opsie 2 hieronder om die nuutste teelwaardes af te laai en in te trek.
 - **Opsie 2:**
 - Gaan in Logix na Teelwaardes > Plaassagteware Vleis vir vleisrasse of Plaassagteware Wol vir wolrasse.
 - U het nou die keuse om die data af te laai via een van twee formate, naamlik 'n csv of zip formaat lêer. Die zip formaat lêer is kleiner en sal dus vinniger aflaai. Klik regs op die lêerformaat van jou keuse en kies Save Target As. Beide die csv en zip formate kan direk ingetrek word met nuwe opgradering.
 - Stoor die betrokke elektroniese lêer (EBVSMEAT... of EBVSWOOL.....) op 'n gepaste plek op jou rekenaar (bv. C:\BenguFarm\Sheep & Goats\Imports\Kudde). Dit kan gedoen word deur regs te klik op die lêer en Save Target As te kies. Let asseblief op waar jy die lêer stoor.
 - Gaan in BenguFarm SHEEP & GOATS na Data Stuur/Trek In > Trek In > Stamboek/LNR > Teelwaardes, soek die betrokke elektroniese lêer (EBVSMEAT... of EBVSWOOL...), kies die kudde en klik op Trek In. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig. BenguFarm SHEEP & GOATS sal self identifiseer of dit 'n vleis of wolteelwaarde lêer is en dit dienoreenkomstig korrek intrek. Die nuutste teelwaardes, kudde- en rasgemiddeldes en teelwaarde indekse word ingetrek.
- **Om 'n verslag van teelwaardes te skep,** gaan na Verslae > Produksie > Teelwaardes.
- **Om 'n stamboom verslag (met teelwaardes) te skep,** gaan na Verslae > Dier, Stamboom en Nageslag > Stamboom.

- **Om die teelwaardes van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Teelwaardes- of die Teelwaardes Grafiek opkykskerm of op die Kudde Uitleg na die Teelwaardes afdeling.

38. Seleksie en Keuring/inspeksie:

Seleksie:

- **Om 'n verslag te skep van diere se prestasietoetsresultate** (gecorrigeerde gewigte, indekse, ens.), gaan na Verslae > Produksie > Prestasietoetsresultate.
- **Om 'n verslag te skep van ooie wat swak presteer ten opsigte van self-gekoose reproduksie en -dragtigheid minimum standaarde**, gaan na Verslae > Inspeksie en Seleksie > Reproduksie en Dragtigheid Seleksie. Waardes wat nie voldoen aan die minimum kriteria nie, word in die verslag in vet gedruk en omraam.
- **Om 'n verslag te skep van ooie wat swak presteer ten opsigte van self-gekoose reproduksie-, produksie- en teelwaardes minimum standaarde**, gaan na Verslae > Inspeksie en Seleksie > Teelkudde Seleksie. Waardes wat nie voldoen aan die minimum kriteria nie, word in die verslag in vet gedruk en omraam. Sien Bylaag F vir die interpretasie en gebruik van berekende waardes in BenguFarm. Let op dat teelwaardes slegs beskikbaar is vir geregistreerde diere.
- **Om 'n verslag te skep om ooie se produktiwiteit te vergelyk op grond van netto inkomste**, gaan na Verslae > Inspeksie en Seleksie > Ooi Produktiwiteit Seleksie. Die netto inkomste indeks wat in die verslag bereken word neem vrugbaarheid, fekunditeit, mortaliteite, totale speengewig van haar lammers asook (waar van toepassing) vaggewigte van die betrokke ooi in ag. **Let wel:** Ooie word binne groepe van aantal lammings vergelyk.
- **Om 'n nageslagopsomming van 'n ooi of ram te skep**, gaan na Verslae > Dier, Stamboom en Nageslag > Nageslagopsomming. [Tans nog nie beskikbaar nie].
- **Om sekere data van diere te verlig "highlight"** (bv. ooie met 'n gemiddelde interlamperiode van meer as 400 dae) **op die hoofskerm se Kudde Uitleg** asook om rangwaardes op te stel vir die gekose kriteria (die totale rangwaarde sal vertoon word onder die Algemeen afdeling in die Rang kolom), klik op Vertoon Opsies onderaan die hoofskerm se Kudde Uitleg en klik dan bo-aan die Vertoon Opsies skerm op die Stel Kuddeuitleg Verligting Op knoppie (knoppie met klein blokkies met verskillende kleure). Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig. Sien paragraaf 7 vir hoe om 'n verslag te skep met gekose kolomme van die hoofskerm se Kudde Uitleg.

Inspeksie/keuring: (nie van toepassing op kommersiële kuddes nie)

- **Om 'n lys van diere wat geïnspekteer/gekeur gaan word te skep** waarop die keuringsdata aangeteken kan word, gaan na Verslae > Inspeksie & Seleksie en kies die betrokke keuringsverslag(e) wat van toepassing is (Vleis Teelwaardes, Vleis Indeks, Wolrasse, Döhne Merino). Alle toepaslike diensverskaffer berekende prestasietoetsindekse, teelwaardes, ensovoorts wat op rekord is op BenguFarm SHEEP & GOATS, sal op die betrokke keuringsverslag gedruk word vir gebruik deur die keurder. **Let wel:** Vetgedrukte prestasie-indeks is indeks wat vanaf Logix ingetrek is. Indeks wat nie vetgedruk is nie, is in BenguFarm bereken.
- **Let wel:**
 - **Vleismerino, Döhne Merino en Angora telers** moet die inspeksiedata na die betrokke telersgenootskap stuur, nie na Stamboek nie.
 - **Döhne Merino telers:** Om die keuringsuitslae na die telersgenootskap te stuur, gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > Keuringsverslag: Döhne Merino. **Let wel:** die punte wat in hierdie verslag vertoon word, is daardie wat by skeer 1 aangeteken is. Waar geen skeer 1 rekord vir 'n dier beskikbaar is nie (m.a.w geen vaggewig EN geen liggaamsgewig EN geen graad), sal die inligting van skeer 2 in die verslag gegee word.
- **Om inspeksiedata in BenguFarm SHEEP & GOATS aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Ander Data > Inspeksies. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Om afgekeurde diere te skuif na 'n ander (bv. kommersiële) kudde**, sien paragraaf 41.
- **Om die inspeksiedata van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Algemeen opkykskerm en rol af tot by die inspeksiedata velde of gaan op die Kudde Uitleg na die Keuring afdeling of gaan op die Kudde Uitleg na die Inspeksie afdeling.
- **Om 'n verslag te skep van diere wat gekeur is**, gaan op die hoofskerm se Kudde Uitleg na die Keuring afdeling, kies die betrokke diere wat gekeur (of goedgekeur) is en klik Vertoon in My Verslae. Klik Verslag Kolomme (Uitleg), klik langs die Algemeen afdeling op die "+", gaan die Inspeksie subafdeling en kies die betrokke velde wat jy wil insluit in die verslag.

39. Verkope, vrektes en uitskotte:

- **Om 'n verslag te skep met die belangrikste inligting van 'n dier(e) op een verslag**, gaan na Verslae > Dier, Stamboom en Nageslag > Dieropsomming. Hierdie verslag kan gebruik word vir om na voornemende kopers te stuur vir bemarkingsdoeleindes.
- **Om 'n veilingskatalogus te skep** (wat ook gebruik kan word vir uit-die-hand verkope), gaan Verslae > Aankope, Veilings, Verkope, Vrektes en Uitskotte > Veilingskatalogus.
- **Om 'n Veeverwydering Sertifikaat, Dokument van Identifikasie en/of Gesondheidsverklaring te druk**, gaan na Verslae > Aankope, Veilings, Verkope, Vrektes en Uitskotte > Veeverwydering Sertifikaat, Dokument van Identifikasie en Gesondheidsverklaring.
- Wanneer diere verkoop word, vrek, gesteel is of vir ander redes uit die kudde is, moet dit in BenguFarm SHEEP & GOATS aangeteken word om sodoende jou kuddelys op datum te hou. **Let wel:** Moet NIE diere wat die kudde verlaat het (onaktiewe diere) se dierrekords verwyder uit BenguFarm-SHEEP & GOATS nie, aangesien hulle op een of ander manier verbind mag wees aan ander diere in die databasis. Indien 'n dier verwyder word is die verwante dier(e) se stamboom of nageslag nie meer volledig nie.
- **Om 'n lys te skep waarop diere se gewigte aangeteken kan word tydens verkoop**, gaan na Verslae > Produksie > Weeglys (aantekenlys).
- **Om 'n lys te skep waarop diere se verkoop-/dooddata aangeteken kan word**, gaan na Verslae > Dierlyste en Getalle > Kuddelys. Heel regs is kolomme om die datum en rede waarom diere uit die kudde is op aan te teken.
- **Om die verkoopinligting** (aan wie verkoop, verkoopdatum, rede vir verkoop, gewig, prys, ensovoorts) **van verkoopte diere of diere wat vir ander redes** (byvoorbeeld gevrek, gesteel, ensovoorts) **uit die kudde is aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Verskuiwings > Verkope, Vrektes en Uitskotte. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig. Die verskuiwingsdata kan na die RMIS-naspeurbaarheidstelsel gestuur word deur onderaan die skerm te klik op Skep RMIS Oordrag. Alternatiewelik kan dit gedoen word te gaan Data Stuur/Trek In > RMIS Naspeurbaarheid.
- **Let wel:**
 - Wanneer diere die kudde verlaat (verkoop, dood, gesteel, ens.), moet NIE die diere se status net onaktief maak NIE, aangesien daar agterna geen rekord gaan wees waarom of wanneer hulle die kudde verlaat het nie. Stoettelers sal dan ook nie oordragte en kansellaries kan instuur na hul diensverskaffer nie.
 - Wanneer diere die kudde verlaat het, word hulle NIE outomaties uit die kamp en/of groep(e) uitgehaal NIE. Indien jy wel die diere uit die kamp en/of groep(e) wil haal waarin hul was toe hulle die kudde verlaat het, kan dit gedoen word, maar dit is *nie* nodig nie, aangesien jy normaalweg net met die aktiewe diere in 'n kamp of groep werk.
 - Indien 'n teelram verkoop of dood is, onthou om die Teel/KI Ram merk te verwyder by die ram se rekord. [Diere > Voeg By en Verwyder Diere > Agemeen > Teel/KI Ram].
- **Indien die koper ook 'n BenguFarm gebruiker is, kan jy vir die koper die betrokke diere se data elektronies stuur wat hy dan in sy BenguFarm kan intrek.** Om hierdie elektroniese lêer met die data van die verkoopte diere te skep, gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > BenguFarm Dieroordraglêer. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig. **Let wel:** Die volgende data word *nie* ingesluit in die Dieroordraglêer nie:
 - Kampe en Groepe
 - Inentings, Dosering, Siekte Toetse, Siektes en Behandelingen
 - Prosedures
 - Aankope en Verkope
 - Fotos en Dokumente.
- Indien diere met 'n elektroniese nommer (EID skyfie) gemerk is, kan die EID verwyder word wanneer die dier verkoop word of doodgaan en weer gebruik word vir 'n ander dier. Indien verkope en vrektes direk in BenguFarm of op die APR500 / APR600 / AWR300 EID leser of op die BenguFarm MOBILE toepassing aangeteken word, word die betrokke EID Nommers outomaties verwyder wanneer die betrokke data ingetrek word. **Voordat EIDs hergebruik word, is dit krities belangrik dat die Vee Uit en Dateer Leser Data Op stap gedoen word** by Data Stuur/Trek In > Trek In > Agrident APR500/APR600/AWR300Leser om te verseker die EID word met hergebruik aan die *nuwe* dier se rekord gekoppel. **Om Elektroniese ID Nrs (EIDs) te verwyder/ontkoppel van diere wat verkoop of dood (d.w.s. onaktief) is**, sien paragraaf 58. **Om die EID Nommer van een dier aan 'n nuwe dier toe te ken**, sien paragraaf 59.
- **Om 'n verslag te skep van diere wat wat verkoop is of vir ander redes uit die kudde is**, gaan na Verslae > Aankope, Veilings, Verkope, Vrektes en Uitskotte > Verkope, Vrektes en Uitskotte.
- **Om 'n verslag te skep van die diere wat gedurende 'n sekere tydperk tot die kudde toegevoeg is** (lammers gebore, diere aangekoop, geskuif vanaf 'n ander kudde) **en die kudde verlaat het**

(verkoop, dood, geskuif na 'n ander kudde, ens.), gaan na Verslae > Dier Lyste en Getalle > Diergetalle Rekonsiliasie. **Let wel:**

- Vir hierdie verslag om die korrekte getalle te weerspieël en alle betrokke waardes te vertoon, is dit nodig dat alle toepaslike data soos diere gebore, aangekoop, geskuif vanaf 'n ander kudde, verkoop, dood en geskuif na 'n ander kudde aangeteken word met, waar van toepassing, die aankooopprys, verkoopprys en verlies.
- Om die begin- en eindtotale in die verslag te sien, moet die opsie "Tussen Twee Gestoorde Diergetalle Datums" gekies word.
- **Om die verkoopdata van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Algemeen opkykskerm en rol af tot by die verkoopdata velde of gaan op die Kudde Uitleg na die Verkope en Vrektes afdeling. **Wenk:** Onthou om die Onaktief filter aan te skakel om die dier te sien in die lys van diere.
- **Om 'n dier wat verkeerdlik as verkoop of dood aangeteken is, weer te herstel**, gaan na Diere > Voeg By en Verander Diere (Enkel Dier Uitleg). Skakel die Onaktiewe filter aan en kies die betrokke dier. Op die Algemene Data skerm, verander die Status na Aktief. Op die Diverse Data skerm, verwyder die Gekanselleer rekord en Stoor. Op dieselfde skerm, klik op Verander Gedetailleerde Oordrag / Kansellasiere Rekord. Die Verkope, Vrektes en Uitskotte skerm sal nou oopmaak en die betrokke dier se rekord sal outomaties gelaai word. Kies die rekord en klik Verwyder en Stoor. **Wenk:** Indien dit 'n registreerde dier is, onthou om by jou diensverskaffer (bv. SA Stamboek) aan te vra dat die dier heringestel word.
- **Wenk: Om 'n verslag te skep van alle aktiwiteite aangeteken in BenguFarm gedurende 'n gekose tydperk**, gaan na Verslae > Administrasie > Log van Aktiwiteite Aangeteken.

40. **Stuur oordragte en kansellasiere:** (Slegs van toepassing op kuddes wat lid is van SA Stamboek se Logix Kleinvee)

- Nadat die verkope en/of vrektes in BenguFarm SHEEP & GOATS aangeteken is (Verskuiwings > Verkope, Vrektes en Uitskotte), moet hierdie data na SA Stamboek gestuur word om die diere oor te dra op die nuwe eienaar se naam en/of hulle af te haal van jou kudde se inventaris op Logix. **Let wel:** Om 'n oordrag na Logix te stuur, moet die koper gekies word uit die BenguFarm Kontakte lys en moet die kontak, behalwe vir die Besigheid naam, ook die Stamboek IID Nommer OF 'n adres in hê om te verseker dat die dier na die korrekte nuwe eienaar oorgedra word.
- **Let wel: Fleismerino, Döhne Merino en Angora telers** moet oordragte en kansellasiere na die betrokke telersgenootskap stuur, nie na Stamboek nie.
- **Om oordrag- en/of kansellasierekenningsgewings elektronies te stuur na SA Stamboek** of die betrokke telersgenootskap (of dit te druk indien jy dit nie elektronies kan stuur nie) direk van die Verkope, Vrektes en Uitskotte skerm, klik links onderaan die skerm op Skep en Stuur Elektroniese Lêer van Data aan Diensverskaffer ikoon. Indien die rekords nie reeds op die skerm is nie, klik eers op Laai Bestaande Rekords en kies die rekords wat gestuur moet word. **Alternatiewelik** gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > Stamboek/LNR > Oordragte en Kansellasiere. Klik op Lys Oordragte en Kansellasiere Wat Nog Nie Gestuur Is Nie. Indien jy reeds die betrokke oordragte en/of kansellasiere gestuur het of dit gedruk het en dit vir watter rede ook al weer wil stuur, klik op Kies Diere. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- Kontroleer of die **Opsies** korrek is vir al die betrokke diere. Kontroleer ook of daar enige **Foute** is. Om die beskrywing van 'n fout te vertoon, gaan met die rekenaar se wyser oor die kolomopskrif. Indien wel, maak 'n nota van die betrokke dier(e) en die probleem. Om dit reg te stel, klik op die drie kolletjies in die "\$" kolom. **Let wel:** Indien diere verkoop is en die Verkoop (Oordrag) veld gemerk is, moet die koper se adres en/of Stamboek IID Nommer (bv. 0678678MER) ingevul word op die koper se kontak. Om dit in te vul of verander, klik op die drie kolletjies in die Kontakte kolom.
- Indien jy seker is dat alle data korrek en volledig is, klik op **Skep en Stuur Elektroniese Lêer van Data aan Diensverskaffer / Skep Elektroniese Lêer** (ikoon met rooi en blou pyltjies onderaan die skerm) om 'n elektroniese lêer(s) van die gekose oordragte en/of kansellasiere te skep en te stuur. Indien die Gebruik Logix Direk Lêer Oplaai Funksionaliteit (sien Opstellings > Kuddes > Diensverskaffers) of die Gebruik SMTP Direkte E-pos opsie (sien Opstellings > Kuddes > E-pos) gekies is, sal die elektroniese lêer direk (m.a.w. nie d.m.v. jou e-pos program nie) gestuur word na Logix of die betrokke telersgenootskap. Indien nie, sal BenguFarm SHEEP & GOATS die elektroniese lêer outomaties aan 'n e-pos boodskap heg en in jou verstek e-pos program (bv. Outlook) se "Outbox" plaas. Die e-pos sal dan gestuur word wanneer jy aan-lyn is.
- Indien BenguFarm SHEEP & GOATS vir een of ander rede *nie* die elektroniese lêer outomaties kan stuur nie, sal 'n boodskap verskyn om jou hiervan te waarsku. Let op waar jy die lêer stoor wat aan die e-pos geheg moet word (bv. C:\BenguFarm\Sheep & Goats\Exports\Kudde of C:\Program Files\BenguFarm\BenguFarm\Electronic\Send). Volg die instruksies op die waarskuwingboodskap skerm vir hulp om self 'n

nuwe e-pos boodskap met jou e-pos program (bv. Outlook) te skep, die betrokke lêer(s) aan die e-pos te heg en dit te stuur na edata@studbook.co.za (Stamboek) of die betrokke telersgenootskap, afhangende wie jou diensverskaffer is. **Nota:** Onthou waar jy die lêer gestoor het om aan te heg aan die e-pos. [Vir hulp om probleme met die versending van data op te los, kontak jou BenguFarm agent]. **LET WEL:** Oordragte en kansellasies word in twee aparte lêers gestoor. Onthou om albei te stuur.

- Indien die data na SA Stamboek gestuur is, sal Logix, sodra die data ontvang is, outomaties 'n e-pos boodskap na jou terug as bevestiging van ontvangs. Indien jy nie so 'n e-pos ontvang nie, kontak asseblief SA Stamboek by telefoonnommer 051 410 0900 of stuur 'n e-pos na help@logix.co.za.
- Indien jy nie fasiliteite het om die data elektronies te kan stuur nie, kan jy dit druk en faks of per gewone pos stuur. Om die kansellasies te druk, klik op Vertoon Kansellasies Drukstuk > Druk. Om oordragte te druk, klik op Vertoon Oordragte Drukstuk > Druk.
- **Om te kontroleer watter kansellasies en oordragte reeds gestuur is**, gaan na Verslae > Administrasie > Log van Lêers en Verslae.

41. Verskuif diere na 'n ander kudde:

- **Om 'n nuwe kudde te skep**, sien paragraaf 9.
- Hoe jy die diere in BenguFarm van een kudde na 'n ander kudde (byvoorbeeld van 'n stoet- na 'n kommersiële kudde) skuif, hang daarvan af of die twee kuddes op een databasis of op verskillende databasisse is. **Wenk:** Om te kyk of die onderskeie kuddes op dieselfde databasis is, gaan na Lêer > Verander Aktiewe Kudde Na > Lys Alle en Selekteer.
- **Indien die twee kuddes op dieselfde databasis is**, kan jy die diere bloot skuif van die een kudde na die ander. Gaan in die kudde waaruit jy die diere wil skuif na Verskuiwings > Verskuif Diere na Ander Kudde. Merk die betrokke diere in die "K" kolom en kies dan bo-aan die skerm die kudde waarheen die diere geskuif moet word, vul die datum in, kies die rede, verander, indien van toepassing, die Registreerd (R)/Kommersiële (K) asook die Afdeling en Stoor. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig. **Let wel:** Onthou om, waar van toepassing, die betrokke diere se kamp en/of bestuursgroep te verander. **Wenk:** Indien 'n geregistreerde dier gekanselleer en na die kommersiële kudde geskuif moet word, teken eers die kansellasie aan by Verskuiwings > Verkope, Vrektes en Uitskotte, maar moet *nie* die status verander na (die verstek) Onaktief *nie*, m.a.w. hou die status Aktief. Stuur die kansellasie na die diensverskaffer (bv. Stamboek). Skuif dan die (aktiewe) dier na die kommersiële kudde.
- **Om 'n verslag te skep van diere se verskuiwings tussen kuddes op dieselfde databasis**, gaan na Verslae > Kampe en Kuddes > Kudde Verskuiwings.
- **Om die kuddeverskuiwings data van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Algemeen opkykskerm en rol af tot by die Kudde inligting.
- **Om 'n verslag te skep van die diere wat gedurende 'n sekere tydperk tot die kudde toegevoeg is** (diere gebore, aangekoop, geskuif vanaf 'n ander kudde) **en die kudde verlaat het** (verkoop, dood, geskuif na 'n ander kudde), gaan na Verslae > Dier Lyste en Getalle > Diergetalle Rekonsiliasie. **Let wel:**
 - Vir hierdie verslag om die korrekte getalle te weerspieël en alle betrokke waardes te vertoon, is dit nodig dat alle toepaslike data soos diere gebore, aangekoop, geskuif vanaf 'n ander kudde, verkoop, dood en geskuif na 'n ander kudde aangeteken word met, waar van toepassing, die aankooopprys, verkoopprys en verlies.
 - Om die begin- en eindtotale in die verslag te sien, moet die opsie "Tussen Twee Gestoorde Diergetalle Datums" gekies word.
- **Indien die twee kuddes op 'n aparte databasisse is**, moet jy die diere oordra d.m.v. 'n Dieroordraglêer. Gaan in die kudde waaruit jy die diere wil skuif na Data Stuur/Trek In > Stuur > BenguFarm Dieroordraglêer, kies die betrokke diere, kies die oordrag opsies en skep die Dieroordraglêer. Let op waar die lêer gestoor word. Om die Dieroordraglêer in die ander kudde (op 'n ander databasis) in te trek, gaan in die kudde waarheen jy die diere wil skuif na Data Stuur/Trek In > Trek In > Databasis > BenguFarm Dieroordraglêer. Soek die lêer waar dit gestoor is en klik op **Trek In**. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.

Wenk: Om diere tussen kampe of ander groepe te skuif, gaan na Verskuiwings > Verskuif Diere na 'n ander Kamp of Groep. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.

42. Opgradeer die program:

- Dit is, vir verskeie redes, belangrik om altyd jou BenguFarm program te opdateer na die nuutste weergawe (die weergawe datum verskyn bo-aan die hoofskerm, bv. "BenguFarm (TM) [SHEEP & GOATS] v19 Augustus 2026). Wanneer daar 'n nuwe weergawe beskikbaar is, word gebruikers per e-pos in kennis gestel dat 'n nuwe opgradering beskikbaar is op die webwerf www.bengufarm.co.za.

- Daar is **drie wyses wat gebruik kan word om jou BenguFarm program via die internet te opgradeer** na die nuutste weergawe:
 - As jy aan-lyn is en die outomatiese opgradering opsie (Opstellings > Kuddes > Herinneraars > Kyk Outomaties vir Nuutste BenguFarm Opgradering) gekies is, sal BenguFarm jou herinner wanneer 'n nuwe opgradering beskikbaar is. Volg die instruksies om die program te opgradeer.
 - Om bogenoemde proses self te begin, gaan in BenguFarm na Lêer > Opgradeer vanaf Web en volg die instruksies.
 - Maak jou BenguFarm **toe**, gaan na die webwerf www.bengufarm.co.za > Downloads > Updates, laai die opgradering lêer af en installeer. Die instruksies hoe om dit te doen, is op die webblad.
 - Indien Windows die opsie "Discard" of "Keep" gee wanneer jy die opdateringslêer begin aflaai, kies "Keep" en dan "Keep Anyway". As jou rekenaar jou steeds nie toelaat om die lêer af te laai nie, deaktiveer jou rekenaar se antivirus tydelik en probeer weer. Sodra die aflaai voltooi is, moet die selfonttrekkende zip-lêer uitgevoer word. Kies "Run" in die dialoog "Download Complete". (Die aflaai voltooi dialoog word deur die webblaaier vertoon sodra die lêer aflaai voltooi is). Windows kan moontlik 'n sekuriteitswaarskuwing gee en die gebruiker vra of die lêer "Run" opdrag uitgevoer moet word of nie. Kies "More Info" en/of "Run" / "Run Anyway" om die opdateringlêer te laat loop.
 - **As jy opgedateer het vanaf 'n weergawe van BenguFarm voor die huidige generasie wat Microsoft SQL Server vir sy databasis(se) gebruik**, sal die opdateringsprogram opspoor of Microsoft SQL Server teenwoordig is of nie. Indien nie, sal jy 'n skerm sien waar jy moet kies watter tipe SQL Server jy wil installeer. Vir rekenaars met 8 GB en minder RAM word dit aanbeveel om SQL Server LocalDB te gebruik. Kliënte wat virtuele Windows op hul Apple Mac gebruik, MOET SQL Server LocalDB installeer. As jy 'n Windows-rekenaar met meer as 8 GB RAM het, word dit aanbeveel om 'n SQL Server-instansie te installeer. Kies die SQL Server-tipe en klik op installeer. Volg die instruksies en/of aanwysings op die skerm. As jy in 'n kantoor werk met BenguFarm-databasis(se) wat op 'n netwerk gedeel word, sal SQL Server op die bediener geïnstalleer moet word en nie op jou rekenaar nie. In so 'n geval, moenie SQL Server installeer nie en kontak jou BenguFarm-agent vir hulp.

Sodra SQL Server en die BenguFarm-opdatering geïnstalleer is, sal die vorige weergawe van die BenguFarm Microsoft Access-databasis(se) na Microsoft SQL Server omgeskakel moet word. Die opdateringsprogram sal die BenguFarm-databasis-omskakelingsprogram oopmaak. Dit sal probeer om SQL Server te konfigureer, die bestaande databasis(se) te analiseer en jou te vra om die omskakeling te begin. Kies om die omskakeling te begin.

As jy nie 'n boodskap kry om te bevestig of jy die omskakeling wil begin nie, is dit 'n aanduiding dat die program nie SQL Server outomaties opgetel het nie. In so 'n geval, spesifiseer die korrekte SQL Server-konfigurasie bo-aan die skerm. Klik op 'Toets Verbinding' om te verifieer dat die SQL Server-konfigurasie korrek is. Jy behoort 'n boodskap 'Verbinding Slaag' te kry na sukses. As die verbinding slaag, klik op 'Analiseer', kies die databasis(se) wat omgeskakel moet word en klik op 'Begin Omskakeling'.

Sodra dit klaar is, behoort daar 'n boodskap langs elke databasis te wees dat dit na MSSQL omgeskakel is.

Die databasis(se) moet suksesvol na MSSQL omgeskakel word vir die nuwe weergawe van BenguFarm om te werk. Dit is dus baie belangrik om asseblief jou BenguFarm-agent te kontak indien jy enige probleme ondervind om die ou formaat BenguFarm-databasis(se) na MSSQL om te skakel.

- Wanneer die opgradering proses voltooi is, maak BenguFarm oop en kyk of die nuutste weergawe datum bo-aan die hoofskerm staan, byvoorbeeld "BenguFarm (TM) [SHEEP & GOATS] **v19 Augustus 2026**."
- **Wenk:** Om te sien wat bygevoeg en verander is in BenguFarm, gaan na www.bengufarm.co.za > Downloads > Newsletter. Kies die nuutste nuusbrieff en gaan na die Wat is Nuut afdeling.

43. Hernu die program se registrasie:

Jou BenguFarm program sal jou jaarliks ongeveer 'n maand voordat die program se registrasie gaan verval, waarsku. BenguelaSoft BK stuur ongeveer 'n maand voordat jou BenguFarm SHEEP & GOATS se lisensie verval aan jou 'n faktuur per e-pos vir die verskuldigde lisensiefooi. Indien jy om een of ander rede nie 'n faktuur ontvang het nie, kyk asseblief in jou "Junk Mail folder" en indien dit ook nie daar is nie, kontak asseblief vir Philna Moulich by 051 4100 910 of stuur vir haar 'n e-pos na registration@benguelasoft.co.za.

Om jou BenguFarm te herregistreer, volg die volgende instruksies:

- Sodra jy die lisensiefooi betaal het, stuur asseblief die bewys van betaling aan Tim Pauw by accounts@benguelasoft.co.za.
- Vir die outomatiese herregistrasie funksie in BenguFarm om te werk, moet die volgende in plek wees:
 - Jou rekenaar moet aanlyn wees op die internet wanneer jy BenguFarm oopmaak;
 - Jou BenguFarm SHEEP & GOATS module se lisensiefooi moet opbetaald wees;
 - Die lisensiefooi betaling moet reeds aangeteken wees op die BenguFarm kliëntedatabasis (laat asseblief vyf werksdae na betaling toe hiervoor); en
 - Jou BenguFarm rekeningnommer (BPU....) moet aangeteken wees in jou BenguFarm. (Indien jou rekening nommer aangeteken is, sal dit langs jou rekening naam bo-aan die hoofskerm verskyn).
 - Die betrokke BenguFarm databasis se Rekenaar Identifikasie Kode (bo-aan die registrasieskerm) moet reeds op die BenguFarm kliëntedatabasis geregistreer wees.
- Indien bogenoemde alles in plek is en jou BenguFarm se registrasie reeds verval het of binnekort gaan verval, sal jou BenguFarm, wanneer jy dit oopmaak, aan die BenguFarm kliëntedatabasis op die Internet koppel en outomaties jou BenguFarm registrasie hernu. 'n Boodskap "Herregistrasie suksesvol. U het toegang tot [datum]" sal op die skerm verskyn. In sulke gevalle is dit is dus nie nodig om die nuwe registrasiekodes met die hand op die registrasieskerm in te vul nie.
- Ongeag die outomatiese herregistrasie opsie, sal BenguelaSoft in elk geval binne vyf werksdae vanaf datum van ontvangs van betaling vir jou 'n e-pos stuur met die registrasie- en toegangskodes vir die Rekenaar Identifikasie Kodes (RIKs) wat ons vir jou op rekord het (verwys onderstaande nota). Indien die outomatiese herregistrasie onsuksesvol was, gaan na Opsies > Registrasie en tik op die registrasieskerm dié registrasie- en toegangskode in wat ooreenstem met die betrokke RIK en klik op Registreer/Herregistreer.
- **Indien die outomatiese herregistrasie onsuksesvol was, en die RIK nie in die e-pos ingesluit is nie**, kontak asseblief vir Philna Moulich by 051 4100 910 of stuur vir haar 'n e-pos na registration@benguelasoft.co.za terwyl jy op die registrasieskerm is en verskaf aan haar jou BenguFarm rekeningnaam, rekeningnommer (wat begin met BPU) en die RIK waarvoor jy 'n nuwe registrasiekode benodig. Sy sal dan vir jou 'n registrasiekode en toegangskode gee wat jy op die registrasieskerm moet invul. Klik dan op Registreer/Herregistreer.

Let wel:

- Maak asseblief seker dat ons jou korrekte e-pos, selfoonnommer en ander kontakbesonderhede op rekord het. Indien jy aan-lyn is op die Internet, kan jy jou rekeningbesonderhede kontroleer en, indien nodig, verander deur in BenguFarm te gaan na Opsies > Besigtig/Opdateer my Rekeningbesonderhede. Andersins, kontak asseblief Philna Moulich.
- Elke databasis in BenguFarm het 'n ander RIK. Die RIKs van elke rekenaar waarop BenguFarm geïnstalleer is, is ook verskillend. Jy moet dus die RIKs van al die databasisse op al die rekenaars waarop BenguFarm geïnstalleer is verskaf en vir elk 'n registrasiekode en toegangskode kry. Om die RIKs van die ander databasisse te kry, verander die aktiewe kudde na die betrokke databasis (Lêer > Verander Aktiewe Kudde na) en gaan dan weer na "Opsies > Registrasie". Doen dieselfde vir elke rekenaar waarop BenguFarm geïnstalleer is.

AFDELING C – ADDISIONELE EN GEVORDERDE FUNKSIES:

Lêer

44. Herbereken opsommende data:

- Om opsommende data te herbereken, gaan na Lêer > Ondersteuning > Herbereken Opsommende Data.

45. Herbereken verwagte Lamdatums:

- Verwagte lamdatums moet herbereken word indien die Jongste Ouderdom by 1ste Dekking, Rusperiode van Lamming tot Dekking of Minimum-, Normale- of Maksimum Periode Dragtig opstellings [Opstellings > Kuddes > Dekking, Dragtigheid en Lamming] vir die betrokke kudde verander is.
- Om verwagte lamdatums te herbereken, gaan na Lêer > Ondersteuning > Herbereken Lamdatums.

46. Herbereken outomatiese dagboekinskrywings:

- Om outomatiese dagboekinskrywings te herbereken, gaan na Lêer > Ondersteuning > Herbereken Outomatiese Dagboekinskrywing.

47. Herbereken inteelpersentasies:

- Om inteelpersentasies te herbereken, gaan na Lêer > Ondersteuning > Herbereken Inteelpersentasies.

48. Soek duplikaat diere:

- BenguFarm sal normaalweg nie toelaat dat duplikaat dierrekords (diere met dieselfde ID Nr) geskep word nie, maar wanneer 'n dierrekord eers met die hand geskep is óf ingetrek is deur middel van een of ander lêer en dan ook ingetrek word vanaf 'n ander lêer is dit in sekere omstandighede moontlik dat duplikaat rekords wel kan ontstaan. 'n Voorbeeld is wanneer data eers vanaf 'n ander sagteware pakket, soos Stoetmeester, ingetrek is in BenguFarm en daarna ook vanaf 'n Logix lêer ingetrek is. Vir diere wat in Stoetmeester nie rekenaarnommers gehad het nie óf waar die rekenaarnommer foutief was, sal duplikaat rekords dan geskep word.
- **Om diere met dieselfde visuele- of Elektroniese ID Nr (EID) of rekenaarnommer te soek**, gaan na Lêer > Ondersteuning > Soek Duplikaat Diere. **Let wel:** Diere met duplikaat nommers word oor alle kuddes in die betrokke databasis gesoek. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- Indien daar diere in *dieselfde kudde* is met dieselfde ID Nommer, kan dit lei tot verskeie probleme. Indien daar werklik twee diere is met dieselfde ID Nommer (bv. een aangekoop en een self geteel), voeg 'n letter by agteraan die nommer om die diere se nommers uniek te maak, bv. 190022A en 190022B.
- **Om 'n verslag te skep van duplikaat diere**, klik op Vertoon Verslag.
- **Om die belangrikste data** (algemene dierdata, stamboomdata, nageslagdata, gewigte, ens.) **van duplikaat dierrekords te konsolideer in een dierrekord** (d.w.s. kopiëer van die dierrekord wat verwyder gaan word na die een wat behou moet word) **en dan die ander dierrekord te verwyder**, gebruik die **Hulp** funksie vir stap-vir-stap instruksies.

49. Verander ID Nommers en/of -name:

- **Let wel:** Dit word sterk aanbeveel dat 'n rugsteun gemaak word van die betrokke databasis voordat hierdie funksie gebruik word.
- Gaan na Opstellings > Kuddes > ID Metodes en Nommering en maak seker die Verstek ID Formaat is korrek opgestel vir diererekords wat in die toekoms geskep gaan word. Sien paragraaf 8.1, ID Metodes en -Nommering.
- Gaan na Diere > Verander Diere (tabel uitleg). By Kies Velde om te Vertoon, kies die velde KKM, Jaar, Volgnommer en, indien van toepassing, Voorvoegsel (Kuddenaam). Maak seker hierdie velde is, waar van toepassing, ingevul en korrek by ALLE aktiewe diere in die betrokke kudde, aangesien hierdie drie velde gebruik sal word om die ID Nrs te herskep volgens die Verstek ID Formaat opstelling. Indien enige iets bygevoeg of verander is, klik Stoor.
- Om diere se ID Nommers en/of -name te verander in BenguFarm SHEEP & GOATS, gaan na Lêer > Ondersteuning > Verander ID Nommers en/of Name. Kies die toepaslike opsie en kies of die veranderings slegs vir sekere diere [Verander vir Seleksie van Diere] of vir alle diere [Verander vir Alle Kwalifiserende Diere] gedoen moet word.

50. Administratiewe funksies:

- BenguFarm beskik oor verskeie administratiewe funksies om data reg te stel of te verander (bv. om duplikaat diere te vind en te verwyder nadat Stoetmeester en Logix/Intergis data ingetrek is), ramme se

nageslag wat in ander kuddes gebore is te verwyder, ens.) wanneer nodig. Jou BenguFarm agent sal jou na hierdie funksies verwys wanneer nodig en aan jou die wagwoord verskaf om toegang te kry tot hierdie funksies. **Let wel:** Dit word sterk aanbeveel dat 'n rugsteun gemaak word van die betrokke databasis voordat enige administratiewe funksie gebruik word.

51. Foutopsporing en probleemoplossing:

- Indien jy 'n foutboodskap (bv. "An unhandled exception has occurred...") in BenguFarm SHEEP & GOATS kry, sal die volgende stappe dit in die meeste gevalle oplos:
 - Gaan na Lêer > Ondersteuning > Toets Datastrukture en DBNul waardes.
 - Gaan na Lêer > Ondersteuning > Kompakteer en Herstel Databasis.
 - Gaan na Lêer > Ondersteuning > Herbereken Opsommende Data. Kies die opsie Alle Diere sonder Opsommende Inligting en klik Bereken.
 - Gaan na Opstellings > Kuddes > Algemeen en maak seker alle toepaslike opstellings is gedoen en is korrek.
 - Maak BenguFarm toe en weer oop.
- Indien bogenoemde stappe nie die probleem oplos nie, gaan in BenguFarm na Lêer > Opgradeer vanaf Web OF maak BenguFarm toe en gaan met jou Internet leser na www.bengufarm.co.za > Downloads > Updates. Laai die nuutste opgradering af, installeer dit en maak BenguFarm weer oop.
- Indien dit steeds nie die probleem oplos nie, kontak jou BenguFarm agent vir hulp.

Diere

52. Notas:

- **Om 'n algemene nota** (bv. "Halfsuster van duurste ram op Nasionale Veiling 2012") **by 'n dier aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Diere > Voeg by & Verander Diere (Enkel Dier Uitleg) > Diverse Data > Notas of by Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg) > Notas. Notas **kan ook op die Dier Uitleg van die hoofskerm op die Notas opkykskerm aangeteken word**. Dit is die enigste opkykskerm waar data ingevoer en gestoor kan word. (Klik op die "stiffy" skyf ikoon om die nuwe nota te stoor).
- Notas kan slegs ingesluit word in My Verslae deur te gaan na Verslae > My Verslae > Dierdata. Klik op Verslag Kolomme (Uitleg) en kies dan Algemeen > Notas.
- **Om 'n nota wat betrekking het op die kudde as geheel aan te teken**, gaan na Ander Data > Kudde Notas. Kudde notas kan op die Dier Uitleg van die hoofskerm op die Kudde Notas opkykskerm opgekyk word.

53. Voorkoms Opmerkings:

- **Om voorkoms opmerkings** (bv. Hare in Vag) **by 'n dier aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Diere > Voeg by & Verander Diere (Enkel Dier Uitleg) > Algemeen > Voorkoms Opmerkings of by Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg) > Voorkoms Opmerkings. Soek die opmerking(s) onder die betrokke afdeling en merk dit (byvoorbeeld onder die afdeling Vel en Wol/Haarkleed > Hare in Vag). **Voorkoms Opmerkings kan ook op die Dier Uitleg van die hoofskerm se Notas opkykskerm onder die Voorkoms Opmerkings hofie aangeteken en gestoor word.**
- Voorkoms Opmerkings kan slegs insluit word in die My Dierdata Verslae deur te gaan na Verslae > My Verslae > Dierdata. Klik op Verslag Kolomme (Uitleg) en kies dan Algemeen > Voorkoms Opmerkings.

54. Familielyne:

- **Die doel met die aantekens van familielyne** is om aan te dui dat 'n dier geteel is uit 'n spesifieke familie. Rekord kan gehou word van óf moederlyne óf vaderlyne.
- **Om op stel of die program rekord moet hou van moederlyne óf vaderlyne**, gaan na Opstellings > Kuddes > Dekkings, Dragtighede en Lamming en kies Teel Moederlyne óf Teel Vaderlyne en, indien van toepassing, Forseer Geselekteerde Lyn. Indien Teel Moederlyne gekies is, sal 'n lam die familielyn van die moeder kry. Indien die moeder nie 'n familielyn het nie, kry die lam die familielyn van die vader. Vaderlyne net andersom. Indien Forseer Geselekteerde Lyn gekies is en byvoorbeeld Teel Moederlyn opgestel is en die moeder het nie 'n familielyn nie, sal die vader se familielyn NIE gebruik word NIE.
- **Die familielyn kan aangeteken word vir 'n dier** op die Lammingskerm, Voeg by en Verander Diere skerm asook die Verander Diere skerm.
- **Op die lamming skerm sal 'n lam outomaties gekoppel word** aan die moeder se familielyn, mits die moeder se familielyn aangeteken is, of aan die vader se familielyn, mits die vader se familielyn aangeteken is.
- **Om 'n dier se familielyn op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na Geboorte > Familielyn en op die Kudde Uitleg na die Geboorte afdeling.

- **Diere van 'n spesifieke familielyn kan gekies word** deur middel van die Kies Diere skerm > Kies Diere per Groep(e) / Filter(s) > Familielyn.
- **Die familielyn kan slegs ingesluit word in die My Verslae** deur te gaan na Verslae > My Verslae > Dierdata. Kliek op Verslag Kolomme (Uitleg) en kies dan Geboorte > Familielyn.

55. DNA geverifiëerde ouerskappe:

Sien paragraaf 29 hoe om diere se DNA geverifiëerde ouerskappe in BenguFarm te gesertifiseer.

56. Soek diere:

- **Om 'n diere te soek op ID Nommer of 'n ander nommer** (bv. mikroskyfie/elektroniese nommer, rekenaarnommer, DNA nommer, genomiese nommer, ens.) of gedeelte van 'n nommer in BenguFarm SHEEP & GOATS, gaan na Diere > Soek Diere. Hierdie funksie is veral handig om te sien wat die oorplaatjie nommer was wanneer 'n diere se visuele oorplaatjie verloor het.

57. Verwyder Elektroniese ID Nrs (EIDs) van onaktiewe diere:

- **Om Elektroniese ID Nrs (EIDs) te verwyder/ontkoppel van diere wat verkoop of dood (d.w.s. onaktief)** is in BenguFarm SHEEP & GOATS, gaan na Diere > Verwyder Elektroniese ID Nrs (EIDs) van Onaktiewe Diere. **Let wel:** Voordat jy hierdie funksie uitvoer, maak eers verseker dat die status van die diere wat verkoop/dood is, onaktief is.

58. Ken 'n Elektroniese ID Nr (EID) aan 'n ander diere toe:

- **Om die nommer van 'n mikroskyfie (EID) wat op een diere was aan 'n nuwe diere toe te ken** in BenguFarm SHEEP & GOATS, gaan na Diere > Ken Mikroskyfie (EID) aan Ander Diere Toe.
- Kies die betrokke diere en tik die Elektroniese ID Nr (EID) in wat aan die diere toegeken moet word. Die diere wat tans hierdie Elektroniese ID Nr het, sal onder gelys word en die Elektroniese ID Nr (EID) sal outomaties uitgevee word by daardie diere, m.a.w. nadat die betrokke Elektroniese ID Nr (EID) by die nuwe diere ingevul en gestoor is, sal die Elektroniese ID Nr (EID) veld by die vorige diere wat dit gehad het, blanko wees. Indien nodig, kan hier 'n ander Elektroniese ID Nr (EID) vir hierdie diere ingelees word, maar dis egter onwaarskynlik, aangesien 'n hertoekenning van 'n mikroskyfie gewoonlik gebeur waar die diere wat tans die skyfie het, geslag of verkoop word.
- **Let wel:**
 - BenguFarm hou NIE rekord van die vorige diere wat 'n spesifieke Elektroniese ID Nr (EID) gehad het nie. Indien jy wel sodanige rekord wil hou, stel ons voor dat jy die Elektroniese ID Nr (EID) by die vorige diere los, maar 'n karakter byvoeg om dit 'n unieke nommer te maak, bv. die eerste diere wat die Elektroniese ID Nr (EID) 123456789 gehad het is 123456789-**A**, die 2de diere wat hierdie Elektroniese ID Nr gehad het 123456789-**B**, ens. Diere wat tans die Elektroniese ID Nr het, is natuurlik net 123456789.
 - Indien *slegs* van elektroniese identifikasie (EIDs) gebruik gemaak word, sien Opstellings > Kuddes > Skep ID Nr (Visueel) vanaf EID (Elektroniese ID Nr) waar geen ID Nr Gespesifiseer is nie.

59. Elektroniese ID Nr (EID) geskiedenis:

- **Om die EID geskiedenis van 'n spesifieke EID Nommer of die geskiedenis van die EIDs van 'n spesifieke diere op te kyk**, gaan na Diere > Elektroniese ID Nr (EID) Geskiedenis.

60. Skandeer en Soek EID:

- **Om 'n EID te skandeer met 'n EID leser sodat BenguFarm die diere waaraan die betrokke EID gekoppel is te soek**, gaan na Diere > Skandeer en Soek EID.

61. Verander telers, eienaars en/of standplase:

- Om een of verskeie diere se telers, eienaars en/of standplase te verander in BenguFarm, gaan na Diere > Verander Telers, Eienaars en/of Standplase. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.

Reproduksie

62. BenguFarm GENETICS telingsbestuur module:

- Stoettelers kan met die opsionele **GENETICS module** met behulp van teelwaardes en stambome die **beste parings te bepaal** volgens teel doelwitte wat hulle self kan opstel vir hul eie kuddes. Vir meer inligting, kontak Mnr. Leslie Bergh by leslie@benguelasoft.co.za of 082 801 2026 of besoek

63. Sementoetse / Teelgeskiktheid toetse:

- **Om die resultate van sementoetse aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Reproduksie > Sementoetse. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig [moet nog ontwikkel word].
- **Om 'n bul se laaste semen toets resultate op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Sementoets opkykskerm. **Wenk:** Indien die skakel vir Sementoets nie gevind kan word nie, gaan na Vertoon en onder die opskrif Kies Hoofskerm Dier Uitleg Opkykskerms maak 'n regmerk voor die die item Sementoets.
- Nota: 'n Verslag vir semen toetse resultate moet nog ontwikkel word.

64. Onbekende lammings:

- Hierdie skerm word gebruik om lamrekords te skep waar geen werklike lamdata beskikbaar is nie, byvoorbeeld waar dit onmoontlik/onprakties is om lammers individueel aan te teken, maar rekord gehou wil word van diere wat waarskynlik wel gelam het, op grond daarvan dat hulle positief getoets was vir dragtigheid. Lammers sal geskep word slegs vir jong ooie en ooie wat getoets is vir dragtigheid en wat dragtig bevestig is. ID Nommers word outomaties aan die lammers toegeken volgens die opgestelde formaat en beskikbare volgnommers. Indien die aantal fetusse aangeteken is met tydens die dragtigheidsondersoek, word die aantal lammers daarvolgens geskep.

65. Opdateer Geboortedata van moeder-gekoppelde lammers:

- Hierdie skerm word gebruik om die geboortedatums van die laaste lammers wat aan 'n moeder gekoppel is, op te dateer. Terselftertyd kan gekies word om die vaders van die lammers outomaties op te dateer volgens die dekgeskiedenis van die moeders.

66. Semen voorraad:

- **Om die gevriesde semen van KI ramme aan te teken** (of verander/verwyder) **in die Semen Voorraad register** (opsioneel), gaan na Reproduksie > Semenvoorraad. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- Wanneer KI rekords aangeteken word, word die semen voorraad outomaties opgedateer, mits Gevries gekies is by Semen Tipe op die KI skerm. Indien Vars gekies word, sal daardie KI rekords geen invloed hê op die semen voorraad nie.
- **Om 'n verslag te skep van semen voorraad**, gaan na Verslae > Reproduksie > Semen Voorraad.

67. Embriospoelings, -inplantings en embriovoorraad:

- Sien Bylaag G.

Produksie

68. Mates en Punte:

- **Om 'n lys te skep waarop mates of punte van verskeie eienskappe aangeteken kan word**, gaan na Verslae > Produksie > Mates en Punte (aantekenlys).
- **Om mates of punte** (bv. Kondisie Punt of Algemene Voorkoms Punt) **van eienskappe aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Produksie > Gewigte, Mates en Punte nie aan 'n Toets gekoppel nie > Mates en Punte. **Let wel:** Slegs mates of punte met numeriese waardes kan hier aangeteken word. Om eienskappe met alfa waardes aan te teken, sien paragraaf 93.
- Om addisionele eienskappe op te stel, gaan na Opstellings > Eienskappe.
- **Om 'n verslag van mates of punte te skep**, gaan na Verslae > Produksie > Mates en Punte Verslag.
- **Om 'n dier se mates of punte op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Mates en Punte opkykskerm. Om mates en punte op die Kudde Uitleg te vertoon, gaan op die hoofskerm se Kudde Uitleg na Vertoon Opsies > klik op die Stel My Kolomme om te Vertoon Op (ikoon heel bo).
- **Om mates en punte** wat op die hoofskerm se Kudde Uitleg opgestel is by Stel My Kolomme Op om te Vertoon (sien die item hierbo) **op My Verslae: Dierdata in te sluit**, gaan na Verslag Kolomme (Uitleg) > My Kolomme aan die onderkant van die lys. **Let wel:** Gestoorde My Verslae uitlegte wat My Kolomme bevat, sal, weens tegniese redes, nie met data gevul word nie.

69. Melkdata:

- **Om melkproduksie- en melkontedingsdata aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Produksie > Melkdata.

- **Om 'n verslag van melkdata te skep**, gaan na Verslae > Produksie > Melk Produksie Opsomming. **Wenk:** Kliek Vertoon Werkblad om diere aan groepe (bv. produksiegroepe) te koppel.
- **Om 'n melk laktasies verslag te skep**, gaan na Verslae > My Verslae > Melk Laktasies.

Verskuiwings

70. Verskuif diere na 'n ander plek:

- **Om (tydelike) verskuiwings van diere vanaf die plaas na 'n ander plek (standplaas)**, bv. 'n ramtoetssentrum, **aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Verskuiwings > Verskuif Diere na 'n Ander Plek. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Let wel: Om diere tussen kuddes (bv. stoet na kommersieel) te skuif**, gaan na Verskuiwings > Skuif Diere na Ander Kudde. **Om diere tussen kampe of ander groepe te skuif**, gaan na Verskuiwings > Verskuif Diere na 'n ander Kamp of Groep.

71. Naspeurbaarheid:

- **BenguFarm is gesertifiseer as versoenbaar met die RMIS-naspeurbaarheidstelsel.** As 'n voorvereiste moet jy jul RMIS Persoonlike Toegangsteken bo-aan die BenguFarm RMIS Naspeurbaarheid Integrasieskerm inlees. RMIS het 'n gids beskikbaar gestel met instruksies oor hoe RMIS-kliënte hul Persoonlike Toegangsteken kan bekom. 'n Skakel na die gids is beskikbaar by bengufarm.co.za > Contact > Links > RMIS Traceability Platform.
- **Om RMIS naspeurbaarheid oordragte en dier oordrag groep(e) vir 'n spesifieke oordrag te skep** asook hoe om oordragte en diere te ontvang, gaan in BenguFarm na Data Stuur/Trek In > RMIS Naspeurbaarheid. Gebruik die Hulp funksie vir stap-vir-stap instruksies om die skerm te gebruik.
- Die Help-funksie in BenguFarm gee leiding oor hoe om hierdie funksie te gebruik. Ons het die gids beskikbaar gestel vir aflaai op die BenguFarm-webwerf. Die RMIS-gids kan afgelaai word by: [https://bengufarm.co.za/images/Manuals/RMIS Personal Access Token Instruction Guide.pdf](https://bengufarm.co.za/images/Manuals/RMIS%20Personal%20Access%20Token%20Instruction%20Guide.pdf).

Gesondheid

72. Toetse vir siektes en parasiete:

- **Om 'n lys te skep waarop toetse vir siektes en parasiete aangeteken kan word**, gaan na Verslae > Gesondheid > Siekte- en Parasiet Toetse (aantekenlys). [Nog nie beskikbaar nie]
- **Om die uitslae van toetse vir siektes en parasiete aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Gesondheid > Siekte en Parasiet Toetse.
- **Om 'n verslag van die uitslae van toetse vir siektes en parasiete te skep**, gaan na Verslae > Gesondheid > Siekte en Parasiet Toetse. **Wenk:** Kliek Vertoon Werkblad om diere aan groepe (bv. Getoets / nie getoets groepe) te koppel.
- **Om 'n dier se uitslae van toetse vir siektes op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Inentings, Doseringe en Siekte Toetse > Siekte en Parasiet Toetse opkykskerm. Om toetse vir siektes op die Kudde Uitleg te vertoon, gaan op die hoofskerm se Kudde Uitleg na Vertoon Opsies > kliek op die Stel My Kolomme om te Vertoon Op (ikoon heel bo).

73. Siektes, beserings en behandelings:

- **Om medisyne voorraad aan te teken**, sien paragraaf 73.
- **Om siektes, beserings en behandelings aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Gesondheid > Siektes, Beseerings en Behandelings. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Wenk:** Inligting soos **verstek dosis, ontrekkingsperiode en vervaldatum** van medisyne kan aangeteken word op die voorraad register [Gesondheid > Medisyne Voorraad]. Wanneer Behandelings aangeteken word, sal die koste per dier outomaties bereken word vanaf die Medisyne Voorraad, mits die besending nommer ingevul word. Indien 'n besendingnommer nie ingevul word nie, sal die laaste aankope se eenheidsprys (totale prys / # eenhede) gebruik word.
- **Om 'n verslag te skep van siektes, beserings en behandelings**, gaan na Verslae > Gesondheid > Siektes, Beseerings en Behandelings.
- **Om die siektes, beserings en behandelings van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Siektes en Behandelings opkykskerm.
- **Wenk:** Dit word aanbeveel om, waar nodig, die verstek lys van medisyne uit te brei met die spesifieke middels wat jy gebruik. Dit kan gedoen word deur te gaan na Opstellings > Medisyne. Medisyne in die verstek lys wat nie van toepassing is op jou kudde nie, kan afgeskakel word deur die regmerkie s in die In Gebruik en Toestel (bv. APR500 / APR600 / AWR300) kolomme te verwyder. Dieselfde geld ook vir die Siektes, Beseering en Parasiete opstelling. Items wat in die "Toets" kolom van die Siektes lys gemerk is, sal verskyn in die kieslys op die Siekte Toetse skerm.

74. Entstowwe, doseer-/dipmiddels en aanvullings voorraad:

- **Om entstowwe, doseer-/dipmiddels en aanvullings** (soos multiminerale- of multivitamiene) **voorraad aan te teken** (of verander/verwyder) (opsioneel), gaan na Gesondheid > Entstowwe, Doseer-/Dipmiddels en Aanvullings Voorraad. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- Wanneer inentings, doserings, dip en aanvullings rekords aangeteken word, word die entstowwe, doseer-/dipmiddels en aanvullings voorraad outomaties opgedateer.
- Op die Dagboek en Bestuurskalender skerm onder die Voorraad naby Verval kategorie sal 'n waarskuwing verskyn indien die betrokke besending entstof naby die vervaldatum is.

75. Medisyne voorraad:

- **Om medisyne voorraad aan te teken** (of verander/verwyder) (opsioneel), gaan na Gesondheid > Medisyne Voorraad. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- Wanneer behandelings rekords aangeteken word, word die medisyne voorraad outomaties opgedateer.
- Op die Dagboek en Bestuurskalender skerm onder die Voorraad naby Verval kategorie sal 'n waarskuwing verskyn indien die betrokke besending medisyne naby die vervaldatum is.

Voeding

76. Voer- en lek voorraad:

- **Om voer- en lek voorrade aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Voeding > Voer en Lek Voorraad. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Om 'n verslag te skep van voer- en lek voorraad**, gaan na Verslae > Voer en Lek > Voer en Lek Voorraad. [Moet nog ontwikkel word].

77. Voer en lek uitgesit per kamp:

- **Om voer- en lek wat in 'n spesifieke kamp of kraal uitgesit is aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Voeding > Voer en Lek Uitgesit per Kamp. **Let wel:** Voer en Lek Uitgesit per Kamp word *nie* gekoppel aan die diere in die betrokke kamp op daardie tydstip nie.
- Voer- en lek voorraad (sien hierbo), **word outomaties opgedateer** indien die uitsit daarvan in kampe aangeteken word by Voer en Lek Uitgesit per Kamp, *mits* die toepaslike voorraad item gekies word en die hoeveelheid aangeteken word.
- **Om 'n verslag te skep van voer- en lek gebruik per kamp**, gaan na Verslae > Voeding > Voer- en Lek Uitgesit per Kamp.

Ander data

78. Fotos en dokumente:

- **Om dier fotos en dokumente** (bv. aankoopfaktuur, DNA sertifikaat, vrugbaarheid/dragtigheidsertifikaat, verkoopfaktuur) **op te neem** (of verander/verwyder), gaan na Ander Data > Fotos en Dokumente. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
Let wel: Fotos in BMP, GIF, JPEG PNG en TIFF formaat en dokumente in enige formaat kan ingetrek word. 'n **Video** kan ook as 'n dokument ingetrek en vertoon word.
- **Om 'n dier se fotos op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Fotos opkykskerm.
- **Om 'n dier se dokumente (insluitende videos) op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Dokumente opkykskerm, kies die betrokke dokument en klik op Vertoon Dokument.
- **Om 'n dier se foto op die Stamboom verslag te druk**, gaan na Verslae > Dier, Stamboom en Nageslag > Stamboom en kies die opsie Druk Foto van Dier bo-aan die skerm.
- **Om 'n dier, sy stamboom en nageslag se fotos op een skerm te vertoon**, gaan op die hoofskerm na die Dier Uitleg > Fotos opkykskerm en klik onder die dier se foto op die Stamboom en Nageslag Foto Blaai knoppie.

79. Dagboek en bestuurskalender:

- BenguFarm SHEEP & GOATS het 'n interne dagboek wat geïntegreer is met die bestuurskalender funksie.
- BenguFarm se bestuurskalender werk interaktief met die data in die databasis. Byvoorbeeld: As jy 'n herinnering in die Dagboek & Bestuurskalender wil hê om dragtigheidstoetse 42-dae nadat die dekseisoen geëindig het, te doen, moet jy dit so opstel by Opstellings > Bestuurskalender Opstellings. Wanneer jy BenguFarm oopmaak, sal dit kyk of daar enige vroulike diere in die kudde is met 'n dekrekord(s) 42-dae plus gelede en sonder 'n dragtigheidstoetsrekord na die dek (eind) datum. Indien dit wel sulke diere kry, sal dit 'n herinneraar ("reminder") in die Dagboek en Kalenderbestuur vertoon om dragtigheidstoetse te doen. As jy op die herinneraar klik, sal dit 'n lys van vroulike diere vertoon wat vir dragtigheid getoets moet word.
- **Om jou eie bestuurskalender op te stel**, gaan na Opstellings > Bestuurskalender Opstellings. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.

- **Om die bestuurstake en ander dagboekinsrywings te sien**, gaan na Ander Data > Dagboek en Bestuurskalender. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- By Opstellings > Kuddes > **Herinneraars** kan jy stel dat die dagboek en geïntegreerde bestuurskander vertoon wanneer BenguFarm SHEEP & GOATS oopgemaak word (by verstek is dit aangeskakel) en kan die tydperk gestel word (verstek is 7 dae) wat items in die dagboek vertoon moet word.
- **Let wel:** Wanneer lammers se geboortedata op die Lammingskerm aangeteken word en die Lammingskerm toegemaak word, verskyn 'n "Herbreken Outomatiese Dagboekinsrywings vir Prestasietoets Weegdatums" skerm. Indien "Bereken" geklik word, sal BenguFarm die **datums bereken wanneer die betrokke lamseisoen se lammers geweeg moet word vir die onderskeie prestasietoetsgewigte**. Wanneer die betrokke lamseisoen se lammers geweeg moet word vir 'n sekere prestasietoetsgewig (bv. Speengewig), sal 'n herinneraar in die BenguFarm vertoon.

80. Prosedures:

- Die Prosedures skerm is bedoel om aktiwiteite of prosedures soos, lammers gespeen, sterte afgesit, kastreer, hoewe gesny, biopsies geneem, sementoetse, skedewas, toetse vir siektes, diere gemerk, ensovoorts aan te teken.
- **Om 'n lys te skep waarop prosedures aangeteken kan word**, gaan na Verslae > Siektes – Voorkoming & Behandeling > Inentings, Doserings, Aanvullings en Prosedures (aantekenlys). By Kies Items om te Druk, kies die prosedures wat jy wil aanteken en voeg dit met die pyltjie wat regs wys by tot die Items wat Gedruk sal Word.
- **Om prosedures aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Ander Data > Prosedures. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Om 'n verslag te skep van prosedures gedoen**, gaan na Verslae > Ander Verslae > Prosedures.
- **Om die prosedures van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Prosedures opkykskerm. Om dit op die Kudde Uitleg te vertoon, gaan op die hoofskerm se Kudde Uitleg na Vertoon Opsies > klik op die Stel My Kolomme om te Vertoon Op (ikoon heel bo).
- **Wenk:** Dit word aanbeveel om, waar nodig, die verstek lys van prosedures uit te brei. Dit kan gedoen word deur te gaan na Opstellings > Prosedures.

81. Algemene Kudde Uitgawes en Inkomste

- Sien paragraaf 79, afdeling Uitgawes aanteken in BenguFarm vir die aantekening van uitgawes per dier of per kamp.
- **Om algemene kudde uitgawes** (bv. arbeid, diesel, SA Stamboek fooie, telersgenootskap fooie, ens.) **en inkomste** (bv. wolverkope) **vir die betrokke kudde aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Ander Data > Algemene Kudde Uitgawes/Inkomste. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- **Om 'n verslag te skep van algemene kudde uitgawes vir die betrokke kudde**, gaan na Verslae > Kudde Ontleding > Algemene Kudde Uitgawes/Inkomste.
- **Om 'n verslag te skep wat 'n opsomming gee van alle inkomstes en uitgawes aangeteken vir die betrokke kudde**, gaan na Verslae > Kudde Ontleding > Kudde Inkomste en Uitgawes Opsomming.

82. Reënval:

- **Om historiese reënval data vanaf Excel in te trek** in BenguFarm SHEEP & GOATS, sien Bylaag B.
- **Om reënval aan te teken** (of verander/verwyder) (per lokaliteit), gaan na Ander Data > Reënval. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.
- Op dieselfde skerm kan 'n **verslag** (met verskeie opsies) **geskep word van reënval**.

83. Diverse voorrade:

- **Om diverse voorrade** (bv. krippe, voerbakke, baalhouers.) **aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Ander Data > Diverse Voorraad. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.

84. Kamp aktiwiteite:

- **Om aktiwiteite wat aan 'n spesifieke kamp gekoppel word** (bv. voer of lek uitgesit, brand, ontbos, voerplek geskuif, heining onderhoud, paaie geskraap, drinkplek skoongemaak) **aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Ander Data > Kamp Aktiwiteite. **Let wel:** Kamp aktiwiteite word *nie* gekoppel aan die diere in die betrokke kamp op daardie tydstip nie.
- **Om 'n verslag te skep van kamp aktiwiteite**, gaan na Verslae > Kampe > Kamp Aktiwiteite.

85. Diere gesien:

- **Om diere wat gesien is ("animal sightings") op 'n spesifieke datum en kamp en/of GPS koördinate aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Ander Data > Diere Gesien.
- **Om 'n verslag te skep van diere wat gesien is**, gaan na Verslae > Dier Lyste en Getalle > Diere Gesien. **Wenk:** Met die Diere Gesien vs Kamp opsie, word al die diere wat gesien is gelys en langsaan elke dier in watter kamp die dier tans in BenguFarm is. Met die Kampe vs Diere Gesien opsie, word al die diere wat in BenguFarm in sekere kamp(e) is gelys en langsaan in watter kamp en wanneer die dier laas gesien is.

86. Versekering:

- **Om versekering inligting van diere aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Ander Data > Versekering.
- **Om 'n verslag te skep van versekering inligting**, gaan na Verslae > Ander Verslae > Versekering.

87. Toekennings:

- **Om toekennings van diere aan te teken** (of verander/verwyder), gaan na Ander Data > Toekennings.
- Toekennings kan op die volgende verslae vertoon word:
 - Teelkudde Seleksie [Verslae > Inspeksies en Seleksies > Teelkudde Seleksie]
 - My Verslae [Verslae > My Verslae > Kolomme > Toekennings]
- **Om die toekennings van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan na die Algemeen opkykskerm en rol af tot by die toekenning velde.

88. Inspeksie puntings: (Slegs van toepassing op sekere rasse)

- Sekere telersgenootskappe teken punte van 'n reeks eienskappe aan by inspeksie van diere. Om sulke puntings aan te teken (of verander/verwyder), gaan na Ander Data > Inspeksie Puntings.
- **Om die inspeksie puntingdata van 'n dier op die hoofskerm op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg na die Algemeen opkykskerm en rol af tot by die Punting velde.
- **Om 'n verslag te skep van sulke inspeksie puntings**, gaan na Verslae > Inspeksies en Seleksies > Puntings verslag.
- **Let wel:** Om jou eie punte van sekere eienskappe (bv. Algemene Voorkoms Punt of Kondisie Punt) aan te teken in BenguFarm SHEEP & GOATS, sien paragraaf 67.

89. Kudde aktiwiteite:

- **Om algemene aktiwiteite wat betrekking het op die kudde as geheel aan te teken**, gaan na Ander Data > Kudde Aktiwiteite.
- **Om kudde aktiwiteite op te kyk**, gaan op die Dier Uitleg van die hoofskerm na die Kudde Aktiwiteite opkykskerm.

Verslae

90. My dierdata verslae:

- **Die My Dierdata Verslae funksie is baie kragtig om jou eie pasgemaakte ("customised") verslae op te stel** en te stoor vir latere gebruik. Gaan na Verslae > My Verslae > Dierdata.
- Kliek bo-aan die skerm op **Kies Diere (Kriteria)** en dan onder-aan op Kies Diere met Kies Diere Skerm **OF** stel kriteria op om diere te kies deur op die "+" regs onder-aan die skerm te kliek. Gebruik die **HULP** funksie indien nodig.
- Kliek bo-aan die skerm op **Verslag Kolomme (Uitleg)** en kies onder die betrokke afdeling die velde wat jy wil insluit in die verslag.
- Kliek bo-aan die skerm op **Besigtig Verslag** om te sien hoe die verslag gaan lyk. Indien jy die diere op 'n spesifieke veld wil sorteer, kliek op die betrokke kolom se opskrif.
- Kliek onderaan die skerm op **Vertoon Verslag**. Kies Druk of Eksporteer.
- Om die kriteria en/of die uitleg te stoor vir latere gebruik, kliek onderaan die skerm op **Stoor Kriteria en Uitleg**.
- Om gestoorde kriteria en/of uitlegte te laai, kliek onderaan die skerm op **Laai Kriteria en Uitleg**.
- **Wenke:**
 - Op die Verslag Kolomme skerm kan leë kolomme ook gekies word om byvoorbeeld opmerkings of notas aan te teken.
 - Op die My Verslae > Verslag Kolomme (Uitleg) in die kolom Opskrif van Kolom op Verslag, kan die verstek kolomopskrifte verander word met eie gekose opskrifte. Die nuut gekose kolomopskrifte kan gestoor word met die "stiffy" ikoon regs onderaan die skerm.

- Die gestoorde kriteria kan op die hoofskerm se groepfilter asook op die Kies Diere skerm gebruik word om diere te kies wat aan die kriteria voldoen.
- Die My Dierdata Verslae kan gebruik word om jou eie uileg op te stel vir sekere verslae, bv. Diere per Kamp of Groep, Kuddelys, Stamboom of Nageslag Opsomming.
- Onthou om 'n rugsteun te maak van jou eie verslae se uitlegde. [Lêer > Rugsteun en Herstel > Rugsteun my Gestoorde Verslaguitlegde].
- Die My Dierdata Verslae het 'n sekere beperkings in terme van die kolomme wat beskikbaar is om in te sluit in 'n verslag. 'n Ander opsie is om op die hoofskerm se Kudde Uitleg 'n verslag te skep met die verlangde kolomme. Om dit te doen, sien paragraaf 7.

91. Kudde ontleding:

Gemiddeldes en tendense:

- Die doel met die Gemiddeldes en Tendense verslag is om die gemiddelde meting en/of berekende waarde van 'n geselekteerde eienskap(pe) vir die betrokke kudde grafies te vergelyk vir 'n sekere tydperk, bv. om die gemiddelde speengewig van lammers te vertoon per die jaar van geboorte vir 'n sekere tydperk. **Let wel:** By verstek word slegs aktiewe en onaktiewe diere *met die betrokke kudde se kuddekenmerk* ingesluit. Hierdie funksie kan ook gebruik word om vaders se nageslag gemiddeldes te vergelyk.
- **Om 'n Gemiddeldes en Tendense verslag te skep,** gaan na Verslae > Kudde Ontleding > Gemiddeldes en Tendense. Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig.

Uitgawes aanteken in BenguFarm:

- Dit word aanbeveel dat kostes en pryse *sonder* BTW aangeteken word.
- **Voorraad aankope:** Die *totale* uitgawe vir die aankoop van voorraad kan op die volgende skerms aangeteken word:
 - Gesondheid > Enstowwe, Doseermiddels en Aanvullings Voorraad.
 - Gesondheid > Medisyne Voorraad.
 - Voeding > Voer- en Lek Voorraad.
 - Ander Data > Diverse Voorraad (bv. lek, voer, konsentrate).
 - Reproduksie > Semen Voorraad.
- **Uitgawe per dier:** Sekere uitgawes kan in BenguFarm per dier aangteken word. Die volgende uitgawes kan per dier op die volgende skerms aanteken word:
 - Reproduksie > Sinchronisasie.
 - Reproduksie > Dekkings > Kunsmatige Inseminasies/Laparoskopieë. **Let wel:** Die strooitjie koste per dier ge-KI word outomaties bereken vanaf die Semen Voorraad, mits die Semen Tipe as Gevries gekies word op die KI skerm en die aankoop prys aangeteken is op die Semen Voorraad skerm.
 - Reproduksie > Dragtigheidsondersoeke.
 - Reproduksie > Embrio Implantings. **Let wel:** Die koste per dier word *nie* outomaties bereken vanaf die Embrio Voorraad *nie*.
 - Gesondheid > Siekte Toetse.
 - Gesondheid > Inentings, Doserings en Aanvullings. **Let wel:** Die koste per dier word outomaties bereken vanaf die Enstowwe, Doseermiddels en Aanvullings Voorraad, mits die besending nommer ingevul word. Indien 'n besendingnommer nie ingevul word nie, sal die laaste aankope se eenheidsprys (totale prys / # eenhede) gebruik word.
 - Gesondheid > Siektes, Beserings en Behandelings. **Let wel:** Voorsiening word gemaak vir die aanteken van beide veearts en/of medisyne uitgawes. Die medisyne koste per dier word outomaties bereken vanaf die Medisyne Voorraad, mits die besending nommer ingevul word. Indien 'n besendingnommer nie ingevul word nie, sal die laaste aankope se eenheidsprys (totale prys / # eenhede) gebruik word.
 - Ander Data > Prosedures. Uitgawes vir prosedures (bv. vrugbaarheidstoetse, DNA analyses, oorplaatjies, ens.) wat per dier gedoen word kan hier aangeteken word.
 - Verskuiwings > Aankope. Koste by aankoop wat nie by die koopprys ingesluit is nie (bv. vervoerkoste) kan in die Koste per Dier-veld aangeteken word.
 - Verskuiwings > Verkope, Vrektes en Uitskotte. Koste by verkope wat nie by die verkoopprys ingesluit is nie, kan in die Koste per Dier-veld aangeteken word.
- **Uitgawe per Kamp:** Sekere uitgawes (bv. lek uitgesit, voer uitgesit, kamp ontbos, voorbrande gemaak, heinings opgerig, ens.) kan nie per dier aangteken word nie, maar dit kan wel per kamp aangeteken word. In ag genome die aantal diere in die kamp, kan 'n gemiddelde koste per dier wel bereken word. Hierdie tipe uitgawes per kamp kan op die Kamp Aktiwiteite skerm [Ander Data > Kamp Aktiwiteite]

aanteken word: **Let wel:** Indien die betrokke item, bv. winterlek, aangeteken is by Diverse Voorraad *en* die betrokke voorraad item gekies word op die Kamp Aktiwiteite skerm, sal die uitgawe outomaties bereken word. Andersins kan die uitgawe aangeteken word op die Kamp Aktiwiteite skerm.

- **Uitgawe per Kudde:** Sekere uitgawes (bv. arbeid, brandstof, telersgenootskap fooie, ens.) kan nie per dier of per kamp aangteken word nie, maar dit kan wel aangeteken word as algemene uitgawes vir die *betrokke kudde*. Hierdie tipe uitgawes per kudde kan op die Algemene Kudde Uitgawes skerm [Ander Data > Algemene Kudde Uitgawes] aanteken word. **Wenk:** Indien jy meer as een kudde op *dieselfde* databasis het, kan, waar van toepassing, algemene uitgawes in die ALL kudde aangeteken word. Uitgawes wat per dier aangeteken kan word (bv. vrugbaarheid ondersoek, dragtigheid ondersoek, DNA analises) maar wat nie per dier aangeteken is nie, kan hier as 'n totale uitgawe vir die betrokke kudde aangeteken word.

Kudde Inkomste en Uitgawes Opsomming:

- Die doel met die Kudde Inkomste en Uitgawes Opsomming verslag is om die inkomste en uitgawes vir die betrokke kudde per item vir 'n spesifieke tydperk (bv. vir 'n finansiële jaar) te bereken.
- **Om 'n Kudde Inkomste en Uitgawes Opsomming verslag te skep,** gaan na Verslae > Kudde Ontleding > Kudde Inkomste en Uitgawes Opsomming. **Let wel:** Voorrade aangekope (sien hierbo) sal *nie* as uitgawe verskyn op hierdie verslag nie. Dit sal slegs as uitgawe verskyn indien die gebruik daarvan aangeteken is per dier, kamp of kudde.

Data Stuur/Trek In:

92. Stuur elektroniese EID leser lêers:

- Hierdie funksie word gebruik om 'n elektroniese lêer met betrokke diere se visuele ID Nommer (VID) en die elektroniese nommer (EID) kombinasies te skep met die doel om hierdie nommers deur middel van die betrokke EID leser se sagteware (bv. Tru-Test Data Link) op die EID leser te laai. Sodra dit gedoen is, stel dit die betrokke EID leser in staat om die dier se VID te vertoon wanneer die betrokke dier se EID geskandeer word.
- Hierdie funksie is tans vir slegs die Tru-Test SRS2, Tru-Test XRS2, Tru-Test XRS2i, Agrident APR500, Agrident APR600, Allflex 450, Allflex Allflex 650 en Agrident AWR300 lesers beskikbaar.
- **Om 'n elektroniese lêer met diere se visuele ID Nommer (VID) en die elektroniese nommer (EID) kombinasies te skep,** gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > Elektroniese EID Leser Lêers. **Let wel:** Slegs diere met EIDs op rekord in BenguFarms sal ingesluit word in die lêer.

93. Voerinnames intrek vanaf voerstelsel:

- Om voerinnames vanaf 'n voerstelsel in te trek in BenguFarm SHEEP & GOATS, moet jy by die voerstelsel 'n lêer (in CSV formaat) skep met die betrokke diere se nommers en voerinnames.
- **Om die CSV lêer met voerinnames in te trek,** gaan na Data Stuur/Trek In > Trek In > Voerinnames vanaf Voerstelsel. Klik regs bo-aan die skerm en kies die CSV lêer wat ingetrek moet word. Kies die intrek opsies van toepassing en klik Trek In.
- Indien die betrokke voerstelsel se lêeruitleg nog nie voorheen opgestel en gestoor is 'n uitleg nie, moet dit eers gedoen word. **Om die betrokke voerstelsel se lêeruitleg op te stel,** klik by Kies Elektroniese Formaat op die Voeg By en Verander Elektroniese Lêerformate (rooi notaboekie ikoon). Om 'n nuwe formaat op te stel, klik op Nuwe en voltooi die besonderhede. By Kolomme in Elektroniese Lêer, spesifiseer watter data in watter kolom in die CSV lêer voorkom. Dit word gedoen deur op die "+" regs onder op die skerm te klik. Klik nou *onder* die kolomopskrif "Data in hierdie Kolom" en kies die data wat in kolom nr 1 (of kolom A) voorkom. Herhaal vir al die kolomme wat jy wil intrek. Indien 'n spesifieke kolom se data nie ingetrek moet word nie, kies die opsie "Data Nie van Toepassing". Stoor. Kontak jou BenguFarm agent vir hulp, indien nodig.
- **Om 'n verslag te skep van voerverbruik,** gaan na Verslae > Produksie > Voerverbruik.

94. Stuur kommersiële diere se data na SA Stamboek: (Slegs van toepassing op kommersiële kuddes wat lid geword het van SA Stamboek se Logix Kleinvee)

- Hierdie funksie word gebruik om 'n datastorting te skep en te stuur waardeur kommersiële telers aanvanklike data in grootmaat na SA Stamboek kan stuur om diererekords op Logix te skep. **Let Op:** Die data word "soos dit is" gestuur en geen kontrole word op die data gedoen nie. SA Stamboek kan addisionele data benodig en/of sekere inligting bevraagteken voordat die data deur hulle op Logix gelaai kan word.
- Om die CSV lêer met jou kommersiële diere se data na SA Stamboek te skep en te stuur, gaan na Data Stuur/Invoer > Stuur > SA Stamboek/LNR > Skaap Komersiële Datalêer, kies die diere en klik Skep elektroniese lêer.

95. Sinchroniseer BenguFarm MOBILE:

Sien die BenguFarm Mobile handleiding vir instruksies hoe om gebruikers op te stel, data te sinchroniseer, ens. Op daardie skerm is 'n skakel om die Mobile handleiding af te laai vanaf die BenguFarm webwerf.

Opstellings:

96. My diervelde:

- Indien jy data wil aanteken waarvoor daar nie elders voorsiening gemaak is nie (bv. Oogpigment Persentasie), kan jy jou eie velde hiervoor opstel. Om dit te doen, gaan na Opstellings > My Diervelde.
- Om data in hierdie velde aan te teken, gaan na Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg) **OF** gaan na Diere > Voeg by & Verander Diere (Enkel Dier Uitleg) > My Velde.
- Om data aangeteken in hierdie velde op te kyk op die hoofskerm, gaan op die Dier Uitleg na die My Velde opkykskerm. Om dit op die Kudde Uitleg te vertoon, gaan op die hoofskerm se Kudde Uitleg na Vertoon Opsies, merk die betrokke veld(e) onder die My Kolomme afdeling en klik op Stoor Opsies as Kudde Verstek. Maak BenguFarm toe en weer oop, gaan op die hoofskerm se Kudde Uitleg na die My Kolomme afdeling.
- My Dierdata velde kan slegs op die My Dierdata Verslae ingesluit word deur te gaan na Verslae > My Verslae > Dierdata. Klik op Verslag Kolomme (Uitleg) en kies dan My Velde.

Opsies

97. Besigtig en updateer my rekeningbesonderhede:

- **Om jou BenguFarm rekeningbesonderhede aanlyn op te kyk**, gaan na Opsies > Besigtig my Rekeningbesonderhede.
- Hierdie skerm kan ook gebruik word om die nuutste lisensiefaktuur aan te vra indien jy dit nie ontvang het nie of verlê het.
- **Let wel:** Hierdie funksie sal slegs werk indien die rekenaar aanlyn is, die BenguFarm rekeningnommer (BPU...) aangeteken is in BenguFarm en die rekeningnommer en die betrokke databasis se Rekenaar Identifikasie Kode op die BenguFarm admin stelsel aangeteken is. Indien jou rekenaar nie toelaat dat jy konekteer nie, de-aktiveer jou rekenaar se anti-virus program tydelik en probeer weer.
- **Om jou BenguFarm-rekeninginligting op te dateer**, kontak asseblief Philna Moulich by 051 4100 910 of stuur vir haar 'n e-pos na registration@benguelasoft.co.za. Verskaf aan haar jou BenguFarm-rekeningnommer en die inligting wat verander moet word.

98. Aksie sleutels

- Die doel met aksiesleutels is om vinnig sekere info wat gereeld gebruik word, bv. jou kudde se kuddekenmerkletters, in te voeg wanneer 'n dier opgesoek word op ID Nommer. Gestel jou kudde se kuddekenmerkletters is ABC. Jy kan dan hierdie letters as 'n aksiesleutel opstel.
- **Om 'n aksiesleutel op te stel**, klik op die "+" regs onderaan die Definieer Aksie Sleutels skerm, vul die betrokke letters (bv. ABC) in in die Waarde om te Vertoon kolom, kies 'n F-sleutel (bv. F2) in die Sleutel kolom en Stoor.
- Wanneer 'n dier se nommer ingetik moet word, druk die Function (Fn) en die betrokke F-sleutel (bv. F2) gelyktydig op die sleutelbord. In die voorbeeld hierbo, sal die ABC dan ingetik wees.

99. Maak databasis leeg:

Hierdie funksie word slegs in uitsonderlike gevalle gebruik om 'n databasis leeg te maak. Jou BenguFarm agent sal jou na hierdie funksie verwys wanneer nodig en aan jou die wagwoorde verskaf om toegang te kry tot hierdie funksie. **Let wel:** Dit word sterk aanbeveel dat 'n rugsteun gemaak word van die betrokke databasis voordat hierdie funksie gebruik word.

Toevoegings

100. Voerkraal Bestuurder:

Die Voerkraal Bestuurder skerm is 'n een-venster funksie vir die aanteken, verwerking en verslaggewing van alle voerkraaldata. Vir 'n groep diere wat in die voerkraal inkom, word 'n bestuursperiode groep geskep per kraal. Diere kan gekies word uit die betrokke kudde óf, in die geval van aangekoopte diere, basiese dierrekords kan baie maklik en vinnig geskep word. Hierdie diere word dan aan die betrokke bestuursgroep gekoppel. Indien nodig, kan diere ook geskuif word tussen krale. Voer uitgesit kan per kraalgroep aangeteken word en dit word *pro rata* toegedeel aan die diere in die betrokke kraal op grond van die diere metaboliese gewig. Op grond van die beraamde voerinname word 'n beraamde voeromsetverhouding per dier bereken.

Individuele dierrekords, insluitende kostes, kan in die Voerkraal Bestuurder aangeteken word vir aankoopdata, inentings, siektes en behandelings, prosedures (bv. groeistimulant inplantings), gewigte en verkoop/slagdata, insluitende lewendegewig, karkasgewig en uitslagpersentasie. Bestuurskoste (bv. arbeid), rente op kapitaal (gebaseer op dier se aankoopprys en tydperk in voerkraal) en prosesseringskoste by aankoms (bv. oorplaatjies, inentings, groeistimulant inplantings) kan ook aangeteken word. Per dier berekeninge word gedoen vir gewigstoename, laaste twee GDTs, totale koste, inkomste en netto wins. Opsommings van kraalgroepe word verskaf vir totale voerhoeveelhede, gemiddelde voeromsetverhouding, gemiddelde GDT, totale koste, inkomste en netto wins. Gebruik die **Help** funksie indien nodig.

Hulp

101. Teamviewer afstand ondersteuning:

- Die BenguFarm agente gebruik TeamViewer sagteware om aanlyn ondersteuning te lewer direk op jou rekenaar.
- Indien jy nie TeamViewer sagteware op jou rekenaar het nie, kan jy dit aflaai en installeer by www.teamviewer.com. Indien jy tydens installasie by tipe gebruik "Personal" kies, is gebruik van die program gratis.
- Indien Teamviewer geïnstalleer is, kan dit, wanneer nodig vir aanlyn ondersteuning, direk vanuit BenguFarm oopgemaak word op die hoofskerm by Hulp > Teamviewer Afstand Ondersteuning.
- Om die Teamviewer sagteware te opgradeer na die nuutste weergawe, klik op Laai Nuutste Teamviewer Af.

102. Vinnige Skakels:

Hierdie skerm verskaf skakels na die mees gebruikte funksies in BenguFarm. Dit is veral van hulp vir nuwe gebruikers om vinnig 'n funksie in BenguFarm te vind.

Bylaag A

Opsomming – Basiese Take om te Doen in BenguFarm SHEEP & GOATS (Kronologiese volgorde)

1. Voor die Teelseisoen:

- 1.1. Stel die nuwe Lamseisoen op [Opstellings > Lamseisoene].
- 1.2. Maak seker dat al die ooie, jong ooie en teelramme (insluitend KI ramme) op rekord is in BenguFarm SHEEP & GOATS. Indien nodig, trek die betrokke diere se Logix data in [Data Stuur/Trek In > Trek In > Logix Hoofdata Lêer] of skep dier rekords met die hand [Diere > Voeg Diere by Wizard]. Merk die teelramme as "Teel/KI Ram" [Diere> Verander Diere (Tabel Uitleg)].
- 1.3. Druk 'n lys van teelbare jong ooie en ooie [Verslae > Reproduksie > Dekbare Jong ooie en Ooie (aantekenlys)].
- 1.4. Bereken die intelingpersentasies van nageslag vir beplande parings [Reproduksie> Inteel Berekening vir Beplande Parings] **OF**
- 1.5. Gebruik die GENETICS telingsmodule om die beste parings vir jou spesifieke teeldoelwitte te bepaal [Reproduksie s > BenguFarm GENETICS Telingsbestuur Module].
- 1.6. As ooie gesinchroniseer word, teken die sinchronisasies aan [Reproduksie > Synchronisasie].

2. Begin van die Teelseisoen:

- 2.1. Druk 'n lys, indien nodig, om werklike dekbesonderhede (datum, ram, ooi, ens.) aan te teken [Verslae > Reproduksie > Dekkings (aantekenlys)].
- 2.2. Teken die dekkings aan op BenguFarm SHEEP & GOATS [Reproduksie > Dekkings > Natuurlike Dekking of Kunsmatige Inseminasies/Laparoskopieë].
- 2.3. Druk 'n verslag van die bestaande dekkings [Verslae > Reproduksie > Bestaande Dekkings (Deklyste)].

3. Einde van die Teelseisoen:

- 3.1. STOETTELERS: Stuur die dekkingsdata in elektroniese (csv) formaat na SA Stamboek of die LNR [Data Stuur/Trek In > Stuur > Stamboek/LNR > Dekkings].

4. Dragtigheidsondersoeke:

- 4.1. Druk 'n lys om die dragtigheidsondersoek uitslae op aan te teken [Verslae > Reproduksie > Ooie & Jong ooie vir Dragtigheidsondersoek (aantekenlys)].
- 4.2. Teken die dragtigheidsondersoek uitslae aan op BenguFarm SHEEP & GOATS [Reproduksie > Dragtigheidsondersoeke].
- 4.3. Druk 'n verslag van die dekkings en dragtighede [Verslae > Reproduksie > Dekkings en Dragtighede].
- 4.4. Druk 'n verslag met 'n opsomming van dekkings en dragtighede per ram en/of seisoen [Verslae > Reproduksie > Dekopsomming per Ram en/of Seisoen].

5. Voor die Lamseisoen:

- 5.1. Druk 'n verslag van die jong ooie en ooie naby lamming [Verslae > Reproduksie > Jong ooie en Ooie naby Lamming (aantekenlys)].

6. Tydens die Lamseisoen:

- 6.1. Teken die lammings (en lammers) aan [Reproduksie > Lammings].
- 6.2. STOETTELERS: Stuur nuwe geboortes in elektroniese (csv) formaat na SA Stamboek of LNR [Data Stuur/Trek In > Stuur > Stamboek/LNR> Geboortekennisgewings].
- 6.3. Trek die lêer met die rekenaarnommers wat van Logix ontvang is, in BenguFarm SHEEP & GOATS in [Data Stuur/Trek In > Logix Direk > Trek Ontbrekende Rekenaarnommers In].

7. Einde van die Lamseisoen:

- 7.1. Druk 'n verslag van die jong ooie en ooie wat gelam of nog nie gelam het nie [Verslae > Reproduksie > Jong ooie en Ooie Gelam /Nog nie Gelam (aantekenlys)].
- 7.2. Druk 'n verslag van lammers gebore in die lamseisoen [Verslae > Dekkings, Dragtigheide & Lammings > Geboortes].
- 7.3. Druk 'n verslag met 'n opsomming van dekkings, dragtigheide en lammings per ram en/of seisoen [Verslae > Reproduksie > Dekking Opsomming per Ram en/of Seisoen].
- 7.4. Druk 'n verslag van die ooie wat swak presteer volgens sekere reproduksie- en dragtigheid minimum standaarde [Verslae > Inspeksies en Seleksies > Reproduksie en Dragtigheid Seleksie].
- 7.5. Indien dit nie reeds outomaties bereken is deur BenguFarm nie, bereken weegdatums vir prestasietoetsing vir lammers gebore in hierdie lamseisoen [Produksie > Bereken Geldige Weeg/Toetsdatums].

8. DNA Ouerskap Kontrole (STOETTELERS, wanneer nodig):

- 8.1. Druk 'n DNA diensaanvraagvorm wat saam met die betrokke diere se biologiese monsters na die DNA laboratorium gestuur moet word [Data Stuur/Trek In > Stuur > DNA Profieleringdienste Vorms en kies die betrokke laboratorium wat jy gebruik].
- 8.2. Druk etikette vir die merk van die koeverte waarin biologiese monsters van diere geplaas word vir instuur na na 'n biobank of 'n DNA laboratorium [Data Stuur/Trek In > Stuur > DNA Profieleringdienste Vorms > Druk Biologiese Monster Etiket].
- 8.3. Teken die toepaslike diere se DNA nommers in BenguFarm SHEEP & GOATS aan wanneer jy die ouerskapverslag van die DNA-laboratorium ontvang. [Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg)].

9. Diere Ent, Doseer, Dip en Aanvullings gee:

- 9.1. Druk 'n lys vir die aantekening van inentings, doserings, dip en aanvullings [Verslae > Gesondheid > Inentings, Doserings, Dip, Aanvullings en Prosedures (aantekenlys)].
- 9.2. Teken inentings, doserings, dip en aanvullings aan [Gesondheid > Inentings, Doserings, Dip en Aanvullings].
- 9.3. Druk 'n verslag van inentings, doserings, dip en aanvullings [Verslae > Gesondheid > Inentings, Doserings, Dip en Aanvullings].

10. Weeg Diere:

- 10.1. Druk 'n lys vir die aantekening van diere se gewigte tydens weging [Verslae > Produksie > Weeglys (aantekenlys)].
- 10.2. Indien van toepassing, trek gewigte van die skaal in BenguFarm SHEEP & GOATS in (waar van toepassing) [Data Stuur/Trek In > Trek In > Gewigte van Skaal of Tru-Test XR5000 Integrasie] **OF**
- 10.3. Teken die gewigte vir prestasietoetsdoeleindes aan [Produksie > Gewigte vir Prestasietoetsing].
- 10.4. STOETTELERS: Stuur die gewigte in elektroniese (csv) formaat na Stamboek of die LNR [Data Stuur/Trek In > Stuur > Stamboek/LNR > Gewigte].
- 10.5. STOETTELERS: Trek die lêer (SHEEP & GOATSTEST...) met die diensverskaffer berekende gewig resultate wat ontvang is van Logix in BenguFarm SHEEP & GOATS in [Data Stuur/Trek In > Logix Direk > Trek OPI, GRO & Wolresultate In] **OF** [Data Stuur/Trek In > Logix Direk > Trek Reproduksie (OPI), Gewig (GRO) en Wolresultate In].
- 10.6. Druk 'n verslag van die diere se verwerkte gewigte (indekse, ens.) [Verslae > Produksie > Prestasietoetsresultate].
- 10.7. Druk 'n verslag van die diere se gewigte en toenames (vir gereelde weging, bv. in 'n groeitoets of voerkraal) [Verslae > Produksie > Gewigte en Toenames].

11. Skeer Diere (wolskape en Angora bokke)

- 11.1. Druk 'n lys waarop diere se wol- of sybokhaardata aangeteken kan word tydens skeer. [Verslae > Produksie > Vesel Veldkaart (aantekenlys)].
- 11.2. Teken wol- of sybokhaardata in BenguFarm SHEEP & GOATS aan [Produksie > Woldata vir Prestasietoetsing].
- 11.3. STOETTELERS: Stuur wol- of sybokhaardata in elektroniese (csv) formaat na Stamboek [Data Stuur/Trek In > Stuur > Stamboek/LNR > Woldata].
- 11.4. Druk 'n lys met diere se ID Nommers, liggaamsgewigte en vaggewigtete om saam met die wol/bokhaar monsters na die Woltoetsburo te stuur vir ontleding [Data Stuur/Trek In > Stuur > Vagtoets Kontrolelys].
- 11.5. STOETTELERS: Trek die diensverskaffer berekende wol- of sybokhaarresultate in BenguFarm SHEEP & GOATS in [Data Stuur/Trek In > Logix Direk > Trek Reproduksie (OPI), Gewig (GRO) en Wolresultate In] **OF** [Data Stuur/Trek In > Trek In > Stamboek/LNR > Diensverskaffer Berekende Wolresultate].
- 11.3. Skep 'n verslag te skep van diere se gewigte en toenames [Verslae > Produksie > Gewigte en Toenames].

12. Wanneer nuwe Teelwaardes (EBVs) beskikbaar is: (slegs STOETTELERS)

- 12.1. Trek nuwe teelwaardes in BenguFarm SHEEP & GOATS in met die Logix Direk opsie [Data Stuur/Trek In > Logix Direk > Trek Vleis Teelwaardes In of Trek Wol Teelwaardes In, soos van toepassing].

13. Voor inspeksie van Diere: (slegs STOETTELERS)

- 13.1. Skep 'n inspeksielys van diere wat geïnspekteer/gekeur gaan [Verslae > Inspeksies & Seleksies > en kies die betrokke keuringsverslag(e) wat van toepassing is (Vleis Teelwaardes, Vleis Indekse, Wolrasse, Döhne Merino)].

14. Diere Verkoop, Geslag, Uitgeskot, Gevrek of Verlore geraak:

- 14.1. Vir veilings of uit-die-hand-verkope, druk 'n veilingskatalogus [Verslae > Aankope, Veilings, Verkope, Vrektes en Uitskotte > Veilingskatalogus].
- 14.2. Druk 'n Veeverwydering Sertifikaat, indien van toepassing [Verslae > Aankope, Veilings, Verkope, Vrektes en Uitskotte > Veeverwydering Sertifikaat].
- 14.3. Teken die verkope en die uit-kudde data aan van diere wat verkoop is of die kudde verlaat het vir ander redes [Verskuiwings > Verkope, Vrektes en Uitskotte].
- 14.4. Druk 'n verslag van die diere wat verkoop is, of die kudde verlaat het vir ander redes [Verslae > Aankope, Veilings, Verkope, Vrektes en Uitskotte > Verkope, Vrektes en Uitskotte].
- 14.5. STOETTELERS: Stuur die oordrag en/of kansellasië kennisgewings in elektroniese (csv) formaat na SA Stamboek of die LNR [Data Stuur/Trek In > Stuur > Stamboek/LNR > Oordragte en Kansellasië].
- 14.6. Stuur die verskuiwingsdata na die RMIS-naspeurbaarheidstelsel [Data Stuur/Trek In > RMIS Naspeurbaarheid].

Bylaag B

Intrek van CSV-formaat / Excel Data

Met hierdie funksie kan data wat in 'n Excel lêer aangeteken is, ingetrek word in BengFarm. Hierdie funksie is spesifiek vir kuddes wat nie data vanaf 'n ander bron (bv. Logix) kan intrek nie.

Om 'n lys te sien van al die data wat vanaf Excel in BenguFarm ingetrek kan word, sien die tabel aan die einde van Bylaag B.

Baie belangrik:

- **Indien nuwe dierrekords geskep moet** word vanaf die ingetrekke data, moet minstens die volgende data ingetrek word: Dier ID Nr, Geslag, Geboortedatum, Ras- of Spesiekode en Statuskode. Indien die presiese geboortedatum van 'n dier onbekend is, kies 'n benaderde datum, byvoorbeeld 01-10-2018 vir diere gebore in 2018.
- **Indien die data by bestaande diere se data gevoeg moet word**, moet die betrokke diere se ID Nr en/of elektroniese nommer (EID) in die csv lêer *presies* dieselfde wees as op BenguFarm.

Stappe om data voor te berei en in te trek:

NB: Maak eerstens seker dat die "List Separator" en "Decimal Symbol" opstellings in Windows korrek is. Gaan na Control Panel > Region > Additional Settings > List Separator. Die "List Separator" moet 'n komma "," te wees. Indien dit 'n kommapunt ";" is, verander dit na 'n komma. Die "Decimal Symbol" moet 'n punt "." wees. Indien dit komma "," is, verander dit na 'n punt ".". Kliek Apply en OK.

1. Voorbereiding van data om dit in te trek:

- 1.1. Skep vir elke kudde 'n aparte Excel lêer.
- 1.2. Vir elke dier in die kudde (ooie, lammers en ramme) waarvan jy data wil intrek in BengFarm SHEEP & GOATS, moet jy sorg dat alle **beskikbare data** (bv, Dier ID Nr, Geboortedatum, Geslag, Moeder ID Nr, Vader ID Nr, ens.) in dieselfde Excel lêer en een blad ("sheet") is. Indien jy **data van vanaf meer as een blad wil intrek**, maak seker dat die Dier ID Nr en Geslag presies dieselfde is op al die blaaie om te verhoed dat duplikaat dierrekords geskep word met die intrek van die addisionele data by bestaande diere in BenguFarm.
- 1.3. Behalwe vir die kolomopskrifte, verwyder al die lyne wat nie dierdata bevat nie, bv. leë lyne, opsommings, ens.
- 1.4. Vir data waar daar **meer as een rekord is vir 'n spesifieke tipe data** (bv. gewigte aangeteken op meer as een datum), moet daar vir elke bykomende rekord (bv. weegdatum en gewig) 'n aparte lyn in die Excel blad geskep word om al die rekords in te trek.
- 1.5. Maak seker dat die **datums** in die Excel lêer in een van die volgende twee formate gestoor is, nl. dd/mm/yyyy of yyyy/mm/dd. Bv. 30 Nov 2010 moet gestoor wees as 30/11/2010 of 2010/11/30. Die "/" kan enige karakter wees, bv. "-". Jy kan Excel se "Cell Formatting" funksies gebruik om datums te verander wat nie in die korrekte formaat is nie. As 'n datum nie gespesifiseer is nie of nie in die korrekte formaat is nie, sal daardie datums geskep/verander word na 01/01/1980 wanneer die data ingetrek word.
- 1.6. Vir moeders en vaders om korrek gekoppel te word aan 'n dier, moet die **ID Nr van die vaders en moeders** PRESIES ooreenstem met die ID Nr waar hulle in die lêer as 'n dier gelys is. (Kleinletters sal outomaties na hoofletter omgeskakel word). As 'n moeder of vader nie self as 'n dier gelys is nie, sal 'n dier wel geskep word met default waardes. **Indien die moeder en/of vader onbekend is**, los bloot die betrokke veld in die Excel lêer leeg.
- 1.7. Ten einde **Ras, Status** (A = Akief – Lewendig in die kudde of na = Onaktief - Dood/Verkoop/Nie in kudde) **en Voorkoms Opmerkings** in te trek, moet die Status, Ras, en Opmerking kodes in die Excel lêer ooreenstem met die Rasse, Status en Voorkoms Opmerkings **kodes** in BenguFarm.
- 1.8. Ten einde die **kampe, bestuursgroepe, inentings**, ens. te kan intrek, moet die betrokke item reeds opgestel wees in BenguFarm (Opstellings > [betrokke item]). In die Excel lêer wat ingetrek moet word, moet die betrokke items se kodes in die Excel lêer ooreenstem met die **kodes** in BenguFarm.
- 1.9. Vervang alle ` tekens (indien enige) met ` (links van 1 op sletelbord).
- 1.10. **Berekenings** (soos ouderdom, interlamperiodes groeitempo) kan nie ingetrek word nie – dit sal in die program bereken word nadat die data ingetrek is, mits die data benodig vir die berekenings beskikbaar is.
- 1.11. **Daar mag geen kommas in enige velde wees nie. Alle desimale moet punte wees en in die notas veld mag daar nie kommas wees nie.**
- 1.12. Stoor die Excel (xls of xlsx formaat) lêer in **CSV (Comma Delimited) formaat**. Om dit te doen, maak die betrokke lêer oop in Excel, gaan na File > Save As... en kies by File Type "CSV - Comma Delimited"

formaat en klik op "Save". Indien daar **meer as een blad ("sheet") in die Excel lêer is, moet elkeen apart na 'n CSV lêer gestoor word en apart ingetrek word**, aangesien mens nie verskillende blaaie in een CSV lêer kan stoor nie. Maak seker lang nommers (veral DNA nommers) word nie omgeskakel in eksponent formaat wanneer die lêer in CSV formaat gestoor word nie.

1.13. Maak die CSV lêer in Notepad oop (nie Excel) en **kontroleer die volgende:**

1.13.1 Maak seker die List Separator is 'n komma (,), nie 'n kommapunt (;) nie. Indien nodig, kan die List Separator opstelling verander word deur te gaan na Computer > Control Panel > Regional > Additional Settings > List separator.

1.13.2 Maak seker lang nommers (veral DNA nommers) is nie omgeskakel in eksponent formaat wanneer die lêer in CSV formaat gestoor word nie.

1.14 Maak 'n nota in watter **lyn/ry die data in die CSV lêer begin**. Kolomopskrifte moet byvoorbeeld nie ingetrek word nie.

Voorbeeld van data formaat vir intrek van nuwe diere in BenguFarm:

ID Nr	Geslag	Geb Datum	Ras	Status	Kamp	Moeder	Vader	Gewig	Weegdatum
130124	M	15-10-2013	MER	A	K1			23.5	02-01-2014
140020	V	01-10-2014	MER	A	K1			21.0	03-01-2015
150001	V	01-10-2015	MER	A	K1			19.5	03-01-2015
150002	V	01-10-2015	MER	A	K1			21.5	03-01-2016
150025	V	01-10-2015	MER	A	K1			22.0	03-01-2016
160011	V	03-09-2016	MER	A	K1			20.5	15-01-2017
160036	M	27-09-2016	MER	A	K1			23.3	15-01-2017
160036								55.0	20-11-2017
160123	V	11-11-2016	MER	A	K1			18.2	15-01-2017
170001	V	01-09-2017	MER	A	K2	140002	130124	21.0	02-01-2018
170002	V	03-09-2017	MER	A	K2		130124	22.5	02-01-2018
170003	V	05-09-2017	MER	A	K2		130124	21.8	02-01-2018

2. Trek die data in vanaf die CSV formaat lêer in BenguFarm:

2.1. Gaan in BenguFarm na die spesifieke kudde waarvoor jy data wil intrek.

2.2. **Gaan na Data Stuur/Trek In > Trek In > Databasis > Oop Lêerformaat (CSV).** [Gebruik die **Hulp** funksie indien nodig].

2.3. Klik regs bo-aan die skerm op "Soek..." en **kies die csv lêer** van die spesifieke kudde wat jy wil intrek.

2.4. Intrek opsies:

2.4.1. By "Data Begin op Lyn #" **kies op watter lyn die data in die csv lêer begin**. (Kolomopskrifte moet nie ingetrek word nie).

2.4.2. Kies die toepaslike intrek opsies. Indien onseker, behou die verstek opsies.

2.4.3. Indien addisionele data by bestaande diere se rekords ingetrek moet word, moet die betrokke diere se ID Nr en/of EID en geslag in die csv lêer *presies* dieselfde wees as op BenguFarm. Om te verhoed dat duplikaat diere geskep word, verwyder die regmerk by Skep Diere wat nie Bestaan nie onder Intrek Opsies.

2.4.4. Indien die groepe waarin diere is ingetrek moet word, maak seker dat die betrokke kategorie (bv. Bestuursgroepe) gekies is by die opsie "Trek Veld gekoppel aan 'Algemeen: Groepe' in na Groepe van Kategorie".

2.5. **Spesifiseer watter data in watter kolom in die CSV lêer voorkom.** Dit word gedoen deur op die "+" regs onder op die skerm te klik. Klik nou *onder* die kolomopskrif "Data in hierdie Kolom Gestoor" en kies die data wat in kolom nr 1 (of kolom A) voorkom. Herhaal vir al die kolomme wat jy wil intrek. Indien 'n spesifieke kolom se data nie ingetrek moet word nie, kies die opsie "slaan oor – moenie intrek nie".

2.6. By "**Geslag, Manlik="** in die "Waar/Ja=" kolom (heel regs) moet jy invul wat in die geslag kolom in die csv lêer staan by manlike diere, bv. "M". Slegs die diere met "M" in daardie kolom sal ingetrek word met geslag as manlik, die res outomaties as vroulik.

2.7. Kontroleer dat al die kolomme wat ingetrek moet word korrek gespesifiseer is. Indien alles korrek is, klik op "Trek In".

2.8. Let op dat diere se name verander word na hoofletters wanneer die data ingetrek word.

2.9. **Indien die dierrekords vir een of ander rede nie korrek ingetrek het nie**, moet die foutiewe rekords eers verwyder word voordat die data weer ingetrek word. Die data kan as volg verwyder word:

2.9.1. Gaan na Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg).

- 2.9.2. Klik op Laai Nuwe Seleksie van Diere (regs bo-aan die skerm), skakel die Nie-aktiewe filter (regs bo-aan die skerm) aan, kies al die betrokke diere wat verwyder moet word. (Gebruik die Hulp funksie indien nodig).
- 2.9.3. Klik Verwyder Rekords (regs onderaan die skerm) en Stoor.

Data wat vanaf 'n CSV lêer ingetrek kan word in BenguFarm

<p>Identifikasie:</p> <p>Dier ID Nr (visueel) Dier ID Nr (Verwyder hakie inligting) Elektroniese ID Nr (EID) QR ID Rekenaarnommer Dier ID (amptelik) Dier Naam DNA Nr Skaal Nr Naspeurbaarheid Nr RGD Nr</p> <p>Algemene Dier Data:</p> <p>Geboortedatum Geslag, Manlik = Status (kode) Lewendig, Ja = Kuddemerks Jaar (van geboorte) Volgnommer Vader ID Nr Vader EID Nr Vader Ras (kode) Moeder ID Nr Moeder EID Nr Moeder Ras (kode) Ontvanger Koei ID Nr Geb. datum Onseker, Ja = Lamseisoen (kode) Geboortestatus (Enkel, Tweeling, Drieling) (kode) Dektype (kode) Kleur (kode) Horingstatus (kode) Familielyn Ras (kode) Sub-ras (kode) Afdeling (kode) Nie vir Registrasie Groepe (kode) Notas</p> <p>Mikroskyfie Datum Ingeplant Mikroskyfie Plek Ingeplant Voorkoms Opmerkings (kode) Teler Eienaar Boekwaarde Markwaarde Rassamestelling Ras 1 Rassamestelling % 1 Rassamestelling Ras 2 Rassamestelling % 2 Rassamestelling Ras 3 Rassamestelling % 3 Rassamestelling Ras 4 Rassamestelling % 4</p>	<p>Inspeksie Data:</p> <p>Geïnspekteer, Ja = Inspeksie Datum Inspeteur Goedgekeur, Ja = Visuele Punt Afkeurrede (kode)</p> <p>Genomiese Resultate data:</p> <p>Myostatin Toetsdatum nt821</p> <p>Kastrasie Data:</p> <p>Gekastreer, Ja = Kastreer Datum</p> <p>Kamp Verskuiwing Data:</p> <p>Kamp (kode) Datum geskui Rede geskui (kode)</p> <p>Veearts Besoek Data:</p> <p>Veearts Besoek Datum Veearts Naam</p> <p>Siekte en Parasiet Toetse Data:</p> <p>Datum Getoets Getoets Vir Positief, Ja = Tietertelling</p> <p>Siektes & Behandelings Data:</p> <p>Datum Siek Veearts Naam Siekte/Besering (kode) Medisyne/Behandeling (kode) Opmerking</p> <p>Inentings, Doserings, Dip en Aanvullings Data:</p> <p>Datum Geënt Veearts Naam Geënt Teen (kode) Middel (kode) Dosis Koste Opmerking</p> <p>Mismonsters & Interne Parasiete Data:</p> <p>Datum Monster geneem Parasiet spesie (kode) Parasiet Telling (# Eiers / gram) Opmerking</p> <p>Tand Data:</p> <p>Tipe Tande (kode) Aantal Tande Tande Toestand (punt)</p> <p>Dekkings Data:</p> <p>Lamseisoen (kode) Dektype (Nat=1; KI=3; EI=4) Tipe Semen (kode) Geslag Geskeide Semen Ram ID Nr Ram 2 ID Nr</p>	<p>Multi Bulle Datum In Datum Uit</p> <p>Dragtigheid Data: (Vroulike diere) Onderzoek Datum Dragtig, Ja = Periode Dragtig Periode Tipe [(W)eke / (M)aande] Siklus (kode) # Fetusse (1, 2, 3) (kode)</p> <p>Gewigte & Eienskappe Data:</p> <p>Geboortegewig Moeder se gewig by lamming Voorpeen Weegdatum Voorspeen Gewig Speen Weegdatum Speengewig Moeder se gewig by Speen Naspeen Gewig Weegdatum Naspeen Gewig Volwasse Gewig Weegdatum Volwasse Gewig Algemene Gewig Weegdatum Algemene Gewig Bestuursgroep</p> <p>Woldata:</p> <p>Skeernommer Vorige Skeerdatum Huidige Skeerdatum Liggaamsgewig Vaggewig Graad Stapellengte Stapellengte Indeks Veseldikte Veseldikte Indeks Skoonopbrengs Koëffisiënt van Variasie Gemaksfaktor Standaard Afwyking Rang</p> <p>Bouvorm- en Wolpunte:</p> <p>Bouvorm-/Wolpunt Datum Bouvormpunt Wolpunt Kondisiepunt Karakter Styl Kaalnek Eenvormigheid Famachapunt</p> <p>Liggaamsmates Data:</p> <p>Liggaamsmates Datum Mate Kode Mate Waarde Skouerhoogte Heuphoogte Skofhoogte Koplengete</p>
---	---	---

		<p>Oorlengte Skrotumomtrek Pelvis Hoogte Pelvis Breedte Voor Pelvis Breedte Agter Ander Eienskap</p> <p>RTU Mates: Metingsdatum Kruis Vetdiepte Rib Vetdikte Oogspieroppervlakte Marmering</p> <p>Dier Gesien Data: Dier Gesien Datum Gesien Deur Gesien in Kamp (kode) GPS Lengte GPS Breedte Opmerking</p> <p>Aankoop Data: Datum aangekoop Verkoper Prys Oorspronklike ID Nr Datum Aankoms op Plaas</p> <p>Verkope, Vrektes en Uitskotte Data: Datum Verkoop/Dood Verkoop, Ja = Eie Rede vir Uit Kudde (kode) Amptelike Rede (kode) Verkoop Aan Karkasgewig Inkomste Basis (kode) Uitslag Persentasie Inkomste per kg Prys Karkas Klassifikasie Datum Plaas Verlaat Koste Opmerking</p> <p>Reënval Data: Datum Plek Hoeveelheid (mm) Opmerking</p>
--	--	---

Bylaag C

Tru-Test XR5000 Skaal Data Uitruiling

Die BenguFarm BEEF module integreer met die Tru-Test XR5000 skaal, mits die nodige opstellings gedoen is. Gewigte en verskeie ander tipes data wat op die Tru-Test XR5000 aangeteken is, kan direk vanaf die skaal in BenguFarm ingetrek word.

Voordat die XR5000 skaal gebruik word:

Vir videos met stap-vir-stap instruksies om die XR5000 skaal op te stel om met BenguFarm te integreer, data vanaf die skaal in te trek en na die skaal te stuur, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm

- Tru-Test XR5000 Integration – **Setting up Scale Field Links**.
 - Tru-Test XR5000 Integration: **Adding, Updating and Deleting Animals**.
 - Tru-Test XR5000 Integration: **Drafting**.
- Die XR5000 skaal se drywers en sagteware (Tru-Test Data Link) moet vooraf op die rekenaar geïnstalleer wees op Windows voordat BenguFarm in staat sal wees om met die XR5000 te kommunikeer. Hierdie drywers en sagteware word deur verskaf saam met die skaal. Indien nodig, kontak asseblief die Tru-Test agent in hierdie verband. **Let wel:** Die Tru-Test Data Link sagteware moet toe wees vir BenguFarm om met die skaal te kommunikeer.
 - Skakel die skaal aan en verbind dit aan die rekenaar met die verskafde USB kabel.
 - Gaan in BenguFarm na Data Stuur/Trek In > Tru-Test XR5000 Skaal Integrasie > Skaalveld Opstellings en maak seker die betrokke skaalvelde is korrek opgestel sodat die data wat aangeteken word op die skaal na die korrekte ooreenstemmende velde in BenguFarm ingetrek kan word. Gebruik die **Hulp** funksie vir stap-vir-stap instruksies.
 - Maak seker dat, waar van toepassing, die betrokke velde (bv. Kampe) reeds in BenguFarm opgestel is en dat die betrokke item (bv. Ras, Kamp, Lamseisoen) se *kode* ingevoer word op die skaal wanneer die dierrekords geskep word op die skaal.

Aantekens van data op die XR5000 skaal:

- **Indien die diere nog glad nie in BenguFarm geskep is nie**, kan die Tru-Test XR5000 skaal gebruik word om dierrekords te skep en in BenguFarm in te trek:
 - Dit is belangrik om die volgende data aan te teken om die dier se rekord met die nodige basiese data te skep wanneer die data in BenguFarm ingetrek word: Visuele ID-nr (VID) en / of Elektroniese ID-nr (EID) (indien van toepassing), Geslag, Geboortedatum, Raskode en Statuskode. Indien ras- en/of status nie aangeteken word nie, sal die ras by verstek geskep word vanaf die betrokke kudde se opstellings en die status as aktief.
 - Indien die presiese geboortedatum van 'n dier onbekend is, kies 'n benaderde datum, byvoorbeeld 01-10-2018 vir diere gebore in 2018.
 - **Indien geen VID aangeteken word nie (bv. waar VID's nie gebruik word nie)** en die betrokke opstelling [Opstellings > Kuddes > ID Metodes en Nommering > Skep ID Nr (Visueel) vanaf EID (Elektroniese ID Nr) waar geen ID Nr gespesifiseer is nie] is gedoen, sal die laaste x aantal syfers van die EID outomaties ingevul word as die VID. Indien nie, word die volledige EID as VID gebruik.
 - **Om diere op die Tru-Test XR5000 skaal te registreer**, is dit belangrik om bogenoemde data aan te teken.
- **Indien die diere reeds met VID's, ens. in BenguFarm geskep is** en dan eers word die EID skyfies aan die diere aangebring, kan die **Tru-Test XR5000 skaal** gebruik word om EID's in BenguFarm in te trek by bestaande dierrekords. Om dit te kan doen, moet die VID van die betrokke dier PRESIES soos dit op BenguFarm is op die XR5000 ingelees word by die betrokke EID. Wanneer die betrokke skaalsessie data dan in BenguFarm ingetrek word [Data Stuur/Trek In > Tru-Test XR5000 Integrasie > Trek Skaaldata In], merk die opsie Trek Elektroniese ID Nr (EID) Veranderings In en klik Trek In. **LET WEL:** Maak 'n rugsteun van die BenguFarm databasis vóórdat die EID's ingetrek word vanaf die XR5000. Sien paragraaf 19 van die handleiding.
-

Intrek van data vanaf die XR5000 skaal in BenguFarm:

Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies om data vanaf die XR5000 skaal in te trek, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm > Tru-Test XR5000 Integration – Import Data from the Scale.

- Skakel die skaal aan en verbind die XR5000 aan die rekenaar met die verskafde USB kabel. **Let wel:** Die Tru-Test Data Link sagteware moet TOE wees.
- Maak seker jy is in die betrokke kudde waarna die nuwe diere en/of nuwe data van bestaande ingetrek moet word.
- Gaan na Data Stuur/Trek In > Tru-Test XR5000 Skaal Integrasie > Trek Skaaldata In.
- Kies die betrokke Skaalsessie en klik op Laai. Gebruik die **Hulp** funksie vir stap-vir-stap instruksies.
- **Om dierrekords wat van diere wat op die XR5000 geregistreer is in BenguFarm te skep**, merk die Onbekend / Skep Nuwe Dier blokkie regs onderaan die skerm en maak 'n regmerk in die Skep kolom langs die diere wat in BenguFarm geskep moet word. **Wenk:** Merk die Onbekende / Skep Nuwe Dier Mode en gebruik dan die vier knoppies onder links op die skerm om maklik die betrokke (onbekende) diere in die Skep kolom te merk.
- Klik op Trek In.

Sorteer ("draft") diere met die XR5000 skaal:

Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies om diere met die XR5000 skaal te sorteer, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm > Tru-Test XR5000 Integration – Drafting.

Voeg by, updateer en verwyder diere op die XR5000 skaal:

Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies om diere op die XR5000 skaal by te voeg, updateer en te verwyder, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm > Tru-Test XR5000 Integration – Adding, Updating and Deleting Animals.

Hergebruik van EIDs:

- Wanneer 'n dier verkoop word of doodgaan kan die EID weer gebruik word op 'n nuwe dier, behalwe waar die EIDs vir naspeurbaarheid gebruik word, in welke geval die EIDs natuurlik nie hergebruik mag word nie.
- Indien verkope en vrektes op die Agrident/Alflex EID leser of op die BenguFarm MOBILE toepassing aangeteken word, word die betrokke EID Nommers outomaties verwyder wanneer die betrokke data ingetrek word. Indien verkope en vrektes direk in BenguFarm aangeteken word en daar is een of meer diere met 'n EID op rekord, sal 'n waarskuwing verskyn met opsies om die EID(s) te verwyder (aanbeveel) of dit te behou. Kies dat die EID(s) verwyder word, behalwe waar die EIDs vir naspeurbaarheid gebruik word, in welke geval die EIDs natuurlik nie verwyder moet word nie.
- **BAIE BELANGRIK: Voordat EIDs hergebruik word:**
 - **Maak seker dat alle diere waarvan die EIDs verwyder is, onaktief is in BenguFarm.**
 - **Gaan in BenguFarm na Diere > Verwyder Elektroniese ID Nrs (EIDs) van Onaktiewe Diere** om te verseker dat alle betrokke EIDs verwyder is van die onaktiewe diere in BenguFarm. **Let wel:** Voordat jy hierdie funksie uitvoer, maak eers seker dat die status van die diere wat verkoop/dood is, onaktief is.
 - **Gaan in BenguFarm na Data Stuur/Trek In > Tru-Test XR5000 Skaal Integrasie > Eksporteer Dierrekords na Skaal en klik Verwyder Diere sonder EIDs op BenguFarm vanaf Skaal** alvorens die skaal gebruik word om registrasies, gewigte of ander data met die hergebruikte EIDs op die skaal aan te teken, om te verseker die EID word met hergebruik aan die *nuwe* dier se rekord gekoppel. Indien nagelaat is om vooraf die Verwyder Diere met Onaktiewe EIDs vanaf Skaal funksie uit te voer om verkoopte en dooie diere te verwyder van die XR5000, sal data teenoor die diere wat vroeër die EID gehad het, aangeteken word. Die gevolg is dat waar skaaldata daarna ingetrek word, afhangende van opstellings, data in BenguFarm gekorrupteer kan word. Gebruik die **Hulp** funksie vir stap-vir-stap instruksies.
 - Indien nagelaat is om EIDs te kanselleer en nuwe lammings is op die EID leser aangeteken wat nie-gekanselleerde EIDs aan toegeken is, kan die gevorderde opsies gebruik word om daardie diere met die betrokke EIDs onaktief te maak en die EID van die bestaande diere te verwyder.

Bylaag D

Agrident en Allflex EID Lesers Data Uitruiling

Die BenguFarm BEEF module intergreer met die Agrident/Allflex APR500 / APR600 / APR450 / APR650 en AWR300 EID lesers. Verskillende tipes data soos registrasie van nuwe diere, dekkings, dragtighede, lammings, gewigte, woldata, inentings & doserings, siektes & behandelings, kamp- of bestuursgroep verskuiwings, prosedures, diere gesien ("animal sightings"), liniêre puntings (bv. bouworm- en wolpunte), RTU metings, verkope en sterftes kan op die EID leser aangeteken word. Hierdie inligting kan dan in BenguFarm ingetrek word. Toepaslike lys opsies soos kampe, bestuursgroepe, siektes/beserings, medisynes en entstowwe/doseermiddels kan ook van BenguFarm na die EID leser gestuur word.

Voordat die Agrident/Allflex EID leser gebruik word:

Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies om die Agrident/Allflex EID leser op te stel om met BenguFarm te integreer, besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: youtube.com/@BenguFarm
> Uploading of Tasks to EID Reader – **Agrident/Allflex APR500, 600, 650 and AWR300.**

- **Die EID leser se drywers en sagteware moet geïnstalleer wees** op Windows voordat BenguFarm in staat sal wees om met die EID leser te kommunikeer. Hierdie drywers en sagteware word deur die Agrident/Allflex agent verskaf saam met die EID leser. Indien nodig, kontak asseblief die Agrident/Allflex agent in hierdie verband.
- **Kliënte wat van BKB se DSS (Decision Support Services)) gebruik maak:**
 - Stel jou BenguFarm agent in kennis dat jy 'n BKB DSS kliënt is. Dit sal dan op BenguFarm se administratiewe stelsel aangeteken word en BenguelaSoft sal 'n *Bevestiging van aktivering van BenguFarm BKB DSS intregasie* epos aan die kliënt stuur.
 - Die BKB DSS take moet in BenguFarm aangeskakel word. Dit word gedoen deur te gaan na Opstellings > Kuddes > Ander > Allflex APR / AWR Taak Kategorie. Verander die opsie van Verstek na BKB - DSS en klik Stoor. Let op dat die rekenaar aanlyn moet wees wanneer jy hierdie verstelling doen, aangesien jou BKB DSS lidmaatskap teenoor ons administratiewe stelsel bevestig moet word.
- **Om te kies watter tipes data op die EID leser aangeteken kan word,** gaan in BenguFarm na Data Stuur/Trek In > Trek In > Agrident APR500/APR600, AWR300 en Allflex 450/650 Leser > Verander EID Leser Take. **Baie belangrik:** Take moet NIE verander word indien daar data op die EID leser is wat nog nie ingetrek is in BenguFarm nie. 'n Maksimum van nege take kan op 'n slag op die EID leser opgestel word vir die APR500 leser. Sekere take het opsies sodat die gebruiker die opsie kan kies wat sy spesifieke behoeftes pas. **Let wel:** Die Kansellاسies en Kampverskuiwings taak het onderafdelings:
 - Kampverskuiwings / Bestuursgroep verskuiwings*
 - Kansellاسies: Oordragte (verkope) / Kansellاسies (dood, weg).
- **Om ramme te merk as teelramme,** gaan in BenguFarm na Diere > Voeg by en Verander Diere (Enkel Dier Uitleg), soek die ram (onthou om die Onktiewe dier filter aan skakel in geval van KI ramme) en merk ("highlight") die ram. Maak 'n regmerk in die veld "Teel/KI Ram" en Stoor. In die "Mating" taak sal slegs ramme wat in BenguFarm gemerk is as **teelramme** beskikbaar wees.
- **Om lyste wat op die EID leser gebruik gaan word (bv. lamseisoene, kampe, bestuursgroepe, entstowwe) op te stel,** gaan in BenguFarm na Opstellings en kies die betrokke item.
- **Om items in die kieslyste vir siektes/beserings, medisynes en entstowwe & doseermiddels wat nie gebruik word nie te verberg en/of items by te voeg op die EID leser,** gaan in BenguFarm na Opstellings > Siektes, Beserings en Parasiete / Medisynes / Entstowwe, Doseermiddels en Aanvullings. Om items te verwyder, verwyder die regmerk in die In Gebruik en Toestel kolom langs die betrokke items. Om 'n item by te voeg, klik die "+" regs onder en volooi die besonderhede. Klik Stoor.
- **Om bogenoemde lyste van BenguFarm na die EID leser te stuur,** gaan in BenguFarm na Data Stuur/Trek In > Trek In > Agrident APR500/APR600, AWR300 en Allflex 450/650 Leser en klik op Vee Uit en Dateer Leser Data Op. **Let wel:** Maak seker dat alle data op die EID leser reeds ingetrek is in BenguFarm voordat die Vee Uit en Dateer Leser Data Op funksie uitgevoer word.

Aanteken van data op die Agrident/Allflex EID leser:

- **Indien die diere nog glad nie in BenguFarm geskep is nie,** kan die EID leser gebruik word om dierrekords te skep en in BenguFarm in te trek:

- Dit is belangrik om die volgende data aan te teken om die diere se rekord met die nodige basiese data te skep wanneer die data in BenguFarm ingetrek word: Visuele ID-nr (VID) en / of Elektroniese ID-nr (EID) (indien van toepassing), Geslag, Geboortedatum, Raskode en Statuskode. Indien ras- en/of status nie aangeteken word nie, sal die ras by verstek geskep word vanaf die betrokke kudde se opstellings en die status as aktief.
- Indien die presiese geboortedatum van 'n diere onbekend is, kies 'n benaderde datum, byvoorbeeld 01-10-2018 vir diere gebore in 2018.
- **Indien geen VID aangeteken word nie (bv. waar VIDs nie gebruik word nie)** en die betrokke opstelling [Opstellings > Kuddes > ID Metodes en Nommering > Skep ID Nr (Visueel) vanaf EID (Elektroniese ID Nr) waar geen ID Nr gespesifiseer is nie] is gedoen, sal die laaste x aantal syfers van die EID outomaties ingevul word as die VID. Indien nie, word die volledige EID as VID gebruik.
- **Om diere op die EID leser te registreer**, moet die Registrasie taak gebruik word.
- **Indien die diere reeds met VIDs, ens. in BenguFarm geskep is** en dan eers word die EID skyfies aan die diere aangebring, kan die registrasie taak op die EID leser gekies word, die EID gelees word met die EID leser en die VID van die betrokke diere PRESIES soos dit op BenguFarm is op die EID leser ingelees word sonder om al die ander velde van die registrasie taak te voltooi. Wanneer die data dan vanaf die EID leser in BenguFarm ingetrek word, sal slegs die EIDs in BenguFarm bygevoeg word tot die betrokke diere se bestaande rekords, sonder om ander velde te verander. **LET WEL:** Maak 'n rugsteun van die BenguFarm databasis vóórdit die EIDs ingetrek word vanaf die EID leser. Sien paragraaf 19 van die handleiding.
- **Aantekening van Lammings:**
 - Die **geboortegewig** veld is by verstek *nie* sigbaar op enige van die lammingsstake op die EID leser nie. Indien geboortegewigte aangeteken moet word, kontak jou BenguFarm agent om die betrokke lammings taak op jou EID leser te verander sodat die geboortegewig veld beskikbaar is.
 - Op die Lammings skerm kan die **vader van die lam** nie aangeteken word nie. Met die intrek van die lammings data koppel BenguFarm die vader aan die betrokke lam op grond van die dekkingsdata van die betrokke ooi. Om te verseker dat met die intrek van die data vanaf die EID leser in BenguFarm die betrokke vader gekoppel word aan elke lam, maak seker dat die betrokke dekkings/embryo inplantings (en dragtigheidsondersoek uitslae, indien van toepassing) reeds aangeteken is in BenguFarm SHEEP & GOATS *voordat* lammings aanteken word. Indien daar meer as een dekking (bv. lapa en natuurlik) kwalifiseer (m.a.w. wat binne die minimum en maksimum dragtigheidsperiode is soos opgestel by Opstellings > Kuddes > Dekkings, Dragtigheide en Lammings) as die moontlike dekking, sal BenguFarm by verstek die *tweede* dekking kies as die vader wanneer die lammings ingetrek word. Indien daar nie 'n dekking op rekord is binne die minimum en maksimum dragtigheidsperiode nie, sal die vader nie gekoppel kan word nie en sal dan ?ONBEKEND? wees. **Nota:** Indien daar wel 'n dekking(s) op rekord is, maar die vader nie gekoppel is met intrek van die data nie, kan dit agterna met 'n admin funksie gekoppel word. Kontak jou BenguFarm agent om met laasgenoemde te help.
 - **Aborsies, doodgebore lammers asook lammers wat dood is kort na geboorte** moet ook aangeteken word om die betrokke ooie se dragtigheidsstatus te verander en om hul reproduksierekords volledig te maak. Op die Lammings skerm kan die lamstatus by geboorte (bv. lewendig, aborsie, dood gebore) ongelukkig nie aangeteken word nie. Ons beveel aan dat die volgende prosedure gevolg word vir die aantekening van aborsies en dooie lammers:
 - Neem 'n EID en merk dit **"Dooie Lam"** en hou dit altyd byderhand wanneer lammings aangeteken word. Gebruik hierdie EID vir ALLE dooie lammers. Wanneer lammingsdata ingetrek word in BenguFarm, kies die opsie "Merk lammers met EID as onaktief" en vul die "Dooie Lam" EID Nommer in die bokkie in. Alle (dooie) lammers met hierdie EID sal dan met intrek van die lammings outomaties met lamstatus Dood na Geboorte en status Onakief aangeteken word in BenguFarm.
 - Gee 'n **fiktiewe visuele nommer** (VID) vir sulke lammers, bv. 209001 (volgnommer buite die normale reeks) vir die eerste dooie lam in 2020, 209002 vir die twee een, ens.
- **Om verkope en vrektes op die EID leser aan te teken**, gaan na die "Kansellaries en Kampverskuiwings" taak en kies die "Kansellaries > Oordragte" (vir verkope) of die "Kansellaries > Verwyder" (vir vrektes of uitskotte) opsie.

Intrek van data vanaf die Agrident/Allflex EID leser in BenguFarm:

- Verbind die EID leser met die rekenaar met die verskafde USB kabel.
- Indien meer as een kudde in BenguFarm opgestel is en registrasies ingetrek word, gaan na die betrokke kudde in BenguFarm. **Let wel:** Indien lammings ingetrek word, sal die lam ingetrek word in die kudde waarin die ooi is, behalwe waar die ooi onbekend is, in welke geval die lam ingetrek sal word in die kudde waarin jy is wanneer die data ingetrek word.
- Gaan in BenguFarm na Data Stuur/Trek In > Trek In > Agrident APR500/APR600, AWR300 en Allflex 450/650 Lesers. BenguFarm sal outomaties die EID leser opspoor en konnekteer.
- Maak seker die **intrekopsies** is korrek.
 - Sien Aantekening van Lammings hierbo vir die intrek van dooie lammers se geboortedata in BenguFarm.
 - Indien woldata ingetrek word, maak seker die skeernommer en vorige skeerderdatum is ingevul.
- Klik op Trek Data van Leser In om te begin met die intrek van die data. BenguFarm sal die data van die leser haal en probeer om dit in te trek. As ou data wat voorheen ingetrek is, weer ingetrek word, sal die sagteware die gebruiker in kennis stel en die duplikaatdata ignoreer.
- Met intrek van **dekkings** vanaf die EID leser, sal die lamseisoen waarmee die dekdatums ooreenstem, outomaties bygevoeg word. Indien geen lamseisoen gevind word waar die dekdatums ooreenstem nie, sal die lamseisoen wat op BenguFarm as die Huidige Lamseisoen gekies is, bygevoeg word.
- Sien die paragraaf Aantekening van **Lammings** hierbo vir verduideliking van koppeling van die vader aan die lam met die intrek van lammings.
- Met intrek van **lammings** vanaf die EID leser sal die lamseisoen wat op BenguFarm as die Huidige Lamseisoen gekies is, outomaties bygevoeg word.
- 'n Log van die intrek aktiwiteit sal op die skerm vertoon word. Gaan deur die lys en kontroleer dat alle rekords ingetrek is. Maak 'n aantekening van foute wat in rooi uitgelig word. In die meeste gevalle is dit waar 'n dier nie gevind kan word in BenguFarm nie. 'n Dier kan nie gevind word indien die EID (Elektroniese ID Nr) van die dier nie in BenguFarm is nie of indien dit verkeerd is in BenguFarm. Elektroniese ID Nrs (EIDs) van diere kan in BenguFarm aangeteken word by Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg). Sodra ontbrekende Elektroniese ID Nrs aangeteken is, probeer weer om die data van die EID leser in te trek.
- Nadat die data ingetrek is, kan diere gekies word en aan groepe of kampe gekoppel word deur op Koppel Diere aan Groep te klik. Indien nodig, kan addisionele data van 'n dier aangevul word om die diere se data meer volledig te maak. Sien die Aanteken van addisionele data in BenguFarm paragraaf hieronder.
- **Nota:** Wanneer data ingetrek word vanaf die EID leser, word die betrokke data leer ook outomaties gestoor (normaalweg by C:/Program Files (x86)/BenguelaSoft/BenguFarm/Electronic/APR/), vir ingeval dit later (nadat die data uitgegee is op die EID leser) benodig word. Hierdie lêers is slegs bedoel vir kontrole doeleindes en moet NIE weer op 'n latere stadium ingetrek word NIE, aangesien dit die BenguFarm databasis korrup kan maak.

Uitvee van data en opdatering van lyste op die Agrident/Allflex EID leser:

- **Nadat die EID leser data ingetrek is in BenguFarm,** maak eers seker dat alles korrek en volledig is deur die betrokke data te kontroleer op die hoofskerm. Indien alles korrek en volledig is, moet die bestaande data op die EID leser uitgegee word. Om dit te doen, klik op Vee Uit en Dateer Leser Data Op.
- **BAIE BELANGRIK:** Voordat EIDs hergebruik word, is dit krities belangrik dat die Vee Uit en Dateer Leser Data Op stap gedoen word – sien die paragraaf oor die hergebruik van EIDs hieronder.
- Tydens die uitvee en opdatering proses sal toepaslike lyste soos teelramme, kampe, bestuursgroepe, siektes/beserings, medisynes en en entstowwe/doseermiddels van BenguFarm na die EID leser gestuur word om die betrokke lyste op die EID leser te opdateer.
- Sodra die uitvee en opdatering proses klaar is, maak die Agrident APR500/APR600, AWR300 en Allflex 450/650 Lesers Data Uitruiing skerm toe en ontkoppel die EID leser van die rekenaar.

Hergebruik van EIDs:

- Wanneer 'n dier verkoop word of doodgaan kan die EID weer gebruik word op 'n nuwe dier, behalwe waar die EIDs vir naspeurbaarheid gebruik word, in welke geval die EIDs natuurlik nie hergebruik mag word nie.
- Indien verkope en vrektes op die Agrident/Allflex EID leser of op die BenguFarm MOBILE toepassing aangeteken word, word die betrokke EID Nommers outomaties verwyder wanneer die betrokke data ingetrek word. Indien verkope en vrektes direk in BenguFarm aangeteken word en daar is een of meer diere met 'n EID op rekord, sal 'n waarskuwing verskyn met opsies om die EID(s) te verwyder (aanbeveel) of dit te behou. Kies dat die EID(s) verwyder word, behalwe waar die EIDs vir naspeurbaarheid gebruik word, in welke geval die EIDs natuurlik nie verwyder moet word nie.
- **BAIE BELANGRIK:** Voordat EIDs hergebruik word:

- **Maak seker dat alle diere waarvan die EIDs verwyder is, onaktief is in BenguFarm.**
- **Gaan in BenguFarm na Diere > Verwyder Elektroniese ID Nrs (EIDs) van Onaktiewe Diere** om te verseker dat alle betrokke EIDs verwyder is van die onaktiewe diere in BenguFarm. **Let wel:** Voordat jy hierdie funksie uitvoer, maak eers seker dat die status van die diere wat verkoop/dood is, onaktief is.
- **Gaan in BenguFarm na Data Stuur/Trek In > Trek In > Agrident/Allflex APR450/500/600/650 en AWR300 Lesers >, Vee Uit en Dateer Leser Data Op** alvorens die EID leser gebruik word om registrasies of lammings met die hergebruikte EIDs aan te teken om te verseker die EID word met hergebruik aan die *nuwe* dier se rekord gekoppel. Indien nagelaat is om vooraf die Vee Uit en Dateer Leser Data Op funksie uit te voer om verkoopte en dooie diere te verwyder van die EID leser, sal enige nuwe diere wat op die EID leser aangeteken word, onmiddelik weer gekanselleer word. Dit is dus krities dat daar geen ou verkope of vrektes (oordragte of kansellasies) rekords op die EID leser oor is nie.
- Indien nagelaat is om EIDs te kanselleer en nuwe kalwings is op die EID leser aangeteken wat nie-gekanselleerde EIDs aan toegeken is, kan die gevorderde opsies gebruik word om daardie diere met die betrokke EIDs onaktief te maak en die EID van die bestaande diere te verwyder.

Aanteken van addisionele data in BenguFarm SHEEP & GOATS:

Sekere take op die Agrident/Allflex EID leser maak nie voorsiening vir die aantekening van *alle* data waarvoor BenguFarm SHEEP & GOATS voorsiening maak nie. Die Dekkings taak maak byvoorbeeld nie voorsiening om dekkings te koppel aan 'n sekere lamseisoen nie. Sulke data kan, nadat die data ingetrek is vanaf die EID leser, in BenguFarm bygevoeg word deur na die betrokke tipe data se aantekenskerm te gaan (bv. Reproduksie > Natuurlike Dekkings), te klik op Laai Bestaande Rekords en die addisionele/ontbrekende data by te voeg. Om algemene dierdata (bv. Lamseisoen) by te voeg of te verander, gaan na Diere > Verander Diere (Tabel Uitleg). Gebruik die **HULP** funksie indien nodig.

Bylaag E

Tru-Test EID Lesers Data Uitruiling

Die BenguFarm BEEF module integreer met die Tru-Test SRS2/SRSi/XRS2/XRS2i EID lesers. Verskillende tipes data soos registrasie van nuwe diere, dekkings, dragtigheide, kalwings, gewigte, inentings & doserings, siektes & behandelings, kamp- of bestuursgroep verskuiwings, prosedures, diere gesien ("animal sightings"), liniêre puntings (bv. bouworpunte), RTU metings, verkope en sterftes kan op die EID leser aangeteken word. Hierdie inligting kan dan in BenguFarm ingetrek word. Toepaslike lys opsies soos kampe, bestuursgroepe, siektes/beserings, medisynes en entstowwe/doseermiddels kan ook van BenguFarm na die EID leser gestuur word.

Voordat die Tru-Test SRS2/SRSi/XRS2/XRS2i EID leser gebruik word:

- **Vir 'n video met stap-vir-stap instruksies om die Tru-Test SRS2, SRS2i, XRS2 of XRS2i EID leser op te stel om met BenguFarm te integreer,** besoek die BenguFarm "Support Channel" op YouTube by: [youtube.com/@BenguFarm](https://www.youtube.com/@BenguFarm) > Uploading of Tasks to EID Reader – Tru-Test EID Reader Integration - **SRS2, XRS2 of XRS2i.**

Bylaag F

Berekenings in BenguFarm-SHEEP & GOATS – Beskrywings en Seleksie Riglyne

Fases en Eienskappe	Beskrywing
Algemeen	
Ouderdom van Dier	<p>Die ouderdom van 'n dier word as volg vertoon op die hoofskerm:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0 – 634 dae in Dae • 635 - 730 dae in Maande • 731+ dae in Jare.
Reproduksie en Geboorte	
Verwagte Lamdatum	<p>Verwagte lamdatum berekenings in BenguFarm hang eerstens daarvan af of daar 'n dragtigheidsondersoek vir die betrokke dier gedoen is of nie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Indien 'n dragtigheidsondersoek gedoen is, die dier dragtig bevind is en die tydperk dragtig aangeteken is in BenguFarm, word die verwagte lamdatum as volg bereken: Onderzoekdatum MINUS Tydperk dragtig op onderzoekdatum PLUS Normale dragtigheidsperiode (soos opgestel by Opstellings > Kuddes > Dekking, Dragtigheid en Lamming). 2. Indien 'n dragtigheidsondersoek wel gedoen is, die dier dragtig bevind is, maar die tydperk dragtig nie aangeteken is in BenguFarm nie: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Die <i>vroegste</i> moontlike lamdatum (indien gekies by Opstellings > Kuddes > Dekking, Dragtigheide en Lamming > Bereken <i>Eerste</i> moontlike Verwagte Lamdatum) word as volg bereken: Eerste dekdatum sedert die laaste lamdatum OF waar verskeie dragtigheidsondersoeke sedert die laaste lamdatum gedoen is, die eerste dekking sedert die vorige ondersoek PLUS Normale dragtigheidsperiode. 2.2. Met die opstelling "Bereken Verwagte Lamdatums sonder Dekinligting" [Opstellings > Kuddes > Dekking, Dragtigheide en Lamming] aangeskakel (dit is by verstek aangeskakel vir die GAME module), word die verwagte lamdatum bereken sonder dat daar enige dekkings of dragtigheidsondersoeke in die program aangeteken is. <ol style="list-style-type: none"> 2.2.1. Vir jong ooie ouer as "Minimum Ouderdom van Jong Ooie by Eerste Dekking" (Opstellings > Kuddes > Dekking, Dragtigheid en Lamming) word die verwagte lamdatum bereken as datum van "Minimum Ouderdom van Jong Ooie by Eerste Dekking" PLUS die "Normale Periode Dragtig". 2.2.2. Vir ooie met dae sedert laaste lamdatum meer as die "Gemid. Periode van Lamming tot weer Gedek word" (Opstellings > Kuddes > Dekking, Dragtigheid en Lamming) word die verwagte lamdatum bereken as die laaste lamdatum PLUS die "Gemid. Periode van Lamming tot weer Gedek word" (indien > 0, anders die "Ovulasiesiklus") PLUS die "Normale Periode Dragtig". Hierdie berekening word vertoon op die hoofskerm en My Verslae (Laaste Dekking - Geen dekinligting maar het verwagte lamdatums), Jong Ooie en Ooie naby Lamming verslag, indien "Minimum dae sedert laaste Lamming (geen dekkings)" gemerk is (by verstek gemerk in die GAME module) en die Jong Ooie en Ooie Gelam/Nie Gelam Nie" verslag. Hierdie metode bereken dus die vroegste moontlike lamdatum. Deur die verstek "Minimum Ouderdom van Jong Ooie by Eerste Dekking" en/of "Gemid. Periode van Lamming tot weer Gedek word" opstellings te verander, kan die verwagte lamdatum berekening meer akkuraat gemaak word.

Reproduksie en Geboorte	Beskrywing	Algemene riglyne vir Seleksie
# Fetusse / # Ooie gepaar	Die totale aantal fetusse gedeel deur die totale aantal ooie wat gepaar is.	
Ouderdom Eerste Lamming (OEL)	Ouderdom (in maande) wanneer die ooi vir die eerste keer gelam het.	Selekteer ooie met 'n lae ouderdom eerste lamming, in ag genome wanneer hulle vir die eerste keer gepaar is.
Ouderdom Laaste Lamming (OLL)	Ouderdom (in maande) wanneer die ooi die laaste keer gelam het.	Nie gewoonlik gebruik in seleksie - slegs vir inligting.
Eerste Interlamperiode (Eerste TLP)	Tydperk (in dae) tussen die eerste en tweede lamdatums.	Skot ooie met 'n hoë eerste interlamperiode uit, in ag genome wanneer hulle vir die eerste keer en vir die tweede keer gepaar is.
Laaste Interlamperiode (Laaste TLP)	Tydperk (in dae) tussen die laaste twee lamdatums.	Skot ooie met 'n hoë laaste interlamperiode uit.
Gemid. Interlamperiode (Gemid. TLP)	Gemiddelde tydperk (in dae) tussen lammings oor al die lamdatums.	Skot ooie met 'n hoë gemiddelde interlam periode uit.
Dae Sedert Laaste Lamming (DSLL)	Die tydperk (in dae) sedert die laaste lamdatum.	Skot ooie met 'n hoë dae sedert laaste lamming waarde uit.
Geboortegewig verhouding (GGV)	Die verhouding van lamgewig by geboorte gedeel deur die oogewig by lamming, uitgedruk as 'n persentasie.	Selekteer vir 'n gemiddelde geboortegewig verhouding. Hoë geboortegewig verhoudings word geassosieer met moeilike lammings.
Tydgenote (Tydg.)	<p>'n Kontemporêre groep (of tydgenote) is 'n groep diere wat se geboortedatums binne 60 dae uitmekaar is, aan dieselfde lamseisoen gekoppel is, van dieselfde geslag, dieselfde grootmaakstatus, dieselfde omgewingsgroep, dieselfde bestuursgroep en dieselfde moederouderdom kategorie.</p> <p>Alle gekorrigeerde gewigte en GDO prestasie indekse word bereken binne 'n kontemporêre groep.</p> <p>Let wel: Korrek gedefiniëerde kontemporêre groepe (in BenguFarm genoem prestasietoetsgroepe) is uiters noodsaaklik vir akkurate prestasietoetsing en teelwaarde beramings. Kontemporêre groepe moet op so 'n wyse gedefiniëer word dat alle betekenisvolle omgewingseffekte – behalwe daardie waarvoor daar in die evaluasiemodel gekorrigeer word, bv. lamouderdom en moederouderdom – dieselfde is vir alle diere binne 'n spesifieke groep. Dit, gekombineer met goeie genetiese verbindings tussen groepe, sal verseker dat BLUP die genetiese en omgewingseffekte binne enige spesifieke groep effektief kan skei.</p>	Die aantal tydgenote gee 'n aanduiding van die akkuraatheid van die indeks berekeninge: Hoe meer die aantal tydgenote, hoe meer betroubaar is die indekse. Hoe minder, hoe minder betroubaar.

Voorspeen (W1)		
42 Dae Aangepaste Gewig (50D G)	Voorspeen gewig aangepas (of gekorrigeer) vir die ouderdom van die lam (na die gemiddelde ouderdom van die groep en aangepas na die subgroep wat die meeste individue in het) en aangepas vir die ouderdom van die moeder, vir die lamstatus (eenling, tweeling, drieling) en vir geslag van die lam. Die ouderdom-van-moeder aanpassingsfaktor is 'n additiewe faktor om die lam se gewig aan te pas na 'n volwasse ooi basis en word bepaal deur die ouderdom van die moeder, ras van die moeder en die geslag van die lam.	Gebruik die 42 Dae GDO Indeks vir seleksie - sien hieronder.
42 Dae GDO (50D GDO)	Die ouderdom-van-moeder aangepaste gemiddelde gewigstoename (in g) per dag vanaf geboorte tot 42 dae ouderdom.	Gebruik die 42 Dae GDO Indeks vir seleksie – sien hieronder
42 Dae GDO Indeks (50D Ind)	Die 42 Dae GDO (Voorspeen) Indeks word bereken deur die lam se 42 Dae GDO waarde te deel deur die gemiddelde 42 Dae GDO van die betrokke groep (tydgenote) lammers en word uitgedruk as 'n persentasie. Omdat 'n lam grootliks afhanklik is van sy moeder melk vir groei op 'n vroeë ouderdom, is die 42 Dae indeks 'n goeie evaluasie van 'n ooi se melkproduksie.	Skot ooie uit met twee of meer lammers met 'n lae (onder 90) 42 Dae GDO Indeks en/of met 'n lae gemiddelde 42 Dae GDO Indeks oor al haar nageslag. Moenie jong ooie (of ramle) met 'n lae 42 Dae Indeks hou vir vervanging nie.
Speen (W2)		
100 Dae Aangepaste Gewig (100D G)	Speengewig aangepas (of gekorrigeer) vir die ouderdom van die lam (na die gemiddelde ouderdom van die groep en aangepas na die subgroep wat die meeste individue in het) en aangepas vir die ouderdom van die moeder, vir die grootmaakstatus (eenling, tweeling, drieling) en vir die geslag van die lam. Die ouderdom-van-moeder aanpassing faktor is 'n additiewe faktor om die lam se gewig aan te pas na 'n volwasse ooi basis en word bepaal deur die ouderdom van die moeder, ras van die moeder en die geslag van die lam.	Gebruik die 100 Dae GDO Indeks vir seleksie - sien hieronder.
100 Dae GDO (100D GDO)	Die ouderdom-van-moeder aangepaste gemiddelde gewigstoename (in g) per dag vanaf geboorte tot 100 dae ouderdom.	Gebruik die 100 Dae GDO Indeks vir seleksie - sien hieronder.
100 Dae GDO Indeks (100D Ind)	Die 100 Dae GDO (Speen) Indeks word bereken deur die lam se 100 Dae GDO waarde te deel deur die gemiddelde 100 Dae GDO van die betrokke groep (tydgenote) lammers en word uitgedruk as 'n persentasie. Die 100 Dae Indeks 'n evaluasie van beide 'n ooi se melkproduksie en die lam se groeitempo tot by speenouderdom.	Die 100 Dae GDO Indeks is 'n evaluering van beide 'n ooi se melkproduksie en die lam se groeitempo tot op speen. Skot ooie uit met twee of meer lammers met 'n lae (onder 90) 100 Dae GDO Indeks en/of met 'n lae gemiddelde 100 Dae GDO Indeks oor al haar nageslag. Moenie jong ooie (of ramme) met 'n lae 100 Dae GDO Indeks hou vir vervanging nie.
Tydgenote (Tydg.)	Sien hierbo.	

Wanneer word 'n lam as gespeen beskou? [Sien Opstellings > Kuddes > Ander > Interpreteer Nul Speengewig asof die dier Gespeen is].	'n Lam word as gespeen beskou indien: <ul style="list-style-type: none"> 'n Gewig met Gewigte = Speengewig (W2) aangeteken is binne die minimum en maksimum ouderdomsperk vir speengewig (30-150 dae oud); EN / OF 'n Speen prosedure aangeteken is (Ander Data> Prosedures). 	
% Lammers Gespeen (van 'n spesifieke ooi)	Die aantal gespeende lammers van 'n ooi gedeel deur die totale aantal lammers wat gespeen kon gewees het. (Nota: 'n Lam word as gespeen gereken indien dit 'n geldige speengewig (geweeg binne die ouderdomsgrense vir speen) EN die lam se gewigte moet "Speengewig" wees EN/OF die lam moet 'n "Speen" rekord het by Prosedures.	Skot ooie uit met 'n lae % Lammers Gespeen syfer.
Produktiewe Jare	As dit direk bereken word, is dit die aantal dae tussen die ooi se geboortedatum en haar laaste lamdatum gedeel deur 365. In Logix word die aantal lamkanse van die ooi gebruik om die produktiewe jare te bereken. Hierdie syfer kan slegs akkuraat bereken word indien dekkings aangetek was vir die ooi.	
Ooi Produktiwiteit Indeks (OPI) Let wel: Hierdie waarde word bereken en ingetrek vanaf Logix, dit word NIE in BenguFarm bereken nie.	Die relatiewe prestasie (totale gewig van lammers gespeen) van 'n ooi in vergelyking met haar tydgenote.	Skot ooie met 'n swak(onder 90) Ooi Produktiwiteit Indeks uit.
Dragtigheid %	Die aantal ooie dragtig gedeel deur die aantal ooie wat gepaar is.	Mik vir 90% of hoër.
Lampersentasie	Die aantal ooie gelam gedeel deur die aantal ooie wat gepaar is.	Mik vir 85% of hoër.
Fekunditeit %	Die aantal lammers gebore gedeel deur die aantal ooie wat gelam het.	Verskil grootliks tussen kuddes en word tot 'n groot mate deur die omgewing beïnvloed. Mik vir 130% of hoër.
Gemid. Speengewig van Nageslag	Die totale <i>werklike</i> gewig van die nageslag gedeel deur die aantal nageslag.	
Gemid. Gewig (van ooi) by Speen (van Lammers)	Die gemiddelde gewig van ooi tydens speen van lammers.	
Grootmaakstatus (GS) (Word vertoon op Hoofskerm > Kudde Uitleg > Geboorte > Grootmaak).	Grootmaakstatus word outomaties bereken op die Gewigte vir Prestasietoetsing skerm in die GS (Grootmaakstatus) kolom wanneer die gewigte <i>gestoor</i> word. Gestel 'n lam was een van 'n tweeling by geboorte, maar die ander lam van die tweeling het nie 'n speengewig nie, verander die grootmaakstatus van die gespeende lam outomaties na 'n enkeling sodra die lam se speengewig gestoor word. Hierdie verstek grootmaakstatus kan egter, waar nodig, per hand verander word. Om dit te doen, merk die Vaste GS kolom en verander dan die GS soos nodig. Die ander diere wat nie Vaste GS gemerk is nie, sal steeds, wanneer die data gestoor word, bereken word volgens die aantal lammers met speengewigte. As die lam nog nie 'n speengewig in 'n speentoets het nie, word die Geboortestatus as die Grootmaakstatus vertoon.	Selekteer verkieslik vervangingsooie uit lammers met twee- of drieling grootmaakstatus.

Gemid. Speengewig Verhouding	Speengewig verhouding is die <i>werklike</i> gewig van die lam gedeel deur die gewig van die ooi by speen van die lam. Die gemiddelde speengewig verhouding is die gemiddeld van alle verhoudings. Indien by Opstellings > Kuddes > Prestasietoetsing die opsie Bereken Gemiddelde Moeder Speengewigverhouding gebaseer op Individuele Diere AFgeskakel word, word die speengewigte van meerlinge bymekaar getel om die verhouding te bereken.	
Naspeen gewig (W3)		
270 Dae Aangepaste Gewig (270D G)	Naspeengewig aangepas (of gekorrigeer) vir die ouderdom van die dier (na die gemiddelde ouderdom van die groep en aangepas na die subgroep wat die meeste individue in het) en aangepas vir die ouderdom van die moeder, vir die lamstatus (eenling, tweeling, drieling) en vir die geslag van die lam. Die ouderdom-van-moeder aanpassingsfaktor is 'n additiewe faktor om die dier se gewig aan te pas na 'n volwasse ooi basis en word bepaal deur die ouderdom van die moeder, ras van die moeder en die geslag van die lam.	Gebruik die 270 Dae GDO Indeks vir seleksie - sien hieronder.
270 Dae GDO (270d GDO)	Die gemiddelde gewigstoename (in g) per dag vanaf geboorte tot 365 dae ouderdom.	Gebruik die 365 Dae GDO Indeks vir seleksie - sien hieronder.
270 Dae GDO Indeks (270D Ind)	270 Dae GDO (12 maande) Indeks word bereken deur die dier se 365 Dae GDO waarde te deel deur die gemiddelde 270 Dae GDO van die betrokke groep (tydgenote) diere, uitgedruk as 'n persentasie. Omdat die 270 Dag-indeks bereken word op die groei vanaf geboorte, dit is 'n funksie van beide die moeder se melkproduksie, die lam se groeivermoë tot op speen en die naspeense groeivermoë tot 9 maande.	Skot jong ooie en ramme met 'n lae (onder 90) 270 Dae GDO Indeks uit.
Volwasse gewig (W4)		
365 Dae Aangepaste Gewig (365D G)	Volwasse gewig aangepas (of gekorrigeer) vir die ouderdom van die dier (na die gemiddelde ouderdom van die groep en aangepas na die subgroep wat die meeste individue in het) en aangepas vir die ouderdom van die moeder, vir die lamstatus (eenling, tweeling, drieling) en vir die geslag van die lam. Die ouderdom-van-moeder aanpassing faktor is 'n additiewe faktor om die dier se gewig aan te pas na 'n volwasse ooi basis en word bepaal deur die ouderdom van die moeder, ras van die moeder en die geslag van die lam.	Gebruik die 365 Dae GDO Indeks vir seleksie - sien hieronder.
365 Dae GDO (365D GDO)	Die gemiddelde gewigstoename (in g) per dag vanaf geboorte tot 365 dae ouderdom.	Gebruik die 365 Dae GDO Indeks vir seleksie - sien hieronder.

365 Dae GDO Indeks (365D Ind)	365 Dae GDO Indeks word bereken deur die dier se 365 Dae GDO waarde te deel deur die gemiddelde 365 Dae GDO van die betrokke groep (tydgenote) lammers, uitgedruk as 'n persentasie. Omdat die 365 Dae-indeks bereken word op die groei vanaf geboorte, is dit nie net 'n funksie van naspeense groeivermoë nie, maar ook groeivermoë tot op speen.	Skot jong ooie en ramme met 'n lae (onder 90) 365 Dae GDO Indeks uit.
Groeitoetse		
Gemiddelde Daaglikse Toename (GDT)	Die gemiddelde gewigstoename (in g) per dag oor 'n spesifieke tydperk, gewoonlik gedurende 'n groeitoets, byvoorbeeld 'n veldramtoets.	Skot ramme uit met 'n lae (meer as 10% onder gemiddeld) waarde of gebruik die GDT Indeks vir seleksie.
Woleienskap berekenings wat nie in BenguFarm bereken word nie, maar van Logix ingetrek word		
Gekorrigeerde Liggaamsgewig	Liggaamsgewig gekorrigeer vir grootmaakstatus van die lam asook moederouderdom.	
Skoon Vaggewig	Ruvaggewig x Skoonopbrengs	
Gekorrigeerde Vaggewig	(Vaggewig x Skoonopbrengs) gekorrigeer vir grootmaakstatus van die lam asook moederouderdom.	
Gekorrigeerde Stapellengte	Stapellengte gekorrigeer vir grootmaakstatus van die lam asook moederouderdom.	
Skoonopbrengs		
Krimp Afwyking		
Standaardafwyking		
Koëffisiënt van Variasie (van veseldikte) (KV)	Die koëffisiënt van variasie van die veseldikte van ongeveer 2000 vesels wat se dikte gemeet is.	Verkieslik moet die koëffisiënt van variasie minder wees as die gemiddelde van die groep.
Gemaksfaktor	Persentasie van die 2000 gemete vesels wat dunner is as 30 mikron.	Selekteer diere met 'n gemaksfaktor syfer hoër as 97%.
Seleksie-indeks	'n Samevoeging van eienskappe volgens hulle relatiewe ekonomiese belangrikheid. Die seleksie indeks word verskillend bereken vir elke ras.	Gebruik die Seleksie-indeks % - sien hieronder.
Seleksie-indeks %	Indeks van die Seleksie-indeks.	Selekteer diere met 'n waarde van 95% of hoër.

Bylaag G

Embrio Spoelings en -Inplantings

Prosedure om embrio spoelings en -inplantings aan te teken in BenguFarm:

1. Skenker ooie en KI ramle:

- 1.1. Maak seker dat die embrioskenker ooie en die KI ramle waarmee hulle geïmsemineer gaan word op rekord is in die stoetskudde op BenguFarm.
- 1.2. Om te verseker dat die embrioskenker ooie bo-aan die lys van vroulike diere op die Embrio Spoelings en Voorraad skerm vertoon word, gaan na die Voeg By en Verander Diere (Enkel Dier Uitleg) skerm, soek die toepaslike vroulike dier en verlig ("highlight") die dier se ID nr. Maak 'n merkmerk in die veld "Ova Skenker" en klik op Stoor. Dit sal ook verseker dat die embrioskenker ooie op die APR500 / APR600 EID-leser (waar van toepassing) opgelaaai word en bo-aan die lys van vroulike diere gelys word wanneer embrio spoelings aangeteken word.

2. Skep dierrekords vir die (kommersiële) ontvanger ooie:

- 2.1. Om embrio inplantings aan te teken, moet daar dierrekords vir die ontvanger ooie in BenguFarm wees. Ten einde die proses vir die aantekening van embrio spoelings en inplantings, data versending na Stamboek en algemene administrasie te vergemaklik, stel ons voor dat die ontvanger ooie in **dieselfde** (stoet) kudde moet wees as die kudde waarin die skenker ooie is.
- 2.2. Indien die ontvangerooie nog nie dierrekords in BenguFarm het nie, gaan in die stoetskudde na Diere > Voeg Dier by Wizard en skep dierrekords met die beskikbare inligting vir die betrokke ontvanger ooie.
- 2.3. **Let wel:** Indien die ontvanger ooie kommersiële (nie-stoet) ooie is, moet in ag geneem word dat die skep van hul dierrekords in die stoetskudde sal beteken dat die aantal diere in die stoetskudde nie korrek sal wees nie. Hou dit in gedagte wanneer na die Diergetalle en –Waardes verslag, die Kuddelys verslag en die Diere per Kamp of Groep verslae gekyk word.

3. Teken dekkings (gewoonlik KI) aan vir die skenker ooie:

- 3.1. Gaan na Reproduksie > Dekkings > Kunsmatige Inseminasies/Laparoskopieë (of Natuurlike Dekkings) en teken die dekkings aan vir die stoet skenker ooie.

4. Teken spoelings aan:

- 4.1. Gaan na Reproduksie > Embrio Spoelings en Voorraad.
- 4.2. Kies die ooi wat gespoel is (links bo-aan die skerm) en klik Voeg By. Vul die besonderhede van die spoeling in en klik Stoor. **Nota:** Ons beveel aan dat jy by Groepnommer die skenker ooi se ID Nommer en spoeldatum (bv. AB110025 15-11-2014) invul.
- 4.3. Om 'n verslag van embriospoelings te skep, gaan na: Verslae > Reproduksie > Embrio Spoelings.

5. Teken embrio voorraad aan:

- 5.1. Gaan na Reproduksie > Embrio Spoelings en Voorraad.
- 5.2. Kies die Skenker Ooi (links bo-aan die skerm), kies die Groep Nommer, vul die toepaslike velde in die Multi Verander / Voeg Nuwe By gedeelte van die skerm in en klik Voeg Embrios By.
- 5.3. Op die skerm wat in die regkantse boonste hoek oopgemaak het, vul die embrios se besonderhede in en klik Skep. Vul by Agtervoegsel die skenker ooi se nommer in. Die embrio nommer sal dan geskep word met die die hoeveelste embrio gevolg deur die skenker ooi se nommer, bv. **1**ABC150020, **2**ABC20150020, ens. Indien nodig, verander die individuele embrios se inligting (bv. die Graad mag verskil tussen embrios). Klik Stoor.

6. Teken inplantings aan:

- 6.1. Gaan na Reproduksie > Dekking/KI//Embrio Inplanting Wizard > Voeg Nuwe Nuwe Dekking/KI/Embrio Inplanting By > Embrio Inplanting en teken die inplantings van die embryos in die ontvangerooie aan.
- 6.2. Kies die skenker ooi in die Multi Verander / Voeg Nuwe By gedeelte van die venster, kies ram deur wie die embryo verwek is, kies die ontvanger ooi, inplantdatum, ens. Om 'n embryo uit die voorraad in te plant, moet jy in die Embrio Groep en -ID velde die betrokke embryo wat ingeplant is, kies uit die voorraad. Klik Voeg Dier By en indien alles korrek is, klik Stoor.
- 6.3. Om 'n verslag van embryospoelings en inplantings te skeep, gaan na: Verslae > Reproduksie > Embrio Spoelings en Inplantings.

7. Teken dragtigheede aan:

- 7.1. Gaan na Reproduksie > Dragtigheidsondersoeke en teken die dragtigheede van die ontvangerooie aan.
- 7.2. In die Multi Verander / Voeg Nuwe By gedeelte van die skerm, kies die betrokke lamseisoen links bo-aan die venster en voltooi die betrokke velde. Klik regs bo-aan die skerm op Voeg Nuwe Onderzoek By.
- 7.3. Voltooi die dragtigheidstydperke en wanneer alles korrek en volledig is, klik Stoor.

8. Teken lammings aan:

- 8.1. Gaan na Reproduksie > Lammings en teken die lammers aan wat gebore is uit die embryo inplantings. Let wel: Kies die *ontvanger* ooi as die ooi wat gelam het.

9. Stuur geboortekennisgewings:

- 9.1 Gaan na Data Stuur/Trek In > Stuur > Stamboek/LNR > Geboortekennisgewings. Klik op Lys Geboortes Nog Nie Gestuur Nie.

Prosedure om die kolleksie van oösiete, *in vitro* bevrugting en embryo-inplantings aan te teken in BenguFarm:

Tans maak BenguFarm nie spesifiek voorsiening vir die aantekening van die kolleksie van oösiete en *in vitro* bevrugting nie. Ons beveel aan dat die kolleksie van die oösiete hanteer word asof dit embryos is, m.a.w. asof die skenkerooi gedek (gewoonlik KI) is, bevrugting in die skenkerooi plaasgevind het en die embryos gespoel is. Die stappe om dit aan te teken is dan basies dieselfde as hierbo beskryf vir embryo spoeling en –inplantings.

Bylaag H

Kontakbesonderhede

Vir navrae en hulp met betrekking tot BenguFarm SHEEP & GOATS, skakel asseblief jou **toegekende** agent.

NAAM	KAPASITEIT	KANTOOR	SEL NO	E-POS
Leslie Bergh	Projekleier & Agent	Hartenbos	082 801 2026	bengufarm@gmail.com
Philna Moelich	Registrasie van Sagteware	Bloemfontein	051 410 0910	registration@benguelasoft.co.za
Johan de Jager	Agent	Potchefstroom	083 305 1042	jjager@mweb.co.za
Jolandi de Jager	Agent	Potchefstroom	083 601 9383	beefpro@mweb.co.za
Tinus Viljoen	Agent	Paarl	072 470 8386	tinusviljoen1958@gmail.com
Erick Joosten	Agent	Somerset-Wes	082 204 2379	erickjoosten@gmail.com
Dolf Cloete	Agent	Vryburg	082 660 3266	dolfcloete@gmail.com
LeRoux Fourie	Agent	Brandfort	083 310 3288	leroux@fbdy.co.za
Internasionale skakelkode vir Suid-Afrika: +27				

Webwerf: www.bengufarm.co.za

BenguFarm agente maak gebruik van **Teamviewer sagteware vir afstand (Internet) ondersteuning**. Teamviewer kan, indien geïnstalleer, vanuit BenguFarm oopgemaak word deur op die hoofskerm te gaan na Hulp > Teamviewer Afstand Ondersteuning. Indien nie geïnstalleer, kan Teamviewer afgelaai en geïnstalleer word by www.teamviewer.com. Indien jy ondersteuning met behulp van Teamviewer benodig, maak jou Teamviewer oop (maak seker jou Internet verbinding is aangeskakel) op "Remote Control", kontak jou BenguFarm agent en verskaf aan hom/haar jou Teamviewer ID en wagwoord.

Opleidingskursusse en individuele opleiding

BenguFarm SHEEP & GOATS gebruikers word per e-pos deur middel van die BenguFarm Nuusbrief in kennis gestel van die betrokke datums, plekke en ander detail wanneer daar kursusse gereël is. Hierdie inligting word ook op die webwerf www.bengufarm.co.za > Training geplaas.

Vir individuele of klein groepie (1-3 persone) of aanlyn opleiding, kontak jou BenguFarm agent of kontak mnr. Leslie Bergh by 082 801 2026 of e-pos bengufarm@gmail.com of mnr. Johan de Jager by 083 305 1042 of e-pos jjager@mweb.co.za.